

Literatura pro děti I

popis kurzu včetně požadavků na jeho uzavření

a poznámky k navazujícímu kurzu literatura II

Vyučující: PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.

Hlavním cílem semináře je,

- abyste zakusili, jak probíhají dílny čtení,
- jak lze ve třídě pracovat se čtenářskými zážitky,
- abyste četli současnou českou a světovou literaturu pro děti (a získali o ní základní přehled),
- abyste dokázali zkombinovat zážitkové učení (čtenářství) s literární kognicí (s poznatky literární vědy)
- abyste byli schopni o ní přemýšlet a hovořit – a to vše s ohledem na své budoucí žáky.

Kde se může o dílnách čtení a o čtenářství (děti) dozvědět více?

1) <http://www.kellnerfoundation.cz/pomahame-skolam-k-uspechu/projekt/pedagogicke-inspirace>

Doporučuji Vám se podívat na videa o dílně čtení (na zkušenosti odborníků i na realizaci dílen čtení- sekce videoučebnice).

Můžete se také přihlásit k odebírání elektronického časopisu Kritická gramotnost, který se zaměřuje na čtení a čtenářství nejen v českém jazyce a literatuře. Odebírání časopisu je zdarma.

V sekci, jak naučit děti správně číst, naleznete sérii článků, která vyšla v Mladé frontě dnes a která ukazuje, jak lze zajímavě přemýšlet o různých typech textů, přináší tipy na inspirativní knihy, rozšiřuje obzory ohledně čtenářství.

2) KOŠTÁLOVÁ, H., ŠAFRÁNKOVÁ, K., HAUSENBLAS, O., ŠLAPAL, M. *Čtenářská gramotnost jako vzdělávací cíl pro každého žáka*. Praha: ČŠI, 2010. [online] [cit. 2009-18-09]. Dostupné z www: <http://www.csicr.cz/cz/85256-ctenarska-gramotnost-jako-vzdelavaci-cil-pro-kazdeho-zaka>

V této publikaci naleznete podrobný popis dílny čtení, vysvětlení pojmu čtenářská gramotnost a mnoho metod vhodných pro rozvoj čtenářství.

Obsah distančně vedeného semináře včetně požadavků k zápočtu

1. Literární kompetence I (Pohádky: lidové, literární a autorské pohádky)
2. Literární kompetence II (Poezie pro malé i velké)

3. **Cesta k zážitkovému učení (se) – reflexe vlastních čtenářských zkušeností jako trénink na budoucí učitelskou profesi**

- a. **Začátky knih a návraty k začátkům; podvojný deník** jako metody čtenářských zápisků v souvislosti s analýzou pohádek (1). (ČAPEK, J. *Povídání o pejskovi a kočičce*; ČAPEK, K. *Dášeňka čili Život štěněte*, ČAPEK, K. *Devatero pohádek*)

Seznámení s pražskými knihovnami jako nejdostupnějšími zdroji LPDM. více viz např. <https://www.mlp.cz/cz/kontakty/pobočky/skolska/?knihovna=>

Jedná se o čtenářství zápis ihned po přečtení začátku literárního textu a po jeho dočtení, který lze přiblížit jako verifikaci očekávání. Obtížnost spočívá v tom, že vybrané texty Vám budou vesměs známy. Jedná se tedy částečně o hru na dětského čtenáře. Pro Vás jako dospělé, tj. neautentické dětské čtenáře, je důležitá kontextualizace a vědění přesahující rámec textu. V tomto případě kontrast mezi klasickou/tradiční pohádkou a pohádkou moderní, někdy nazývanou jako civilizační, která s sebou nese prvky současné doby a její nedílnou součástí je rovněž nonsense.

- b. **Kladení otázek** jako metody čtenářských zápisků v souvislosti s analýzou pohádek. *Oblíbená knížka pohádek z vlastního dětství či nově objevené nové autorské pohádky*. Ráda bych, abychom se zaměřili na postavu vodníka, vodnic....a jiných nadpřirozených bytostí, na motivy dětského přátelství pohádkových a reálných postav. V současné době běží večerníček Bubáci a hastrmani, pokud nemáte knížku, stačí jej tzv. „nakoukat“. Můžete pokračovat Malou čarodějnici od Otfrieda Preusslera, kterou, pokud ji nemáte jako knihu, můžete rovněž „načíst vizuálně“. Kromě večerníčků ji naleznete na you tube jako kinofilm, existuje i nový hraný film z německé produkce rovněž s českým dabingem. Otfried Preussler je autorem trilogie autorských pohádkových příběhů Vodníček, Malá čarodějnice a Strašidylko. (Narodil se v Liberci, mluvil česky a do němčiny kromě Mikeše přeložil i Bubáky a hastrmany.) Navíc na něj částečně navázala Alena Mornštanová prózou Strašidylko Stráša. Z nových českých knížek by pro Vás měla být nanejvýš zajímavá knížka Deník Vodnice Puškvary, neboť je doplněná i pracovním sešitem a je zdařilá po literární i jazykové stránce (využitelná i na výuku mluvnických kategorií a zejména procvičování slovní zásoby – frazeologie, tvoření slov apod.).

Příští týden obdržíte seznam dalších spisovatelů(spisovateltek věnujících se autorským pohádkám (musím zjistit, co vše mohu naskenovat, nebo co je dostupné online.) Je jich mnoho a jsou to samé krásné knížky, některé z nich jsme si při prvním (a bohužel i zatím posledním) setkání jmenovali.

- c. **Hledání hlavních myšlenek** jako metody čtenářských zápisků. Poezie pro děti (2). **Autoři budou do konce března upřesněni.**

4. **Zápočet. ZPĚTNÁ VAZBA K ÚKOLŮM Z PREZENTACÍ, ZÁPISY Z ČETBY, DĚTSKÁ KNIHA, KTERÁ VÁS TENTO SEMESTR NEJVÍCE ZAUJALA**

Hlavním cílem přednášky je,

- abyste si pro sebe ujasnili pojem literatura pro děti (LPD),
- abyste si připomněli žánrové rozpětí LPD,
- abyste prozkoumali různé možnosti zápisů z četby a zjistili, který vám (vaším žákům) bude nejlépe vyhovovat,
- abyste spolu se mnou vyzkoušeli číst různé žánry LPD a přemýšlet nad nimi,
- abyste získali přehled o základních užitečných teoretických příručkách a o zdrojích, pomocí nichž si můžete i v budoucnu udržovat povědomí o současné LPD.

Obsah přednášky

1. Literatura pro děti, vybrané žánry LPD. Dílna čtení aneb jak a proč právě takto budeme v semináři pracovat.
2. Zápisy z četby aneb jak nám záznamy z četby pomáhají při přemýšlení o čteném a přečteném.
3. Jak číst poezii (pro děti).
4. Jak číst ilustrace, komiksy a naučnou literaturu (pro děti).
5. Jak číst autorské knihy.

ČTENÁŘSKÉ ZÁPISY (jednotlivé metody, které můžete kombinovat a vytvořit si svůj vlastní styl zápisu – viz bod 5). Tyto zápisy rozšiřte o popis literární (literárně-estetické) komponenty Vámi vybraných třech knížek. Měli byste zkombinovat žánr pohádky (pohádkové příběhy) a poezii, které jsou náplní tohoto semestru i z pohledu teorie.

Odevzdané 3 zápisy z četby (na každou knihu použijte prosím jiný typ zápisu) a jejich stručná reflexe. Můžete vybírat z následujících 5 způsobů zápisu (podrobně se s nimi seznámíte na druhé přednášce, prakticky si je budete zkoušet v jednotlivých seminářích). Rozsah 1 zápisu je 1 A4 (psaná na počítači - 12 Times New Roman, řádkování 1,5).

- 1) Návrat k začátku knihy (před a po čtení)** – při prvním čtení si přečtete začátek knihy (první odstavec, stránku či kapitolu) a zapíšete si, co všechno z něj dovedete vyčíst, co od knihy očekáváte (zohledněte při tom titul knihy, autora, žánr knihy, ilustraci z přebalu, popř. motto, věnování). Až knihu dočtete, znovu si přečtete začátek knihy a napište, která Vaše očekávání se naplnila a co jste si uvědomili až při druhém čtení (čeho jste si při prvním čtení nevšimli, co vám došlo až nyní).
- 2) Podvojný deník** – v průběhu četby knihy si vypíšete 5 krátkých citátů- max. 7 řádek jeden (na levou polovinu strany A4), na druhou polovinu stránky k nim připíšete své komentáře, objasníte, proč jste si je vypsali, co vás na dané části textu zaujalo (můžete si vypisovat nejen podnětné myšlenky či postřehy, ale i situace /pocity/, které znáte z vlastní životní zkušenosti, či pokud vám daný úsek textu připomene jinou knihu či film, za vypsání stojí i pokud vás zaujal neobvyklý způsob vyjádření, neznámý či pozornost vzbuzující výraz či věta /ty by měly být vypsány v kontextu/)

- 3) **Otázky** - budete si zapisovat otázky (min. 7 otázek), které vás v průběhu čtení napadaly, po přečtení knihy si budete všimnout, na které jste dostaly v knize odpověď (doslovně napsanou, nebo vyčtenou mezi řádky) a které otázky zůstaly po přečtení knihy nezodpovězené. Na ty se pokusíte odpovědět. Zamyslete se také nad tím, čeho se nejčastěji vaše otázky týkaly, na co mířily (na předvídání děje, na vysvětlení nějakého pojmu, na jednání hrdiny, na vlastní postoj k danému problému či ztvárněné situaci – jak bych se zachoval já sám?, na způsob vyprávění, na způsob vykreslení atmosféry knihy atd.)
- 4) **Hlavní myšlenky** – vypište si 2-3 myšlenky, které jste pro sebe v textu objevili (vypište místa, která vás na ně přivedla, nezapomeňte uvést citaci). Okomentujte je (Souvisejí spolu nějak? Považujete je pro sebe/Vaše budoucí žáky za důležité?). Vysvětlete je.
- 5) **Váš vlastní způsob zápisu** – může být kombinací některých z výše uvedených zápisků, popř. může být zcela váš vlastní. Mělo by jít o záznam z četby, který vám osobně vyhovuje (jeho součástí by měla být reflexe toho, proč ho pro sebe a své čtení považujete za přínosný). Ale nemělo by jít o zápisek z „klasického“ čtenářského deníku, popř. o referát o knize, který lze někde stáhnout! Pokud mi podobný zápisek nabídnete, vyzvu Vás, abyste volili mezi prvními čtyřmi způsoby zápisu a zápis vytvořili znovu.

Zápisky z četby mi pošlete emailem do poloviny dubna (pohádky, pohádkové příběhy), do 20. května pak záznam/y z četby poezie. Spolu s nimi pošlete seznam dalších přečtených knih z oblasti LPDM. Jednotlivé tituly prosím přesně citujte (www.citace.com).

Zápočet bude v posledním semináři probíhat formou kolokvia. K jedné z deseti knih z Vašeho seznamu pro Vás připravím otázku, kterou zodpovíte. Při hovoru o knihách i při psaní zápisů z četby byste měli prokázat, že jste knihy skutečně četli a že o přečteném dovedete přemýšlet.

Kde naleznete poučené recenze na dětské knihy?

- a) v časopise Tvořivá dramatika
- b) v sekci Literatura pro děti českého internetového portálu iliteratura: www.iliteratura.cz/sekce.asp?sekceID=511

Které webové stránky a literární ceny se vyplatí sledovat?

- a) Mezinárodní sdružení pro dětskou knihu (IBBY) a cena Zlatá stuha: <http://www.ibby.cz/>
- b) *Litera za knihu pro děti a mládež*: <http://www.magnesia-litera.cz/>
- c) <http://www.nejlepsiknihydetem.cz/>

Původní seznam knih paní doktorky Klumparové, s nímž bychom byli pracovali, kdyby nedošlo k nutnosti studovat distančním způsobem. Tento seznam jedna z dvou skupin, které vedu, již obdržela, u druhé jsem čekala s odesláním, protože bylo jasné, že se situace změní a že kurz bude s nejvyšší pravděpodobností probíhat formou distančního studia. Seznam přikládám i proto, že se stane relevantním v příštím semestru.

LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ I, II

PhDr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

SEZNAM LITERATURY

Fialově označené knihy se těší na Vaši anotaci již v kurzu Literatura I ☺
Zeleně označené jsou nové přírůstky (rok 2019 – pozn. TB)..

1) Pohádky nejrůznějších národů a kontinentů

- **BASS, Eduard, LANDOVÁ, Hedvika, ed. *Koráb pohádek*. Ilustroval Petr KORUNKA. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8320-2.**
- ***Dračí král: vietnamské pohádky*. 1. vyd. Praha: Dauphin, 2001. Ethnos (Dauphin). ISBN 80-7272-039-2**
Kniha vypráví krásné příběhy dávnověku z oblasti Vietnamu. Příběhy jsou docela krátké a stručné. Nechybí tam ani nadpřirozené bytosti a tak můžeme o některých hovořit jako o pověstech. Kniha je vhodná spíše pro větší děti, protože formát psaní je velmi malý a téměř bez ilustrací.
- **ERBEN, Karel Jaromír. *České pohádky*. Praha: SNDK 1967. ISBN 13-154-67**
- **GRIMM, Jacob, GRIMM, Wilhelm. *Pohádky*. Praha: Odeon 1988.**
Kniha je plná pohádkových příběhů, ve kterých se objevují nám známé pohádkové bytosti. Od princezen, princů, králů, přes mlynáře, tesaře, dřevorubce až po draky, skřítky a jiné nadpřirozené bytosti. V knize čtenář najde pohádky známé, ale i zcela neznámé. Vyprávěli se pohádky, které už jsme tolikrát slyšeli, četli nebo viděli ve filmovém zpracování, přesně tak, jak je známe?
- **JACOBS, Joseph. *Keltské pověsti a pohádky*. 1. vyd. Brno: Zvláštní vydání., 1996. Kynwal Kanhwch. ISBN 80-85436-47-7.**
Kniha je plná irských, skotských anglických a velšských pohádek, které jsou všechny velmi staré. Pohádky jsou většinou s dobrým koncem, romantické a plné hrdinských osudných okamžiků. Téměř v každé se objevuje nadpřirozená bytost, kouzla, čary a příběhy

jsou to neuvěřitelné. Jsou krátké a velmi chytlavé, nijak na sebe nenavazují a jsou velmi čtivé. Doporučila bych je dětem od sedmi let, ale určitě si je rádi přečtou i dospělí.

- **HRUBÍN, František. *Pohádky z Tisíce a jedné noci*. 6. vyd. Praha: Albatros, 1979.**
Kniha vypráví velmi staré pohádky pocházející z Persie. Tyto pohádky vypráví manželka Šahrazád krutému králi, který každou svou nevěstu nechal popravit. Šahrazád se díky těmto pohádkám zachrání, protože král se těší na každou další noc, kdy mu jeho žena bude pohádky vyprávět. Tak jako krále jistě všechny dětské čtenáře tyto pohádky zaujmou. Vypráví totiž o životě lidí v dávné době a v daleké zemi. Často se v pohádkách vyskytují různá kouzla. Pohádky bych doporučila čtenářům od 7 let.
- **HÜBSCHMANNOVÁ, Milena. *Romské pohádky*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 1999. ISBN 80-7168-658-1.**
V této knize najdete lidové romské pohádky, které se předávaly ústně z generace na generaci. Hlavním hrdinou je pokaždé romský chlapec nebo chlapci. V příbězích se často opakují podobné motivy, ale pohádky končí různě. Mezi opakující se motivy patří například tři jablka, tři bratři, zamčené místnosti a jedna z nich se nesmí otevírat, z oříšku se stane zámek, za den postavy zestárnou o rok a další. V pohádkách velmi často někdo zemře a občas se znovu probudí k životu.
Tuto knihu bych doporučila dětem nad deset let, které mají rády lidovou slovesnost a chtějí si rozšířit obzory v oblasti romské kultury.
- **LACKOVÁ, Elena: *Romské pohádky – Romane paramisa*. 1. vyd. Praha: Radix, 1999. ISBN 80-86031-25-X**
Kniha napsaná dvoujazyčným textem (čeština a romština) obsahuje 7 pohádek, v nichž hlavní roli hraje romský hrdina. Autorka popisuje mentalitu Romů, jejich dávnou minulost. Námětem pohádek jsou nadčasová témata – láska, závist apod. Doporučuji čtenářům, chlapcům i děvčatům, od 12 let, kniha obsahuje mnoho textu, ilustrace se vyskytuje jen občasně.
- **HULPACH, Vladimír. *Indiánské pohádky*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2003. Jednorožec. ISBN 80-204-0976-9.**
Knihu indiánských pohádek bych doporučila jako čtení před spaním. Jednotlivé krátké příběhy jsou rozdělené na tři části. První část pojednává, dalo by se říci, o stvoření světa podle indiánské mytologie. Druhá je souborem bajek. Ve zvířecích postavách se zrcadlí špatné lidské vlastnosti; zakončení příběhů ukazuje, že takové vlastnosti kazí mezilidské vztahy, a co všechno mohou způsobit. Hlavním motivem je zrada, boj, otázka viny a trestu a moc jako zbraň i slabost. Vycítila jsem, že možná hlavním posláním, je naučit člověka pokoře k přírodě a přírodním živlům. Stejně jako indiánská moudrost těžila ze znalostí o přírodních pochodech, tak z ní dál můžeme těžit i my. Třetí oddíl vypráví o hrdinských činech Indiánů. Kapitoly spolu vlastně nijak dějově nesouvisí a nenavazují na sebe, ale řada postav se tam objevuje několikrát v průběhu knihy (záporná postava kojota v Kdo přinesl slunce a Kojot a buvoli). Na konci knihy se mi líbí slovníček k objasnění pojmů, které autor v knize používá, a mapa, která dětem ukazuje, kde jaké indiánské kmeny žily.
- **KAMANDA, Kama Sywor. *Africké pohádky*. 1. vyd. Praha: Brio, 2006. ISBN 80-86113-85-X.**
Kniha plná afrických pohádek, u kterých autor vycházel z tradičních zdrojů (lidových vyprávění a poezie) je provázená malebnými obrázky či abstraktními obrazy. Pohádky

přibližují Afriku jako svět velkých zázraků, vždy se tam objevují nějaké fantastické věci, osoby či kouzla. V textech je častý výskyt ponaučení, dobroty a skromnosti oproti zlu a nenávisti. Jedná se o příběhy ryzí, syrové, drsné, ale i malebné a vtipné. Pohádky jsou především o obyčejných lidech, nadpřirozených bytostech, zvířatech, počasí, lásce i nenávisti. Často se v nich vyskytuje otázka života a smrti, lidé i zvířata odcházejí, jako by se nechumelilo. Z knihy mám smíšené pocity a kladu si značné množství otázek. Kniha je spíše pro starší děti okolo 10 - 12 let, a myslím si, že ji více ocení chlapci než děvčata.

- **NĚMCOVÁ, Božena: různé výběry pohádek (např. NĚMCOVÁ, Božena. *Velká kniha pohádek*. Praha: Albatros, 1988. ISBN 13-754-88)**
- **OLIVOVÁ, Lucie. *Čínské pohádky*. Praha: Vltavín, 2007. Pohádky (Vltavín). ISBN 978-80-86587-25-7.**

Knížka je velice zajímavě zpracovaná. Chová se stejně jako čínské knihy (psaná od zadu, dvojí listy, ilustrace, ...). V pohádkách se vyskytuje zeměpis Číny, zvyky obyvatel, dobro vítězí nad zlem, je v nich ponaučení.

Doporučila bych knížku do 4. – 5. třídy. Je vhodná pro obě pohlaví. Písmo je menší. Kniha je vhodná pro propojení předmětů (vlastivěda – Čína).
- **PAVLÁT, Leo. *Osm světél: židovské příběhy: pro čtenáře od osmi let*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1992. ISBN 80-00-00089-X.**

Stejně jako česká kultura má mnoho známých pohádek, bajek, legend a vyprávění, jako je například legenda o kněžně Libuši či sv. Václavu nebo pohádka o Honzovi, tak i židovská kultura má své neodmyslitelné postavy a příběhy. V knize je celkem sedmdesát dva příběhů, rozdělených do osmi kapitol, které symbolizují osm svící, jež se zapalují během nejvýznamnějšího židovského svátku, Chanuky. Knihu bych doporučila čtenáři, který se zajímá o židovskou kulturu či rád čte neznámé příběhy, báje a pověsti.
- **PERRAULT, Charles. *Pohádky matky Husy*. 2.vyd.v Albatrosu. Praha: Albatros, 1989.**

Francouzské pohádky s velmi květnatým jazykem a někdy zvláštním obsahem. Čtenář nemá pocit, že pohádky již četl, protože se v nich objevují i netradiční znaky. První část knihy je psaná ve verších, proto bych nedoporučovala pro malé čtenáře, není to příliš lehká poezie.
- **SUHL, Jan. *Pohádky z iglú*. 1.vyd. Praha: Albatros, 1987. ISBN 13-744-87**

Tyto eskymácké pohádky přibližují čtenářům život na Sibiři, jak si ho vysvětlují tamější obyvatelé. Dozvídáme se, jak dle Eskymáků vznikly mraky, jak to bylo se Sluncem nebo s Venuší a další pohádky. Nechybí také příběhy přímo ze života v iglú nebo o zápasech s různými zlými duchy. Knihu bych doporučila holkám i klukům již od 6 let. Je vhodné, aby rodiče dětem knihu předčítali a vysvětlili svým dětem některá slova, která ve svém věku děti ještě nemusí znát.

2) Autorské pohádky - čeští autoři (70. léta 19. století – 50. léta 20. století)

- **BASS, Eduard. *Klapzubova jedenáctka*. Vydání třicáté, knižní dvacáté deváté, v nakladatelství Karolinum druhé. Ilustroval Jiří GRUS. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3358-9.**

Příběh chudé rodiny z Dolních Bukviček a její cesty za slávou. Otec Klapzuba postaví ze svých synů fotbalové družstvo, které sám trénuje. Díky své snaze se dostanou až na světový šampionát. Kniha popisuje několik patálií, které je na cestě potkávají.

- **ČAPEK, Josef. *Povídání o pejskovi a kočičce, jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech*. 17. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 2006. ISBN 80-00-01878-0.**

Kniha vypráví o společném hospodaření pejska a kočičky, kteří chtějí dělat všechno jako velcí lidé – myjí podlahu, pečou dort, hrají divadlo apod. Ale pejsek a kočička lidmi nejsou, tak se vždy nepovede vše, tak jak by si oba přáli. Jejich řešení jsou ale originální a zábavná. Všechny příběhy v knize jsou velmi čtivé a vhodné pro děti, to je způsobeno tím, že jsou zde velmi často přímé řeči mezi pejskem a kočičkou. Kniha je právě proto vhodná i k předčítání.

- **ČAPEK, Karel. *Dášeňka, čili, Život štěněte*. 9. vyd. v Albatrosu. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03655-7.**

Mile vyprávěný příběh o životě štěněte, který je doplněn vtipnými ilustracemi a fotografiemi, které pořídil sám Josef Čapek. V první části je popsáno soužití Dášeňky, její psí mámy i lidech v rodině, druhá část obsahuje několik psích pohádek, které si autor vymýšlel při fotografování Dášeňky pro její klidné vyčkávání. Knihu bych doporučila nejen dětem či dospělým, kteří znají z vlastní zkušenosti historky o nezbedných štěňatech, ale všem, kteří mají rádi Čapkovu bohaté slovní vyjadřování a mistrné zachycení pozorované reality.

- **ČAPEK, Karel a Josef ČAPEK. *Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek*. 10. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 2003. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-01150-6.**
- **KARAFIÁT, Jan. *Broučci*. Ilustroval Jiří TRNKA. Praha: Studio trnka, 2011. Jiří Trnka. ISBN 978-80-87209-82-0.**
Kniha o rodině svatojánských broučků. Hlavní postavou je brouček, který je ale neposlušný a kvůli své neposlušnosti přijde k velkému zranění. Ani potom se nestane poslušným a velmi na to doplácí. Příběh má silný náboženský podtext. Broučkové se modlí při jídle, před spaním a věří, že to, co se stane, je vůle Boží. V knize se vyskytuje i mnoho dalších postav, bez kterých by se příběh neobešel.
- **LADA, Josef. *Mikeš*. 15. vyd. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03716-5.**
Kniha vypráví o kocourovi Mikešovi, kterého naučil Pepík mluvit, potom dostal i boty a kabátek. On také naučil mluvit své kamarády kozla Bobše a prasátko Pašíka. S těmi také vyvádí spoustu lumpáren – jdou na pout', jezdí na motocyklu. Jednou pošle babička Mikeše pro smetanu a on omylem rozbije krajáč. Tak se rozhodne, že půjde do světa a vydělá na nový krajáč. Ve světě pozná Mikeš i zlé lidi a kočky, zloděje, ale i cirkus, ve kterém vydělá spoustu peněz. Protože se mu stýská po domově, rozhodne se vrátit a všem ve vsi přiveze dárky a babičce nový krajáč a peníze.

- **LADA, Josef. *Nezbedné pohádky*. 8. vyd. v Albatrosu. Redaktor Jan VRÁNA. Praha: Albatros, 1999. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-00753-3.**
- **LADA, Josef, VRÁNA, Jan, ed. *O chytré kmotře lišce*. 10. vydání v Albatrosu. V Praze: Albatros, 2016. ISBN 978-80-00-04536-8.**
Kniha vypráví o lišce, která žila v malé hájovně. Dobře a ráda se učila novým věcem. Nebylo tedy pro ni ani překážkou se v hájovně naučit lidské řeči. Když z hájovny odešla, nevěděla, jak se žít. Několikrát si nabila nos, ale nakonec se z ní stala chytrá liška. Knihu bych doporučila pokročilejším čtenářům (4. – 5. třída), jelikož je kniha z hlediska textu obsáhlejší.
- **NEZVAL, Vítězslav. *Anička skřítek a Slaměný Hubert*. Ilustroval Jiří TRNKA. Praha: Studio trnka, 2012. Jiří Trnka. ISBN 978-80-87678-10-7.**
- **POLÁČEK, Karel. *Edudant a Francimor*. 5. vyd. Ilustroval Josef ČAPEK. Praha: Albatros, 1988.**
- **VANČURA, Vladislav. *Kubula a Kuba Kubikula*. 19. vyd. (13. v Albatrosu). Ilustroval Zdeněk MILER. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03700-4.**

Autorský příběh o medvědáři a jeho medvědovi, kteří putují zimní krajinou a spřátelí se s vlastním vymyšleným strašidlem Barbuchou. Společně zažívají dobrodružství ve vesnicích, kde je starostou nabubřelý muž, který je pro smích většině obyvatelů. Pomocí této dvojice však nakonec i starosta povolí svou pyšnou tvář a smích a zábava přemůže jeho vážnost. Knížka je psaná starším jazykem, obsahuje výrazy, kterým by děti nemusely rozumět, ale příběh o lidských vlastnostech je platný i dnes.

3) Autorské pohádky 20. století - čeští autoři (60. léta – současnost)

- **AŠKENAZY, Ludvík. *Praštěné pohádky*. 1. vyd. Praha: SNDK, 1965. ISBN 13-076-65.**
- **AŠKENAZY, Ludvík. *Cestopis s jezevčíkem*. 1. vyd. Praha: Artur, 1992. ISBN 80-902028-2-9.**
- **AŠKENAZY, Ludvík. *Dětské etudy*. 4. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1960. ISBN 22-003-66**
Kniha je rozdělena na dvě části: Pět malých preludií a Dětské etudy. Dětské etudy obsahují skutečně kratoučké vyprávění. Občas s poučením, občas dobrodružné, jindy „prostě jen tak“. Autor zde malému dítěti vypráví o nejrůznějších věcech, které se staly ještě předtím, než se děťátko narodilo. Občas používá cizí a náročná slova, nejen proto bych knihu doporučila spíše zdatnějším čtenářům. Jednu část vypráví i jeho matka. Vypráví o tom, jak se poprvé setkali – ještě když byl človíček v bříšku. Človíček (jak je nazýván) po celou dobu napjatě poslouchá, ptá se a zajímá se. Je obrazem přemýšlivého dítěte.
- **AŠKENAZY, L. *Putování za švestkovou vůní*. 3. vyd. Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03331-0**

Knihu bych doporučila do 2. – 3. třídy. Kniha vypráví o malém trpaslíkovi Pitryškovi, které bydlí v dětské knížce a jednou se mu podaří vyskočit ven a zažívá různá dobrodružství s dětským divadlem.

- **ČECH, Pavel. *O čertovi*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2011. ISBN 978-80-87595-05-3.**

Tato kniha, jak již název vypovídá, vypráví o čertovi, jenž musel jít z pekla do světa škodit lidem, především kominíkům. Zpočátku opravdu nadělá spoustu neplech, ale po seznámení s kominicí Tradamilou se jeho život nadobro změní. Pohádka o čertovi Florimonovi, jeho lumpárnách a proměně v dobrého člověka. Knihu bych doporučila dětem, jak těm nejmenším, kterým mohou předčítat rodiče, tak i těm starším. Knihu bych zařadila mezi první čtení pro děti.

- **ČECH, Pavel. *Dobrodružství pavouka Čendy*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2014. ISBN 978-80-87595-28-2.**

- **ČECH, Pavel. *2. dobrodružství pavouka Čendy: v lese*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2014. ISBN 978-80-87595-37-4.**

- **ČECH, Pavel. *3. dobrodružství pavouka Čendy: vše ztraceno*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2015. ISBN 978-80-87595-39-8.**

Všechny tři knihy pojednávají o pavouku Čendovi, který bydlel ve starých hodinách a nyní přebývá v lese se svoji kamarádkou kukačkou z hodin a s dalšími lesními živočichy. Mezi stěžejní témata patří síla přátelství, překonání strachu z neznáma a boj proti zlu.

V knížkách jsou velmi krásné ilustrace, které dokreslují atmosféru příběhu. Autor rovněž pracuje s grafickou podobou textu. Pavouka Čendu bych doporučila dětem od čtyř let. Je vhodná pro děti, které fascinuje „mikrosvět“ hmyzu, ale také pro děti, které se pavouků bojí. Tyto knihy by jim mohly pomoci v překonání strachu.

- **ČTVRTEK, Václav. *Rumcajs*. Ilustroval Radek PILAŘ. Praha: Fragment, 2011. Václav Čtvrtek dětem. ISBN 978-80-253-1330-5.**

Kniha o Rumcajsi vypráví příběh muže, který se stal loupežníkem a snažil se různými způsoby bojovat proti vedení města, které nebylo poctivé. Rumcajs je vychytralý, proto vždy nad ostatními vyzraje. Na jeho straně jsou zvířata a příroda. Kolikrát Rumcajsovi pomůže jeho žena Manka. Dítě v knize může najít pobavení i poučení.

- **ČTVRTEK, Václav. *Maková panenka*. 2. vyd. Praha: Albatros, 1998. ISBN 80-00-00580-8.**

Pohádka je o Makové panence a motýlu Emanuelovi, kteří se na samém počátku vyprávění stávají přáteli. Společně během několika kratších příběhů pomáhají těm, kdo jsou v nesnázích, nebo čelí různým nástrahám.

- **DĚDEČEK, Jiří. *Pohádky o Malé tlusté víle*. 1. vyd. Praha: Meander, 2012. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-03-6.**

Tato kniha obsahuje několik zajímavých a zábavných příběhů ze života hraček. Všechny hračky mají nějaké zvláštní komické jméno jako Prasko, Pardynka nebo Trpasl. Autor si při psaní také pohrál s češtinou a vytvořil poutavý a zajímavý text. Nejlépe je to asi vidět v kapitole, kde se Trpasl pře o význam slov, nebo se chce naučit říkat „r“. Čtenář se zde také

může setkat se spoustou zajímavých a pravdivých citátů ze života, které nás vedou k zamyšlení a děti morálně obohatí. Kniha je, dle mého názoru, určena dětem tak ve třetí nebo čtvrté třídě.

- **DĚDEČEK, Jiří. *Život a cesta hrocha Obludvíka*. 1. vyd. Praha: Limonádový Joe, 2013. ISBN 978-80-905624-0-0.**

Putování hrocha Obludvíka za jediným cílem: najít automyčku. Po cestě potkává zajímavé přátele, se kterými zažívá mnoho dobrodružství, a díky nimž také pozná, kde je vlastně jeho pravé místo. Kniha je doprovázená básněmi a ilustracemi Petra Nikla. Kniha je určena pro děti ve věku deseti let. Jak pro dívky, tak pro chlapce.

- **DVOŘÁK, Jiří. *Zpátky do Afriky!*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2005. ISBN 80-903276-9-9.**

Pohádka vyprávějící o 7 zvířatech, které se jednoho dne rozhodnou utéct ze zoologické zahrady v Praze a vydat se do rodné Afriky. Díky vzájemné spolupráci a soudržnosti společně překonají všechny strasti.

Myslím, že dětem může především ukázat to, že zvířata nemusí být spokojená v klecích, a jak je smutné, že některé z nich nepoznají svůj původní domov. Kniha je doplněna velmi zajímavými ilustracemi, které jsou v interakci s textem. Zajímavá je i přiložená mapa celého putování. Kniha je vhodná pro děti od 7 let.

- **DVOŘÁKOVÁ, Alžběta. *Herkules a strašidla*. 1. vyd. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1002-3.**

- **DVOŘÁKOVÁ, Petra. *Flouk a Lila: dobrodružství z mrakodrapu*. 1. vyd. Brno: Host, 2015. ISBN 978-80-7491-505-5.**

Příběh vypráví o kouzelném kocourovi Floukovi a počítačové myši Lile. Lila seznamuje Flouka s počítačovým světem – ukazuje mu různé hry a sociální sítě, Flouk naopak Lile představuje skutečný svět a jeho nástrahy. Kniha ukazuje čtenáři rozdíl mezi skutečností a virtuální realitou, mezi vztahy v běžné realitě a na sociálních sítích.

- **FISCHEROVÁ, Daniela. *Duhové pohádky*. Vyd. 2. Ilustroval Irena ŠAFRÁNKOVÁ. Praha: Meander, 2012. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-08-1.**

- **FISCHEROVÁ, Viola. *Co vyprávěla dlouhá chvíle*. Praha: Meander, 2005. Modrý slon, sv. 10. ISBN 80-86283-37-2.**

- **HORÁČEK, Petr. *Nový domek pro myšku*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0139-7.**

Příběh o myšce a jablku. Myška se s jablkem nevejde do domečku a hledá si nové obydlí. Knížka je celá ilustrovaná. Text by ani nebyl potřeba, protože podle obrázků by se dal vyprávět. Je vhodná do MŠ a první třídy. Doporučila bych ji oběma pohlavím. Určitě zaujme děti, které mají rády zvířátka.

- **HORÁČEK, Petr. *Husa Liza*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0173-1.**

Hlavním tématem knihy je touha po jedinečnosti a snaha dosáhnout jí. Tato kniha je vhodná především pro děti předškolního a mladšího školního věku, jelikož je velmi krátká, objevuje se v ní spousta ilustrací a text je psaný srozumitelným jazykem. Navíc

jsou uvedeny základní znaky konkrétních zvířat, takže pro předškolní děti může sloužit jako nenásilný zdroj informací o zvířatech. Autor v této knize hodně pracuje s grafickou podobou textu.

- **HORÁČEK, Petr. *Papuchalk Petr*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0361-2.**

Knížka pro nejmenší čtenáře je specifická grafickou stránkou. Slova jsou podpořena rozvržením textu a celý dojem z knihy je dokreslený krásnými poetickými ilustracemi. Papuchalkovi Pavlovi se ztratí kamarád. Oba jsou papuchalkové, zvířata z ptačí říše. Pavel se tedy vydává na dobrodružnou a nebezpečnou cestu hledání. Potkává řadu zvířat, ale kamaráda nemůže nikde najít. Příběh je plný paradoxů, ale dětem ukazuje, že to, co máme vedle sebe, nebo to, čím jsme, si vlastně moc neuvědomujeme, nebo se nad tím často nezamýšlíme.

- **CHUDOŽILOV, Petr. *Kouř z komína: romance o věrnosti, zločinu a šampaňském*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03981-7.**

- **KASTNEROVÁ, Alena. *O líné babičce: [vyprávění o babičce, která si vyhodila z kopýtka]*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2011. ISBN 978-80-204-2438-9.**

Knihla nám představuje babičku, která si místo vyváření a poklizení po vnoučatech plní své dávné sny. Je velmi vtipná a plná dobrodružství. Například babička letí balónem, hraje na babu, jezdí velmi rychle drahým autem, tančí v dešti atd. Myslím, že u této knihy se zasměje nejen malý, ale i dospělý čtenář.

- **KOLÁŘ, Josef. *Z deníku kocoura Modroočka*. 12. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03714-1.**

Knihla vypráví příběhy malého kocourka Modroočka, který zažil „se svým člověkem“ a ostatními zvířecími přáteli různé příhody - od svých prvních kočičích krůčků, až po chvíli, kdy se stal pyšným tatínkem svých čtyř koťátek. Modroočko se od svých přátel už od malička učí různé důležité věci, co kočky dělají nebo jak se chovají. Příběh Modroočka pobaví a rozveselí každé dítě. Tomu napomáhají i ilustrace, na kterých nesmí chybět kocourek Modroočko.

- **KONČINSKÝ, Tomáš S. a Barbora KLÁROVÁ. *Překlep a Škraloup*. 2. vydání. Ilustroval Daniel ŠPAČEK. V Praze: Albatros, 2017. ISBN 978-80-00-04961-8.**

- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Modrý Pot'ouch*. 1. vyd. Praha: Triton, 2010. Laskavé čtení. ISBN 978-80-7387-411-7.**

- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Pot'ouši a Zloděják*. 1. vyd. Praha: Triton, 2013. Laskavé čtení. ISBN 978-80-7387-688-3.**

- **MALÝ, Radek. *František z kaštanu, Anežka ze slunečnic*. Druhé vydání. Ilustroval Galina MIKLÍNOVÁ. Praha: Meander, 2017. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-7558-035-1.**

- **MÍKOVÁ, Marka. *Jonáš spěchá domů*. 1. vyd. Praha: Argo, 2015. ISBN 978-80-257-1626-7.**
- **MÍKOVÁ, Marka. *Varvara: kniha o velrybím putování*. 1. vyd. Praha: Fantasos, 2015. ISBN 978-80-88066-12-5.**
Kniha o životě velryby – plejtvákovce šedého. Seznámíme se s životem v moři, s mnohými živočichy i jejich zvyklostmi. Zajímavé jsou paralely s lidskými vlastnostmi. Kniha netají ani drsnou část života v moři, kdy velrybáři loví i přes zákazy. Styl psaní je prostý, pochopitelný, občas proložený písní, což přidává na zajímavosti. Ani jednou jsem se u knihy nenudila, strhla mě svým příběhem. Doporučila bych ji dětem mladšího školního věku.
- **MIKULKA, Alois. *Aby se děti divily*. Praha: Jonathan Livingston, 2015. ISBN 978-80-87835-73-9.**
- **MIKULKA, Alois. *O smutném tygrovi*. Praha: Baobab, 2012. ISBN 978-80-87060-64-3.**
V zoo žil tygr, který byl hodný a smutný z toho, že o něm návštěvníci říkali, jak je zlý. Jednou tygrovi smutné oči zaujaly ptáčka letícího kolem. Tygr se mu svěřil, že by také chtěl mít možnost odletět, a tak mu ptáček nosil semínka a tygr se po nich změnil v ptáčka a odletěl ze zoo. Kniha má krásnou myšlenku o předsudcích a o tom, a co znamenají. Proto je kniha vhodná pro děti od 3. -4. třídy. Jako příběh se ale může číst i mladším dětem.
- **MRÁZKOVÁ, Daisy. *Můj medvěd Flóra*. 2.vyd. Praha: Baobab, 2011. ISBN 978-80-87060-41-4.**
Petr cestou domů našel špinavého plyšového medvídka, který byl odhozený ve sněhu. Neměl srdce ho tam nechat ležet, tak ho vzal domů. Doma ho společně s maminkou a jeho sestřičkou omyli, oblékli mu květované šaty a dali mu jméno Flóra. Dále je v knížce uvedeno, co medvěd rád dělá. Knížka je vhodná pro malé děti, je plná ilustrací, takže pochopí děj i bez schopnosti číst.
- **MRÁZKOVÁ, Daisy. *Slon a mravenec*. 3. vyd. Praha: Baobab, 2013. ISBN 978-80-87060-82-7.**
Knížka vypráví příběh slona, veverky a mravence žijících v jednom společném domečku. Zvířátka jsou velkými kamarády, ale s jakoukoliv společnou činností mají obtíže kvůli jejich rozdílné velikosti. To, co je akorát pro veverku, je pro slona moc malé a pro mravence příliš velké. Jednoho dne veverku uloví lovec. Díky slonově těžké váze a mravencově drobnosti nakonec nad lovcem zvítězí. Text je psán velkými písmeny a doplněn mnoha ilustracemi, díky čemuž je knížka vhodná i pro začínající čtenáře.
- **NIKL, Petr. *O Rybabě a Mořské duši*. 1. vyd. Praha: Meander, 2002. Modrý slon (Meander). ISBN 80-86283-17-8.**
- **NIKL, Petr. *Pohádka o Rybitince*. 1. vyd. Praha: Meander, 2001. Modrý slon (Meander). ISBN 80-86283-06-2**
Magická pohádka, která připomíná báji, evokuje tajemné dávné prostředí. Propojení zvukomalebných veršů, prózy a jedinečných ilustrací nás zavede hluboko do Obřího moře, kde se odehrává příběh o Rybitince. Kniha podněcuje dětskou fantazii, probouzí zvědavost, je

to zcela jiná pohádka, než na které jsme dnes zvyklí. Doporučený věk čtenáře je předškolní nebo mladší školní věk.

- **NIKL, Petr. *Lingvistické pohádky*. 1. vyd. Praha: Meander, 2006. Modrý slon (Meander). ISBN 80-86283-49-6.**

V knížce *Lingvistické pohádky* jsou krátké pohádky, které k sobě vždy mají hodící se ilustraci. Každá pohádka má svůj název, který je vysvětlen, jen napsán vzhůru nohama, takže si ho ne každý musí přečíst. Často jsou tam použita slova se stejnými písmeny, například zvířata jsou většinou vybrána tak, aby měla podobné názvy. Podle názvu se zabývá lingvistickými tématy, například v *Doslovné pohádce* ukazuje, co by se dělo, kdyby všichni vše brali doslova; v *Holé pohádce* se používají jen věty holé,...

Pohádky v knize jsou neobvyklé, ale aby byly více přiblížené dětem, objevují se tam vždy zvířata. Často si také autor hraje s přehazováním písmen a je těžší poznat, o jaká zvířata se jedná. Proto si myslím, že jsou tyto pohádky zaměřeny na starší děti (okolo 2. třídy) se znalostí různých zvířat.

- **NIKL, Petr. *Záhádky*. 1. vyd. Praha: Meander, 2007. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-57-9.**

Jedná se o knihu básní a povídek. Autor nám chtěl nejspíše ukázat, jak je český jazyk bohatý, jak nemusí být vše reálné a prvoplánově napsané, že bychom měli svět vidět i jinak. Kniha rovněž nabádá čtenáře k interakci, k domýšlení příběhů, básní, tvorbě obrázků. Doporučila bych ji rodičům a dětem ke společnému čtení, nebo dětem nejdříve v páté třídě ke čtení samotnému. Také čtenáři, kterému nevádí se nad knížkou zamýšlet, rád domýšlí příběhy a rád popouští svou mysl do světa fantazie.

- **ONDRAŠÍK, Pavel a Táňa ONDRAŠÍKOVÁ. *O prasátku Lojzíkovi: pozdrav slunci*. 1.vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2014. ISBN 978-80-87595-38-1."**
+ další díly

- **OUŘEDNÍK, Patrik. *O princí Čekankovi: jak putoval za princeznou, a o všelijakých dobrodružstvích, která se mu přitom přihodila*. 2. Vyd. Praha: Dybbuk, 2008. ISBN 978-80-86862-70-5.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/23283/ourednik-patrik-o-princi-cekankovi>

- **PECHÁČKOVÁ, Emma. *Holub Kolumb*. 1. vyd. Praha: Meander, 2013. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-22-7.**

- **PONDĚLÍČKOVÁ, Klára. *Něco ti povím, Johane*. 1. vyd. Praha: Hogrefe - Testcentrum pro nakl. Běžíliška, 2014. ISBN 978-80-86471-49-5.**

- **POSPÍŠILOVÁ, Zuzana. *Baobaba a jiné příběhy*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04029-5.**

- **PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Myši patří do nebe*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2006. ISBN 80-00-01558-7.**

Čtivá kniha, tematicky velice netradiční, ve které je řešena smrt, znovuzrození a jiné existenciální otázky, ve kterých čtenář může objevit až prvky hinduistického náboženství. Hlavními hrdiny jsou myšák Šupito a lišák Bělobřich, kteří jsou během života na Zemi

úhlavní nepřátelé. Avšak po smrti, poté, co se dostanou do nebe, kde myšák není lišákovou kořistí, zjistí, že mají mnoho společného. Po čase mezi nimi vznikne hluboké přátelství. I když by se od knihy a její tematiky dalo očekávat, že se bude jednat o smutný příběh, není tomu tak. Kniha smutným tématům vystavuje mnoho veselých protipólů jako například překonání strachu a velice pevné přátelství.

- **SKALA, Martina. *Medvídek Kuma: nevšední putování na severní pól*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2009. ISBN 978-80-204-2128-9.**

Knižka čtenářům nabízí nevšední dobrodružství malého medvídka Kumy. Kuma je od malička vychováván pouze svou matkou, medvědicí grizzly, která Kumova otce – ledního medvěda opustila kvůli přílišným kulturním rozdílům. Medvídek Kuma svého otce velmi postrádá, a tak se jednoho dne rozhodne, že se za ním vypraví na severní pól. V příběhu se mimo jiné objevuje i téma ekologie.

- **SKÁLOVÁ, Alžběta. *Pampe a Šinka*. 1. vyd. Praha: Arbor vitae, 2010. ISBN 978-80-87164-46-4.**

Tato kniha vypráví o životě a příhodách dvou zvláštních stvoření, o kterých vlastně nevíme, co jsou zač. Víme jen to, odkud pochází a co právě zažívají. Tato kniha podporuje dětskou fantazii a je ozvláštňena používáním netypických (vymyšlených) slov. Tuto knihu bych doporučila dětem od 3 let (samozřejmě při čtení rodičů).

- **SODOMKA, Martin. *Jak si postavit auto*. 1. vyd. Svitavy: MS studio, 2012. Edice technických pohádek. ISBN 978-80-905207-0-7.**

Tato kniha vypráví o třech zvířatech, která se pokoušejí postavit auto. Práci jim ztěžují různé překážky, ale nakonec se jim podaří auto sestrojít.

Knihu bych doporučila především chlapcům, kteří mají rádi auta a chtějí porozumět tomu, jak auta fungují. V knize je mnoho ilustrací, které popisují jednotlivé části auta a jejich funkci. Na prohlížení by knížka mohla být vhodná i pro předškolní děti, ale spíše bych ji doporučila dětem od 7 let, jelikož se v textu hojně objevují termíny, které by byly pro malé děti nesrozumitelné.

- **SODOMKA, Martin. *Jak si postavit letadlo*. 1. vyd. Svitavy: MS studio, 2013. Edice technických pohádek. ISBN 978-80-905207-4-5.**

Kniha pro všechny kluky a nadšence do dopravní techniky, tak bych charakterizovala knihu *Jak si postavit letadlo*. Knihu doprovází popisné ilustrace, celá schémata stavěného letadla krok po kroku a technické popisné vsuvky. Tato kniha je druhým dílem příběhů o kamarádech vrabčáku Zílovi a krysáku Arnymu, se kterým po postavení automobilu ve své partě mají na pomoc i žabáka Kristiána. V příběhu, který je psaný jako bajka, se vyskytuje i Arnyho dívka Luci, která celé letadlo ještě nazdobí, aby se mohli vydat na společný let. Autor svým postavám nenadělil příliš citu, ale vdechl jim alespoň přátelského a týmového ducha. Ilustrace knize dávají lehce dětský pohled na věc; jsou jednoduše půvabné.

- **STANČÍK, Petr. *Jezevec Chrujda točí film*. Ilustroval Lucie DVOŘÁKOVÁ. Praha: Meander, 2014. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-40-1.**

+ další díly

- **STARÁ, Ester. *Největší přání*. Ilustroval Daniela OLEJNÍKOVÁ. Praha: 65. pole, 2017. Poličko. ISBN 978-80-87506-97-4.**

Metodická podpora pro práci s knihou viz

https://www.varianty.cz/download/docs/3565_metodika-nejvetsi-prani-svet-ve-vyuce.pdf

- **STARÁ, Ester. *Šedík a Bubi. Ilustroval Milan STARÝ. Praha: Euromedia, 2018. Pikola (Euromedia). ISBN 978-80-7549-597-6.***
- **SVĚRÁK, Zdeněk. *Jaké je to asi v čudu: pohádky, písničky a povídky pro děti od 8 let. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2003. ISBN 80-7200-776-9.***

V této knize si můžete připomenout známé Svěrákovy písničky, začíst se do jeho originálních pohádek a potěšit se jeho zábavnými povídkami. Častým motivem jsou zvířata, ať už to jsou mravenci, koně, psi anebo třeba dravci. V knize je dominantní nezvyklá práce s jazykem. Například v pohádce „O požáru mlýna“ se na rčení díváme doslovně. Knihu bych doporučila dívkám i chlapcům mladšího i staršího školního věku, ale zaujala by pravděpodobně i dospělí, kteří se rádi pobaví.
- **SVĚRÁK, Zdeněk. *Tatínku, ta se ti povedla. 4. vyd. Praha: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02913-9.***

Tatínek Šíma má dětem večer říci pohádku. Nejradši by ji přečetl, ale děti chtějí takovou, jakou jim vypráví maminka. Tedy o obyčejných věcech, jako je polštář a peřina. To je pro tatínka velmi obtížný úkol.
- **SVĚRÁK, Zdeněk. *Tiché šlapací království: pohádka pro děti i dospělé. Praha: Cosmopolis, 2017. ISBN 978-80-271-0445-1.***
- **ŠIKTANC, Karel. *Královské pohádky: výběr. 1. vyd. Praha: AudioStory, 1994, 1 MC. Pohádka. ISBN 800002620***

Knížka je sbírkou devíti básnickým jazykem psaných pohádek o králích a jejich příbězích. Pohádkoví hrdinové nejsou běžnými archetypálními postavami, takovými jaké známe například z pohádek Boženy Němcové. Hrdinové nejsou jen černí nebo bílí. Jejich charaktery se v průběhu jejich příběhu proměňují. Kniha je psána velmi čtivě a zajímavě. Text zvládnou i mírně zkušení čtenáři. Je vhodná pro dívky i chlapce – je přece o králích, královnách, princích i princeznách. Každý si najde své.

Poznámka: Zajímavá diplomka k motivům v této knize: <http://theses.cz/id/a683cu/66546-766587068.pdf>
- **ŠRÁMKOVÁ, Jana. *Putování žabáka Filemona. 1. vyd. Praha: Raketa v produkci nakl. Labyrint, 2010. ISBN 978-80-86803-16-6.***
- **ŠRUT, Pavel. *Lichožrouti. 1. vyd. Praha: Paseka, 2008. ISBN 978-80-7185-932-1.***

Dětský román od Pavla Šruta je půvabný příběh o tvorech, jejichž velkou vášní a obživou je sběr ponožek. Hlavní postavou je Hihlík, který s dědečkem žije u pana Egona. Dalšími postavami, které míchají dějem, jsou členové dvou gangů. Záporná banda je vedena Kudlou Dederonem, který pro děti může představovat prototyp dnešních členů podsvětí a drogového průmyslu. Gang horního města vede Tulamor senior alias Padre, který je synem Hihlíkova dědečka a vlastním strýcem. Kniha je napínavá, velmi humorná, takže bych ji doporučila i dětem, které čtení nemají rády právě proto, že jim v nich chybí napětí. Jazyk románu je bohatý na termíny, metafory, jazykové hříčky, ale přes to všechno se kniha četla velmi lehce.

- ŠRUT, Pavel. *Lichožrouti se vracejí*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2010. ISBN 978-80-7432-060-6.
- ŠRUT, Pavel. *Lichožrouti navždy*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2013. ISBN 978-80-7432-287-7.
- TRNKA, Jiří. *Zahrada*. 1. vyd. Praha: Studio Trnka, 2008. ISBN: 978-80-87209-15-8
- WERICH, Jan. *Fimfárum*. 11., rozš. vyd., V Albatrosu 6., rozš. vyd. Ilustroval Jiří TRNKA. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-03019-7.
Vytríbené pohádky z ruky velkého českého mistra se širokou slovní zásobou a velkým důvtipem rozesmějí každého čtenáře. Mnohé čtenáře a znalce Fimfára doprovází čtení jedinečný hlas autora z audionahrávek. I nezkušený čtenář najde zalíbení v jeho slovosledu, velkých slovních hříčkách a humorných příbězích o lidských nešvarech, jako jsou hamížnost, pýcha, záletnictví, lstivost, pomsta, marnivost.

4) Autorské pohádky - světoví autoři:

- ALMOND, David. *Příběh malého Andělína*. Ilustroval Alex T. SMITH, přeložil Petr ŠTÁDLER. Praha: Slovart, 2018. Brio. ISBN 978-80-7529-585-9.
- ANDERSEN, Hans Christian: pohádky v různých souborech, nejlépe ANDERSEN, Hans Christian. *Pohádky a povídky I a II*, Praha: SNKLHU, 1955.
- DE BRUNHOFF, Jean. *Příběh malého slona Babara*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2011. ISBN 978-80-87060-36-0.
Slon Babar žije se svou rodinou v lese. Jednoho dne se ale zatoulá do města, kde se ho ujme stará bohatá paní, která slonovi pořídí oblečení, zaplatí mu školu a naučí ho chovat se jako lidé. Babar je staré paní velmi vděčný, přesto se mu ale občas zasteskne po jeho rodině. Po několika letech se Babar vrací zpátky do svého lesa, kde se díky své vzdělanosti a slušnému chování stává hned sloním králem. Zajímavostí této knížky je především styl písma. Text je napsán psacím písmem, což mu dodává na zajímavosti. Velké barevné ilustrace skvěle doplňují příběh, který je tak vhodný i pro čtenáře - začátečníky.
- BOND, Michael. *Medvídek Paddington*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2000. ISBN 80-00-00812-2.
Neuvěřitelně vtipné příběhy o medvědovi z nejtemnějšího Peru, který se ocitne na londýnském nádraží, kde ho objeví anglická rodina a ujme se ho. Vtipné chvílky zažívá medvěd se sourozenci Fouskovými nejen u nich doma, ale i na různých místech Londýna – např. v obchodním domě. Jeho slušné vychování a úcta ke všemu a ke všem v nás probouzí sympatie. Knihu bych doporučila čtenářům mladšího školního věku, kolem 9/10 let.
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/27823/bond-michael-medvidek-paddington-pribehy-medveda-znejtemnejsiho-peru>
- BAUM, L. *Čaroděj ze země Oz*. Vyd. 2. Praha: Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0476-1.

- **CARROLL, Lewis. *Alenka v kraji divů a za zrcadlem*. Třetí vydání. Ilustroval Dušan KÁLLAY, přeložil Aloys SKOUMAL, přeložil Hana SKOUMALOVÁ, přeložil Josef HANZLÍK. Praha: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-188-2.**
- **COLLODI, Carlo Lorenzi. *Pinocchiova dobrodružství*. 7. vyd. Ilustroval Helena ZMATLÍKOVÁ, přeložil Marie HOLICKÁ, přeložil Jan HOLICKÝ. Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03070-8.**
- **CROWTHER, Kitty. *Skříp, škráb, píp a žbluňk*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2012. ISBN 978-80-87060-66-7**
 Jednoduchý příběh pro nejmenší čtenáře. „Přečíst“ si ji mohou i předškoláci, neboť na každé straně je ilustrace k příběhu – mohou si ho tedy vymyslet sami. Pro nevelký rozsah a velikost písma se hodí i jako kniha prvního čtení. Ústředním tématem je dětský strach, z neznáma, ze tmy, ze samoty ukázaný na klasické situaci, kterou jistě zažilo každé dítě, příběh tak dětem bude velmi blízký.
- **CROWTHER, Kitty. *Návštěva malé smrti*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2013, [25] s. ISBN 978-80-87060-67-4.**
 V této krátké knize je tematizovaná smrt a přístup k ní. Příběh je o tom, jak se lidé smrti bojí. Až jednou smrt přijde za velmi nemocnou holčičkou, a ta holčička smrt vítá s úsměvem. Dívka se se smrtí spřátelí, ale pak dojde k jejich odloučení. Nakonec se dívka vrací jako anděl. Od té doby chodí smrt s krásným děvčetem spolu a lidé se už smrti tolik nebojí.
 Knihu bych doporučila dětem a dospělým, kterým zemřel někdo blízký, a kteří hledají útěchu, nebo kteří sami umírají. Knížka je psána velmi citlivě a je tedy vhodná i pro děti mladšího školního věku. Mohla by také zaujmout zvědavé a citlivé osoby.
- **DAVIES, Stephen. *Hilda a pidilidi*. Ilustroval Seaerra MILLER, přeložil Martina KNÁPKOVÁ. V Praze: Paseka, 2018. ISBN 978-80-7432-954-8.**
- **FALCONER, Ian. *Olivie*. 1. vyd. Brno: B4U, 2013. ISBN 978-80-87222-17-1.**
 V knize se seznámíme s prasátkem jménem Olivie. Olivie sleduje módní trendy, má ráda operu a balet. Olivie provádí jednu lumpárnu za druhou. Dle mého názoru se děti snadno ztotožní s touto energickou postavou.
- **FALCONER, Ian. *Olivie: zachraňuje cirkus*. 1. vyd. Brno: B4U, 2013. ISBN 978-80-87222-18-8.**
 Tato knížka je vhodná již pro děti předškolního věku. Celá kniha je ilustrována. Je doplněna pouze krátkými texty. Hlavní hrdinka Olivie má velkou představivost a fantazii. Představuje si, jak cestovala s cirkusem a co vše v něm dělala. Následně to vypráví ve škole, kde jí to paní učitelka nechce věřit.
- **MILNE, Alan Alexander. *Medvídek Pú*. 12. vyd. Praha: Albatros, 2008. ISBN 978-80-00-02055-6.**
 Soubor příběhů o zvířátcích ze Stokorcového lesa. Hlavním hrdinou je Medvídek Pú, který je ve skutečnosti plyšovým medvědem autora syna. V myšlenkách a vyprávění autora však ožívá a stává se živou bytostí zažívající svá dobrodružství se zvířecími přáteli a chlapcem Kryšťůfkem Robinem.

Tato kniha, která provedla dětstvím už několik generací, je nadčasová a oslovuje i dnešní děti. Je vhodná pro děti od 6 let. Radu dětí jistě osloví motiv imaginárního plyšového kamaráda.

- **JANSSON, Tove. *Mumini: bláznivé léto*. 2. vyd. Praha: Albatros, 2003. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-01123-9.**

Rodina muminů žije v klidné zátocce. Jednoho dne ale přijde potopa a rodina musí jejich milovaný domov opustit. Na lodi se dostává do zvláštního domu plného záhad. Potkává se s krysí dámou, která v tomto domě uklízí, potkává chlapce, který se ujme ustrašených zvířátek a malých dětiček na cestě za záchranou před přírodními živly. Knížka je pro ty, kteří mají rádi zvířátka, hádanky a nečekané konce, a v neposlední řadě roztomilé, autorské ilustrace, které provázejí knihu po celou dobu.

- **JANSSON, Tove. *Čarodějův klobouk: příběhy o skřítcích muminech*. 4. vyd. Praha: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02709-8.**

Na jaře se všichni z muminiho údolí postupně probouzejí po dlouhém zimním spánku připraveni na další krásné léto. Muminek s přáteli nachází černý cylindr, ale brzy zjistí, že má čarovnou moc. Co se do klobouku schová, nebo se jím přikryje, změní nějak svou podobu. Zkoušejí se klobouku zbavit, ale klobouk způsobuje jen samé nepříjemnosti a stále se k nim vrací. Muminek s ostatními přijdou časem na to, že cylindr patří mocnému čaroději, který se nakonec zjeví v muminiho údolí, protože zjistí, že kromě klobouku se tam nachází i něco jinému, co mu patří.

Doporučení: 3. Třída

- **ROBBERECHT, Thierry. *O vlkovi, který vypadl z knížky*. Ilustroval Grégoire MABIRE, přeložil Jana TOMEČKOVÁ. V Praze: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-851-0.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39073/robberecht-thierry-o-vlkovi-ktery-vypadl-z-knizky>

- **RODARI, Gianni. *O statečném Cibulkovi*. 7. vyd. Praha: Albatros, 2009. Pokladnice Albatrosu. ISBN 978-80-00-01894-2.**

- **RODARI, Gianni. *Pohádky po telefonu*. Praha: Lika Klub, 2012. Celé Česko čte dětem. ISBN 978-80-86069-72-2.**

Tato kniha na první pohled zaujme originálními ilustracemi, barevností jak obrázků, tak i stránek knihy. Ilustrace jsou, jak jsem i vyčetla na zadních stranách knihy, od žáků z MŠ, ZŠ, ZUŠ a DDM z celé České republiky. Kniha se skládá z mnoha krátkých či delších pohádek, které vypráví pan Bianchi, tatínek malé holčičky přes telefon, jelikož celý týden, kromě neděle, bývá na cestách po Itálii a prodává léky. Kniha je veselá, čtivá, originální a nápaditá, prostě přesně to pravé pro děti. Zábavné pohádky jako např. cesta z čokolády, o lidech z másla, výchovně-vzdělávací bonbony či výtah ke hvězdám, koho by nezaujal již ten název, tak s chutí do čtení. © Kniha je vhodná pro začínající čtenáře, jelikož jsou pohádky velice krátké, ale také pro rodiče, kteří dětem chtějí přečíst něco originálního před spaním, ale mají ještě mnoho práce a nemají moc času na dlouhá vyprávění.

- **LOBEL, Arnold. *Kvak a Žbluňk jsou kamarádi*. 6. vyd. Praha: Albatros, 2012. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02920-7.**

Úsměvně psané příběhy o dvou žabácích, hnědém ropušákovi Žbluňkovi a zeleném žabákovi Kvakovi, kteří spolu prožívají různé, humorné příhody. V knize se vyskytuje mnoho

přímé řeči a ilustrací, které jsou různě posazeny do textu. Kniha se dá využít během prvního školního čtení. Text je dostatečně veliký a obsahově není tolik náročný.

- **LOBEL, Arnold. *Pan Sova*. 2. vyd. Praha: Albatros, 2008. První čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02145-4.**

Kapesní knížka s velkými písmeny a četnými obrázky popisuje život pana Sovy, který žije sám ve svém malém domečku. Osamělý život mu zpestřují různé jeho nápady, které jsou často velmi naivní a dětinské. Děti podle mě očaruje, jelikož si budou připadat chytřejší než on. Knihu bych klidně doporučila dětem, které se právě naučily číst, je vhodná již pro první třídu.

- **PREUSSLER, Otfried. *Malá čarodějnice*. 6. vydání. Ilustroval Zdeněk SMETANA, přeložil Jitka BODLÁKOVÁ. V Praze: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03933-6.**

Malá čarodějnice je velice čtivá knížka. Vystupuje v ní Malá čarodějnice a její havran Abraxas. Od chvíle, kdy starší čarodějnice Malé čarodějnici slíbí, že s nimi bude moct tancovat na filipojakubské noci, pokud bude dobrou čarodějnici, se Malá čarodějnice snaží konat pouze dobro. Ne vždy je to ovšem lehké. Havran Abraxas se jí snaží pomoci a při své společné snaze zažívají spoustu dobrodružství.

- **RICHARDSON, Justin a Peter PARNELL. *Tango: skutečný příběh jedné tučňáčí rodiny*. Ilustroval Henry COLE, přeložil Markéta NAVRÁTILOVÁ. V Praze: LePress, 2017. ISBN 978-80-903980-3-0.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/38941/richardson-justin-parnell-peter-tango-skutecny-pribeh-jedne-tucnaci-rodiny>

- **TASHLIN, Frank. *Vačice, která se nesmála*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2013. ISBN 978-80-87060-71-1.**

Jednoduchý příběh o vačici, kterou se lidé snažili rozesmát, aniž tušili, že se ve skutečnosti už směje, není tak důležitý sám o sobě – spíše jde o nástroj, kterým autor kritizuje lidskou pýchu, sebestřednost a touhu vynucovat si poslušnost všeho a všech. Zároveň ukazuje, jak je důležité respektovat ostatní živé tvory a dopřát jim svobodu. K větší názornosti využívá autor vlastní ilustrace, které ale celý příběh příjemně odlehčují. Vzhledem ke krátkým pasážím textu a obrázkům je knížka vhodná i pro začínající čtenáře.

- **TASHLIN, Frank. *Medvěd, který nebyl*. 2. vyd. Praha: Baobab, 2012. ISBN 978-80-87060-57-5.**

Krátký příběh o medvědovi, kterému lidé přes zimu vykáceli les a postavili na jeho doupěti továrnu. Po probuzení medvěd zjistil, co se stalo. Lidé z něj udělali hlupáka a nikdo mu nevěřil, že je medvěd, ani lidé a zvířata v ZOO a v cirkuse. On sám poté žil v rozpacích, jestli je vůbec ještě medvěd. Čtenář se může zamyslet nad tím, co nám tento zdánlivě jednoduchý příběh nepřímo sděluje o lidském světě a jeho fungování.

- **THURBER, James. *Třináctery hodiny a dvě další pohádky*. Vyd. tohoto souboru 2. Přeložil Radoslav NENADÁL. Praha: Paseka, 2008. ISBN 978-80-7185-889-8.**

- **TRAVERS, P. L. *Mary Poppinsová*. Ilustroval Eva NATUS-ŠALAMOUNOVÁ, přeložil Eva RUXOVÁ. V Praze: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04037-0.**
Hlavní postavou knihy je Mary Poppinsová, tajemná, vlídná, ale přísná chůva, která se dostane do úplně normální rodiny, kde ale rodiče na své děti nemají čas, a tak hledají chůvu. Najednou se jako blesk z čistého nebe objeví Mary a v rodině se dějí divy. Mary totiž není obyčejná chůva, tajemné magické věci okolo ní dávají prostor nevšedním zážitkům. Zdají se snad dětem o Mary jen sny, ve kterých ji vidí jako kouzelnou bytost, nebo jsou příběhy pravdivé a Mary opravdu umí kouzlit?
- **ULIČIANSKY, Ján. *Malá princezna*. 1. vyd. Praha: Práh, 2010. ISBN 978-80-7252-300-9.**
Příběh muže, který se zasekl ve výtahu a potkal tam Malou princeznu, je moderním zpracováním Malého prince. Tyto dvě knihy mají hodně společných témat. Místo cizích planet navštěvuje princezna cizí byty a seznamuje se tam s jejich majiteli.
Knížka je vhodná pro ty, kteří mají rádi filosofické knihy, které vykreslují lidské povahy a chování. Mohla by zaujmout děti od první třídy. Sice by pravděpodobně nepochopily ani polovinu myšlenek, ale poutavý příběh by je i přesto mohl bavit.
- **WECHTEROWICZ, Przemysław. *Obejmi mě, prosím*. Ilustroval Emilia DZIUBAK, přeložil Michael ALEXA. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-235-0.**

5) Báj e a pověsti

- **JIRÁSEK, Alois. *Staré pověsti české*. 14. vyd. Praha: Albatros, 2003. ISBN 978-80-00-01213-1.**

Kniha shrnuje nejznámější české pověsti. Je dělena na části: Staré pověsti české, Pověsti doby křesťanské, O staré Praze, Ze starých proroctví. Popisuje domnělé nejdůležitější milníky českých dějin. Najdeme zde např. pověst O Čechovi, Dívčí válka, O Bruncvíkovi, Faustův dům či Blaničtí rytíři.

Tuto knihu bych doporučila spíše pro práci se staršími dětmi, zhruba od 10 let, jelikož je psána poměrně složitým jazykem a pověsti jsou dlouhé. Lze použít např. při výuce vlastivědy.

- **PETIŠKA, Eduard. *Staré řecké báje a pověsti*. 4. vyd. Praha: Albatros, 1969. Střelka (Albatros). ISBN 978-80-7360-595-7**

Soubor pověstí o řeckých bozích, lidech a jejich skutcích. V knize se často dozvídáme původ známých frazeologických spojení, jako je Damoklův meč, sysifovská práce, danajský dar a další. Kniha je napsaná čtivě, často využívá přímé řeči a její témata jsou stále aktuální.

Knihu bych doporučila dětem od druhého stupně, kdy už se i v jiných předmětech seznamují s jinými kulturami a historií. Kniha by byla vhodná i pro čtenáře 4. -5. třídy, pokud by byl zdatnější a zajímal by se o dané téma.

- **DOSKOČILOVÁ, Hana. *Damoklův meč a další známé příběhy z doby dávné a nejdávnější*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1991. ISBN 80-00-00110-1.**

Damoklův meč je kniha plná nejznámějších mýtů, pověstí a historických událostí. Příběhy jsou podávány srozumitelnou formou, takže i dětský čtenář pochopí jejich základní myšlenky a vyzná se v příběhu. Kniha je velmi naučná, jelikož obsahuje dějepisnou látku, která je zde podávána zábavnou formou. Čtenář se například dozví, kdo byla Panna orleánská, co to je Damoklův meč a podobně. Příběhy mají navíc často mravní ponaučení.

Knihu bych doporučila dětem od osmi let, které fascinuje historie, a chtějí si rozšířit své obzory.

- **DOSKOČILOVÁ, Hana. *Diogenes v sudu*. 3. vydání. Praha: Euromedia Group k.s., 2006. ISBN 80-242-1726-0.**

Knížka Diogenes v sudu je soubor dvaceti krátkých bájí, které stručně, jasně a často i vtipnou formou vypráví dávnou a ještě dávnější historii. Většina bájí pochází z antického Řecka a Říma (Diogenes v sudu, Ariadnina nit, Achillova pata, Trojský kůň a další) či se dotýkají jiných významných evropských událostí (Kolumbovo vejce, A přece se točí, Co se stalo u Waterloo atd.). Barevné ilustrace Gabriela Filcíka dodávají textu zábavný ráz. Knížka se hodí pro všechny zvědavé děti od osmi let.

- **DOSKOČILOVÁ, Hana. *Golem Josef a ti druzí*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1994, 83 s. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-00086-5.**

Kniha obsahuje několik pohádek/pověstí o golemech. Jejich tvůrce je většinou stíhán za čarodějnictví, takže golema raději zničí. Poslední pověst je o golemovi Josefovi z Prahy, který jediný nezmlizel a pravděpodobně pořád někde je. Každý má o golemovi nějakou povídku, kterou vypráví. Ale je to pravda nebo není?

- **JEŽKOVÁ, Alena. *Řecké báje*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2009. ISBN 978-80-00-02413-4.**

- **JEŽKOVÁ, Alena. *77 pražských legend*. 1. vyd. Praha: Práh, 2006, 159 s. ISBN 80-7252-138-1.**

Soubor legend pojednávajících o historické Praze. Mnoho pověstí je stejných jako ve Starých pověstech českých od Aloise Jiráska. Tyto jsou však psány pro děti stravitelnějším jazykem, velmi stručně, avšak výstižně. Jsou děleny podle místa, o kterém pojednávají (Staré Město, Malá Strana, Hradčany, Josefov, Nové Město). Kniha také obsahuje plány s místy, kde se děj pověsti odehrává, včetně přesné adresy.

Kniha je vhodná, chceme-li děti seznámit s historií Prahy. Vhodná pro práci s dětmi od 8 let.

- **JEŽKOVÁ, Alena. *Staré pověsti české a moravské*. 2. vyd. V Praze: Albatros, 2010, 140 s. ISBN 978-80-00-02699-2.**

Vyprávění z našich nejstarších dějin je propleteno tajemstvími a kouzly, ale také dnes už možná trochu zapomenutými ideály a hodnotami jako jsou moudrost, odvaha či věrnost. Zároveň některé příběhy slouží jako varování pro ty, kdo by se snažili jen o vlastní prospěch a bohatství. Pověsti samotné je myslím vhodné předávat už nejmenším dětem, toto konkrétní zpracování se ale možná bude víc líbit dětem od 4. nebo 5. třídy, kdy pro ně zmíněné ctnosti a troška romantiky začínají být přitažlivé.

- **ŘÍČANOVÁ, Tereza. *Noemova archa: příběh o potopě světa*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2010. ISBN 978-80-87060-37-7.**

Velká barevná kniha o biblické potopě světa a rodině Noemově, tak bych ji krátce charakterizovala. Autorka se nevyhýbá expresionistickým obrázkům, které provází knihu, a vdechuje knize jiný rozměr. Příběh je sice zkrácený, ale přesto mu nechybí nic z toho, co je známé z biblické předlohy. Knihu bych doporučila jako seznámení s Biblií, s osudem lidí na Zemi, když se k Zemi nechová hezky, i k zákonitostem, díky kterým člověk spolu se zvířecími kamarády může přežít velkou tragédií.

6) Obraznost v poezii pro děti

- **BRUKNER, Josef. *Klíč od království: říkadla, říkačky a povídačky*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1985, 140 s. ISBN 13-871-85.**

Kniha je sbírkou básní, říkadel i hádanek pro nejmenší děti. Písmenka jsou dostatečně velká, všude je spousta obrázků a jednoduché věty, tudíž je vhodná i pro začínající čtenáře. Některé básničky jsou psané „cik cak“, jiné vzhůru nohama, vypadají jako schody nebo jako vlny. Sbíрка je rozdělena do pěti částí, které na sebe jakoby navazovaly – začínáme narozením, pokračujeme přes svět lidí do světa zvířat a nakonec se rozloučíme. Verše jsou hravé a čtivé, líbit se budou klukům i holčičkám. Na každé stránce je napsáno, ze které země básničky pocházejí.
- **BRUKNER, Josef. *Obrazárna*. 1.vyd. Praha: Albatros, 1982, 82.s. ISBN 13-849-82.**

„Obrazárna“ je kniha básní, které jsou inspirované světovými obrazy. Básník se snaží zachytit atmosféru obrazu pomocí veršů. Všimá si ústředních motivů na obraze a ty rozvíjí, ale důležitá je i barevnost obrazů a kompozice. Básně jsou velmi rytmické a melodické, takže se dají dobře recitovat i bez přípravy.

Sbíрка je vhodná pro čtenáře od sedmi let, jelikož většina básní v ní je srozumitelná. Autor zde ale také pracuje s uměleckými prostředky a hraje si s významy slov.
- **BRUKNER Josef, *Pojďte s námi za obrazy aneb...Malování zvířat*, 1. vyd. Praha: Albatros, 1995, ISBN 80-00-00265-5.**

Kniha je vhodná pro mladé čtenáře, obsahuje však těžší výrazy a složitější větné konstrukce. Je zajímavě strukturovaná. V úvodu každé kapitoly se dovíme, co je o daném zvířeti zásadní, následují básničky a nemohou chybět ilustrace od dětí i světových autorů. Nedovíme se, jak přesně dělat tahy štětcem, ale autor nám ukáže, čeho si všimnout, aby byl obrázek věrohodný.
- **BYSTROV, Michal. *Nech ten mech*. 1. vyd. Praha: Meander, 2014. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-41-8.**
- **František Halas. *Před usnutím (Halas dětem)*. Praha: Albatros, 1981. ISBN 80-00-00488-7.**

Básnická sbírka dětských básniček, o přírodě, zvířatech, lidech, o věcech, které nás obklopují, podaná citlivou formou. Jak již předeseílá název knihy, básně se příjemně poslouchají před spaním. Neobsahují nepříjemná témata, spíše přináší klid a podporují představivost. Kniha je bohatě ilustrována jemnými ilustracemi od Oty Janečka. Doporučila bych ji k předčítání dětem na prvním stupni, nejlépe před spaním
- **HRUBÍN, František. *Od jara do jara*. 1. Vyd. Praha: Albatros, 2011. ISBN: 978-80-00-02693-0.**
- **HRUBÍN, František. *Špalíček veršů a pohádek*. 1. vyd. Praha: Studio trnka, 2013, 287 s. ISBN 978-80-87678-21-3.**

Toto byla má nejoblíbenější dětská knížka, protože se zde objevovaly jak básničky, tak pohádky, knížka má nádherné ilustrace. Básničky jsou velice jednoduché, básník si všimá všedních věcí, které popisuje velice poutavě a dělá z nich věci nevšední. Nejráději mám básničku o Karkulce, která je podpořená obrázky. Knížka je vhodná už pro malé děti, kterým předčítá dospělý, ale i pro malé čtenáře.

- **MALÝ, Radek. *Kam až smí smích*. 2.vyd. Praha: Meander, 2015, 89 stran. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-82-1.**

Kniha je souborem autorských básniček vybraných z mnoha slabikářů a knížek. I tato kniha by se dala nazvat slabikářem. Autor hravým a zábavným způsobem veršuje příběhy o písmenkách i vyjmenovaných slovech. Na začátku velmi snadným způsobem malým čtenářům představí slovo lyrika, které uvádí každou ze tří částí, na které je kniha rozdělena. Kniha je určena nejmenším čtenářům a jistě jim skvěle pomůže v jejich čtenářských začátcích.

- **MALÝ, Radek. *Moře slané vody: (co šuměla mušle a co přišlo lahvou poštou)*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2014, [44] s. ISBN 978-80-00-03467-6.**

Kniha básní, která má ukázat čtenáři, že si nevážíme, věci které máme a naopak toužíme po těch, které mít nemůžeme. Hlavním tématem je moře, jeho krása, ale i úskalí a bolest, kterou moře skrývá. Kniha se dotýká i profese námořníků a touhy po dítěti. Doporučila bych ji dětem ve věku čtvrté, páté třídy, které mají rády neotřelé rýmy a básně jim nemusejí dávat smysl. Také dětem, které v básních rády hledají víc, než je řečeno. Dětem se zájmem o dobrodružství.

- **MALÝ, Radek. *Poštou havraní*. Ilustroval Pavel ČECH. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2018. ISBN 978-80-87595-68-8.**

- **SEIFERT, Jaroslav. *Maminka*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1955, 91 s., obr. příl. České básně (Československý spisovatel). ISBN 80-00-02178-2.**

Autor vzpomíná na své dětství, na každodenní život, dětské sny a představy nebo na výjimečné okamžiky života. Námětem básní jsou i předměty z domácnosti, které jsou spojovány s lidmi nebo událostmi z autorova života. Téměř ve všech básních je obsažena jeho maminka, velmi často je ona hlavní postavou básně. Sbíрка básní je melodická a vždy je z ní cítit, v různé míře, smutek autora. Básně se hezky čtou, ale některé jsou hodně dlouhé, proto bych knihu doporučila až čtenářům od 5. třídy.

- **SEIFERT, Jaroslav. *Šel malíř chudě do světa: verše k obrázkům Mikoláše Alše*. 14. vyd. Třebíč: Blok, 2010. 97 s. ISBN 978-80-86868-48-6.**

Básnická sbírka Jaroslava Seiferta, která je doplněna o ilustrace Mikoláše Alše. Toto spojení dvou mistrů svého oboru se promítlo na vysoké úrovni této sbírky. Tématy jsou krajina, příroda a lidé, kteří v ní žijí. Pro menší děti bude možná těžce uchopitelná, kvůli některým archaismům, ale s pomocí dospělých děti určitě obohatí.

- **SKÁCEL, Jan. *Proč ten ptáček z větve nespadne*. 2. vyd. Praha: Albatros, 1997. ISBN 80-00-00537-9.**

Jedná se o básnickou sbírku na motivy kreseb zvířat malíře Josefa Čapka. Sbírkou nás doprovází Alenka Čapková a Honzík, jakýkoliv klouček a zároveň i sám Jan Skácel. Básně jsou založené na jemném vtípu a jazykových hříčkách. Myslím si, že vyvolají úsměv na tváři jak dětskému čtenáři, tak tomu dospělému. Kniha je doporučena dětem od 5 let, čemuž odpovídá i velikost písmen pro ty děti, které už začínají číst nebo pro malé školáky.

- **SKÁCEL, Jan. *Uspávanky*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1983. ISBN 13-778-83**

Nádherná básničková knížka, kterou bych jako malá chtěla poslouchat na dobrou noc. Je vhodnější pro menší děti, ale i starší milovníci krásných slov a libozvuků jí nepohrdnou. Plná překrásných rýmů a půvabných příběhů, někdy i pohádek. Každá uspávanka je tematická- např. Uspávanka s plavčíkem a velrybou, Uspávanka s loupežníky a nebojácným chlapcem. Jsou zde však upravené pohádky, nebo motivy pohádek. Kniha se čte lehce a rozvíjí dětem schopnost chápat krásu českého jazyka a poezie.

- **SKÁCEL, Jan. *Kam odešly laně*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1130-0.**

Básnická sbírka od Jana Skácela je půvabnou knihou plnou něžných veršů s přírodní tematikou. Ačkoli se nesetkáme s nečekanými zápletkami, překvapivými vyústěními, a vlastně nám názvy básní předestírají, co od básní máme očekávat, působila na mě sbírka velmi mile a radostně. Ilustrace Josefa Čapka básně zavádí do atmosféry bezčasí a nechávají prostor čtenáři, aby se dostal dál jak za básně, tak i za ilustrace.

- **SLÁDEK, Josef Václav. *Skřivánčí písně*. Ilustroval Pavla KANTOROVÁ. Brno: Tribun EU, 2011. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-7399-216-3.**
- **UHLÍŘ, Jaroslav. *Nejznámější dětské písničky*. Praha: Grada - Bambook, 2015. ISBN 978-80-247-5743-8.**

7) Jazykové hříčky, nonsens

- **BLATNÝ, Ivan. *Jedna, dvě, tři, čtyři, pět*. 3. vyd. Třebíč: Akcent, 1997.**
Knížka *Jedna, dvě, tři, čtyři, pět* obsahuje kratší básně, říkadla a deset veršovaných pohádek. Tématem jsou příroda, měsíce v roce, svátky, ale i věci, které děti vidí kolem sebe. Básničky, říkadla a pohádky jsou veselé a velice čtivé. Doporučila bych je i nejmenším čtenářům.
- **DIVIŠ, Ivan. *Říkadla a kecadla: pokusy pro děcka*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2004, 45 s. ISBN 80-903276-5-6.**
Souhrn říkadla pro děti doplněn odpovídajícími kresbami. Říkadla nemají jednotné téma, jedná se většinou o věci, které můžeme vidět v běžném životě, ale objevují se i abstraktní témata jako podzim, tajemství,.... Některá pořekadla nejsou založena na reálném základu. V druhé části knihy se objevuje nonsens, který má vždy název v závorce a tím se graficky odlišuje od říkadla. Kniha je určena dětem předškolního věku, anebo dětem v 1. a 2. třídě.
- **DĚDEČEK, Jiří. *Šli červotoči do houslí*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2001, 56 s. ISBN 80-00-00999-4.**
Sbírka dětských básní, které většinou dávají smysl (v rámci básně). V každé básni se objevují zvířata, která jsou tedy jednotlivým prvkem knihy. Básně jsou rytmické, krátké a dle mého názoru lehké na zapamatování.
Kniha se hodí i pro nejmenší děti, kterým může pomoci v učení se jednoduchých pořekadel, to samozřejmě žádá asistenci rodičů. Jinak je vhodná pro začínající čtenáře.
- **FISCHEROVÁ, Daniela. *Milion melounů*. 1. vyd. Praha: Meander, 2011. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-91-3.**
Sbírka hravých básniček, doplněná skvělými ilustracemi. Autorka si hraje s rýmy, jazykolamy, zvukomalbou, a hlavně nevšedními tématy, která jsou ve většině případech nesmyslná (např.: krokodýl se žení se slepicí). K této knize je i CD, kde jsou nahrané dětské písně „Dušičky“. Část básní, které jsou v této knize, byly zhudebněny a nahrané na CD. Tuto knihu bych doporučila dětem, které mají rády zábavné a hravé básně.

Recenze: <http://www.databazeknih.cz/knihy/klic-od-kralovstvi-30838>
- **FISCHEROVÁ, Daniela. *Tetovaná teta*. 1. vyd. Praha: Meander, 2015. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-62-3.**
Sbírka nonsensových básniček, kterou bych doporučila dětem předškolního věku a dětem nižších tříd prvního stupně. Kniha je rozdělena do pěti částí, každá část se týká jiného tématu. Básně jsou vtipné, autorka si hraje českým jazykem. Dětem určitě nebude dělat problém, se některé básně naučit nazpaměť.
- **FRYNTA, Emanuel. *Písničky bez muziky*. Vyd. 3., V Argu 1. Ilustrace Markéta Prachatická. Praha: Argo, 2010. ISBN 978-80-257-0330-4.**

Tato sbírka nonsensových básní obohacená o vtip, nadhled a šarm je vhodná pro čtenáře od 7 let. Říkaneky o běžných věcech, zvířatech, pánech, rodinných příslušnících či něčem úplně jiném jsou zcela záměrně psány pro děti. Některý nonsens, metaforu nebo skrytý vtip nemusí dítě pochopit hned. Proto bych tuto sbírku básní doporučovala nejmenším čtenářům číst za pomoci rodičů, kteří popřípadě dovysvětlí malému čtenáři potřebné.

- **HIRŠAL, Josef. *Hiršalův skicák: básně & domalovánky pro děti*. Druhé vydání. Ilustroval Petr NIKL. Praha: Meander, 2016. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-05-0.**

- **HNÍK, Ondřej. *Malý český poutník*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03798-1.**

Krátké básně o krásách naší republiky jsou založeny na klíčových a tradičních znacích každého města. Autor staví na asociacích k určitému městu či kraji, anebo chce čtenáře poučit, aby si daný kraj alespoň spojil s bohatstvím, zvířetem, zvykem, výrobkem daného města. Kniha je doprovázena pestrými a trefnými ilustracemi a dá se použít i v mezipředmětových vztazích – Člověk a svět, Prvouka.

- **HNÍK, Ondřej. *Malý pražský chodec*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03107-1.**

Básnický sbírka, zachycující Prahu v různém „obleku“. Ukazující na její mystičnost, odkazující na slavné památky i na historické osobnosti. Básně jsou krátké, obrazotvorné, doplněné barevnými, vtipnými ilustracemi od Jiřího Votruby. Knihu bych doporučila dětem na prvním stupni ZŠ, nebo básněmi oživila dětskou prohlídku Prahy.

- **JIROUS, Ivan Martin. *Magor dětem: 1982-1986*. 4. vyd. Praha: Torst, 2009, 57 s. ISBN 978-80-7215-367-1**

Kniha *Magor dětem* je sbírkou básniček, říkanek a pohádek, které Ivan Martin Jirous psal z vězení svým malým dcerám. Celá sbírka je velmi intimní, ve většině dílek jsou hlavní postavou právě dcery Marta a Františka, jde o vzpomínání na společné chvíle, snění, pozdravení. V říkankách se objevují slovní hříčky, nonsens. Sbírkou bych doporučila dětem od 5 let.

- **KAINAR, Josef. *Nevídáno-neslýcháno*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1964.**

Tato básnická sbírka obsahuje básně, které budou svým obsahem i formou vhodné především pro děti. Některé básně jsou rozpočítávadla a ostatní básně jsou také velmi rytmické a často se v nich vyskytuje nějaký komický prvek. Ať už se jedná třeba o komický námět (například že se z notového zápisu ztratila nota), nebo o komické použití slov (například v básni „Usmíval se konipásek“).

Knihu bych doporučila dětem od pěti let, jelikož jsou básně velmi hravé, srozumitelné a věnují se tématům z běžného života.

- **KOLÁŘ, Jiří. *Nápady pana Apríla*. 1. vyd. Praha: Státní nakladatelství dětské knihy, 1961, 95 s.**

Knihu bych doporučila pokročilejším dětským čtenářům. Mladší a nezkušení čtenáři by se mohli v textu a v obsahu knihy často ztráct. V knize jsou obsaženy nápadité ilustrace, které by se dětem mohly zalíbit. Autor dětem zábavně vysvětluje, proč bychom se bez jednotlivých věcí a lidí na světě neobešli. Také prozrazuje dětem návody, jak

vyrobiť věci nebo se stát jiným člověkem.

- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Kouká roura na kocoura: bláznivé básničky 2*. Ilustroval Eva SÝKOROVÁ-PEKÁRKOVÁ. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3245-2.**

V této sbírce básní nalezneme mnoho bláznivých a úsměvných básniček, ve kterých v mnoha případech vidíme podobnost s našimi životy. Z tohoto důvodu se zalíbí i dospělým čtenářům. Kniha je rozdělena na pět částí: neuvěřitelné, zamilované, zvířecí, rodinné a 4 nakonec! V knize je i mnoho veselých ilustrací.

- **KRATOCHVÍL, Miloš a Lucie ŠAVLÍKOVÁ. *Pes nám spadla: bláznivé básničky 1*. vyd. Praha: Mladá fronta, 2012, 93 s. ISBN 978-80-204-2690-1.**

Nádherná a hravá sbírka básní. Knížka je rozdělena na čtyři oblasti básní: zvířecí, ze života, školní a něco navíc. Všechny básničky jsou dokonale tematicky ilustrované. Například školní básně jsou na linkovaném nebo kostkovaném papíře. Všechny básničky jsou krásně pravidelně rýmované a velmi často se v nich objevují různé slovní hříčky a přísloví.

- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Potkal kočkodán kočkonora*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2000. ISBN 80-00-00866-1.**

Potkal kočkodán kočkonora je soubor pestrých nápaditých veršů či krátkých básniček, které jsou založené na jazykových hříčkách. Dílo obsahuje přesně padesát nonsensových veršů/básní, které jsou doplněny jednoduchými, leč výstižnými ilustracemi Jiřího Fixla. Častým tématem jsou zajímavosti z říše zvířat (často však nesmyslné), které nás samovolně donutí se nad danou věcí zamyslet. Druhým tématem probíraným v básničkách je lidské chování a vlastnosti. Knížka je vhodná pro děti od 9 let, které mají lepší čtenářskou dovednost, aby významu hříček plně porozuměly.

- **MÍKOVÁ, Marka. *Žvejkačky*. 1. vydání. Ilustrace Juraj Horváth. Praha: Baobab, 2015. ISBN 978-80-7515-015-8.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/36073/mikova-marka-zvejkacky>

- **PICHRTOVÁ, Šárka. *Babylon*. Ilustroval Jan LAŠTOVIČKA. V Praze: Albatros, 2017. ISBN 978-80-00-04706-5.**

- **STARÁ, Ester. *Každý bulí nad cibulí*. Ilustroval Milan STARÝ. V Praze: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-791-9.**

- **SUCHÝ, Jiří. *Dítě školou povinné: výběr z písňových textů: pro děti od 7 let*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1991. ISBN 80-00-00179-9.**

- **ŠKALOUDOVÁ, Renata. *Říkačky o autech a strojích*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04023-3.**

Knížka je určena pro rodiče jako logopedická příručka, aby trénovali s dětmi. Text doprovází kresby dopravních prostředků nebo strojů a jejich názvy se objevují v říkankách a dítě je musí do textu dosadit. Hravou formou se pobaví nejen dítě, ale i rodič.

- **ŠRUT, Pavel. *Hlemýžď čilišnek*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1983.**

- ŠRUT, Pavel. *Šišatý švec a myšut*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2007. ISBN 978-80-7185-870-6.
- ŠRUT, Pavel. *Kde zvedají nožku psi, aneb, V Pantáticích na návsi*. Praha: XYZ, 2012, 74 s. ISBN 978-80-7388-636-3.
Sbírka básní, které nás zaujmou svým humorem a svou určitou nadsázkou. Jedná se o krátké básně, ve kterých dochází ke spojení určitých věcí, které spolu ale nemají nic společného. Proto je tato kniha také zařazena do oblasti nonsensové. Nicméně básně jsou zajímavé, hravé, humorné, tudíž je přečteme opravdu jedním dechem.
- ŠRUT, Pavel. *Příšerky & příšeři*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2005, 89 s. ISBN 80-7185-733-5.
Básně v této knížce jsou orientovány především na strašidelnou tematiku. Jsou tam básničky o upírech nebo čarodějnicích. Básnická sbírka je trochu složitější pro čtenáře, protože se sloky vždycky nerýmují a občas čtenář nepochopí na první přečtení, o co v básni šlo. Sbírkou bych spíš doporučila větším dětem, které už měly s takovými texty zkušenost.
- VODŇANSKÝ, Jan. *Hádala se parapлата*. 1. vyd. Ilustrace Alois Mikulka. Praha: Albatros, 1985.
- VODŇANSKÝ, Jan. *Šlo povídlo na vandr*. 2. vyd. Praha: Albatros, 1996. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-00310-4.
Sbírka básní pro děti. Je to trochu starší kniha, takže ilustrace nepokrývají celou plochu, avšak i tak jsou velmi trefné a vtipné. Tato kniha spadá do nonsensů, a tudíž tam nalezneme na první pohled zvláštní básně, na druhý pohled jsem v nich objevila, tolik potřebnou do nonsensů, vtipnost. V knize nalezneme různá říkadla, slovní hříčky na věci, zvířata, hračky apod. Mě osobně nejvíce potěšila písnička Bobří ukolébavka, kterou znám ze školky. Proto bych tuto knihu doporučovala pro předškolní děti a děti v 1. třídě.
- WEINBERGER, Jiří. *Ach ty plachty, kde je mám?*. Vyd. 1. Ilustrace Barbara Šalamounová. Praha: vl. n., 1996.
- WEINBERGER, Jiří. *Povídá pondělí úterku*. 1. vyd. Praha: Argo, 1995, 46 s. ISBN 80-85794-78-0.
Tato knížka plná básní je velice zajímavě tvořená. Nejen, že je každá básnička úplně jiná, ale vzhled stránky se také liší. Text je přizpůsoben obrázku, se kterým sdílí stránku, a vždy to vypadá velmi zajímavě. Střídají se barevné obrázky, černobílé malůvky a malá velká písmena. Čtenáře by mohla určitě kvůli své pestrosti bavit.

8) Próza s dětským hrdinou – čeští autoři

- **BINAR, Ivan. *Bibiana píská na prsty*. 1. vyd. Praha: Meander, 2009. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-73-9.**
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/25869/binar-ivan-bibiana-piska-na-prsty>
- **BRAUNOVÁ, Petra. *Nela Malá, co nechtěla být malá*. 1. vyd. Praha: Baset, 2014. ISBN 978-80-7340-151-1.**
- **BRAUNOVÁ, Petra. *Kuba nechce prohrávat*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2014. Třetí čtení. ISBN 978-80-00-03634-2.**
- **BRAUNOVÁ, Petra. *Nejhorší den v životě třetáka Filipa L*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2011, 109 s. ISBN 978-80-00-02817-0.**

Úvod knihy je vytržen téměř zprostředka a prozrazuje čtenáři, že hlavní postava Filip provedl něco špatného. Hned na to kniha čtenáře vrací na začátek dne a ukazuje nám vztah Filipa a jeho nevlastní sestry Moniky i vztahy napříč rodinami. Filip, který se svou nevlastní sestrou nevychází, vymyslí plán, jak se Monice pomstí. Plán uskuteční, ale téměř hned svého činu lituje. Celý den ho provází pocit viny a přemýšlí, jak svůj čin odčinit. Mezitím se však shodou náhod Filipův plán uskuteční a má mnohem horší následky, než si Filip představoval.

Knihou krásně vykresluje, jak se cítí provinilý člověk, a odpovídá i na různé otázky, které by mohly čtenáře v průběhu čtení napadnout. Myšlenka knihy je vážná, ale dobře popsána a myslím si, že by byla vhodná pro děti od třetí třídy.
- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Útek Kryšpína N*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03712-7.**

Autorka se nebojí vážných témat. Kniha je o chlapci, který uteče ze školy v přírodě, protože je šikanován. Střídají se úryvky z vyšetřování policie a samotného Kryšpínova útěku. Autorka skvěle vykresluje atmosféru i pocity. Knihu bych doporučila až pro starší děti, jako upozornění, kam až mohou dojít různé žerty a vtipkování na něčí adresu.

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/34221/brezinova-ivona-utek-kryspina-n>
- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Věra, Nika a sedm babiček*. 2. vyd., Praha: Egmont ČR, 2004. ISBN 80-252-0063-9.**
- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Natálčín andulák*. 1. vyd. Praha: Meander, 2012. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-80-7.**

V této knize je hlavní hrdinkou malá holčička jménem Natálka. Tato holčička má velké přání, a to aby měla svůj vlastní mobilní telefon. Chce ho tak moc, protože by chtěla být jako její maminka. Natálčina maminka neustále telefonuje a na svou malou holčičku nemá ani chvíli času. Jednou jí ale na okno přiletí žlutý ptáček, kterého si nechá. Tento žlutý ptáček nakonec zapříčiní mamčinu prozívanost. V knize je popsáno, co se všechno může stát, když rodiče nemají čas na své ratolesti.

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/29975/brezinova-ivona-natalcin-andulak>

- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Kluk a pes*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2011, 58 s. ISBN 978-80-00-02718-0.**

Knížka pojednává o chlapci s tělesným postižením Julinovi a jeho psím kamarádovi Cézarovi. Je prvního září a Julin se vrací do školy. Minulý školní rok chodil do školy ještě o berlích, nyní se tam vrací na invalidním vozíku. Do školy se chystá také pes Cézár, aby mohl vykonávat roli Julinova asistenta. Kniha přibližuje čtenářům život s postižením. Celá kniha je ozvláštněna pasážemi z psího pohledu.

- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lentilka pro dědu Edu*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2006, 81 s. ISBN 80-00-01583-8.**

Hlavním hrdinou je zhruba pětiletý Honzík, který tráví hodně času se svým pradědou Edou. Rodina si však začíná všimnout, že praděda čím dál víc zapomíná. Od doktora se dozví nemilou zprávu, že praděda trpí Alzheimerovou chorobou. Jelikož si praděda nepamatuje, zda už snědl svůj prášek, dostane Honzík za úkol dát pradědovi lentilku kdykoliv, kdy se po prášku shání.

Kniha hezky ukazuje, jak nemoc v rodině ovlivňuje život dítěte, například v úvahách o budoucím povolání. Je také vidět, jak je pro dítě těžké nemoc pochopit. Jde o román s dětským hrdinou vhodný pro děti od 6 let.

- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Začarovaná třída*. 1. vyd. Praha: Amulet, 2002, 105 s. Klíček. ISBN 80-7327-006-4.**

Příběh plný kouzel. Autorka zde poodhaluje velmi kontroverzní téma. Hlavními hrdiny příběhu jsou chlapci romského původu, kteří mají nadpřirozené schopnosti, umějí kouzlit, a tak se ve třídě postarají o pěknou zábavu. Ačkoliv je kniha humorná, zároveň nás vede k zamyšlení se a nutí nás vcítit se do postav hlavních hrdinů, kteří se stávali terčem posměchu a urážek. Ilustrace jsou černobílé a postavy jsou ztvárněné vtípně, řekla bych i s jistou nadsázkou.

Knihu bych zařadila do výuky z toho důvodu, že je potřeba, aby se děti učily vzájemnému respektu. Je třeba, aby děti respektovaly lidi jiného národnosti, jiné barvy pleti apod. Díky této knize bychom společně nad tímto tématem mohli vést konverzaci. Kniha píše pro starší čtenáře.

- **ČAPKOVÁ, Blanka. *Žížalí pomazánka pro Davida*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03650-2.**

Zajímavá knížka psaná ze tří různých pohledů. Sledujeme prázdninový deník jedné dívky, která píše o svých pocitech, vyprávění jednoho chlapce, který tráví prázdniny doma na sídlišti a dopisy dívky, která se právě přistěhovala do městečka. Autorka s citem pro věc odhaluje tři různé charaktery a pouští nás do zajímavé mozaiky prázdninových zážitků. Knihu bych doporučila spíše dívkám ve věku od 10-12 let.

- **ČAPKOVÁ, Blanka. *Ostrovní přátelé*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04077-6.**

- **ČAPKOVÁ, Blanka. *Jak jsem dostal ségru*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2009, 108 s. Druhé čtení (Albatros). ISBN 978-80-00-02348-9.**

Příběh o klukovi Kubovi, který by si přál sourozence. I když mu jeho rodiče přání splní, není z počátku spokojený a šťastný. Hlavními tématy jsou: předsudky, nálepkování, následky utajování, sourozenecká rivalita, testování zájmu, zvykání si nového člena rodiny a sourozenecká láska. Knihu bych doporučila klukům i holkám nejdříve na

přelomu druhé, třetí třídy. Slovní zásoba je přiměřená věku, avšak v knize je poměrně dost textu. Bližší bude těm, kteří zažívají stejné či podobné potíže jako hlavní hrdina Kuba.

- **ČAPKOVÁ, Blanka. *Zpívající kuchyň*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2013. Třetí čtení. ISBN 978-80-00-03148-4.**

Pavlovi se rozvedli rodiče, a tak se musí s maminkou přestěhovat ke svému strýci na vesnici. Tam tráví prázdniny, tak zná nějaké děti, které chodí do vesnické školy. Ale Pavel musí začít chodit do školy do města, kde nikoho nezná. Navíc trpí koktáním, když je nervózní, a má strach, jak by to spolužáci vzali. Do třídy chodí s brýlatou Anežkou, se kterou se skamarádí. Knihu bych doporučila na konec 2. třídy, krátké kapitoly jsou doplněny ilustracemi pro dokreslení situací. V knize je dobře zpracované téma následky rozvodu a hlavně začlenění se do již utvořeného kolektivu třídy.

- **ČECH, Pavel. *O klíči*. Vyd. 2. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2014. ISBN 978-80-87595-25-1.**

- **ČERNÁ, Olga. *Jitka a kytky*. 1. vydání. Praha: Baobab, 2010. ISBN 978-80-87060-31-5.**

Knížka vypráví příběh malé Jitky, která je nemocná a musí ležet v posteli. Z malé zelené nitky u postele najednou vyroste zelená kytky, která Jitce krátkou chvíli a zlepšuje jí náladu. Kytky postupně roste, vykvete její květ a uzrají malé barevné bobulky, které může Jitka sníst. Po sněžení těchto bobulek Jitka zjišťuje, že je už zdravá a má radost. Knížka je doplněna celostránkovými kolážemi. Díky krátkému stručnému textu je tento příběh vhodný i pro začínající čtenáře.

- **ČERNÁ, Olga. *Klárka a 11 babiček*. Ilustroval Alžběta SKÁLOVÁ. Praha: Baobab, 2015. ISBN 978-80-7515-008-0.**

- **DOČKALOVÁ, Bára. *Tajemství Oblázkové hory*. Ilustroval Petra Josefína STIBITZOVÁ. V Praze: Raketa v produkci nakladatelství Labyrint, 2018. ISBN 978-80-86803-48-7.**

- **DRIJVEROVÁ, Martina. *Domov pro Mart'any*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1998, 133 s. ISBN 80-00-00614-6.**

Knihy vypráví o 10 leté Michaele, která se po stěhování aklimatizuje v nové škole a v novém domově. Její bratr trpí Downovým syndromem, což jí v novém kolektivu příliš nepomáhá. Nakonec si však přeci jen získá své místo ve třídě a zvykne si i na nový domek.

Tento příběh seznamuje děti s Downovým syndromem prostřednictvím stejně staré hrdinky. Myslím, že je to vede k toleranci a pochopení lidí, kteří se něčím odlišují. Román s dětským hrdinou pro děti, zejména dívky, od 8 let.

- **DRIJVEROVÁ, Martina. *Táta k příštím vánocům*. 1.vyd. Praha: Albatros, 1979, 134 s. ISBN 80-00-00371-6**

Knihy, která vypráví příběh o dvou sestřičkách, kterým chybí tatínek a které se tak rozhodnou ho najít. Hlavními tématy jsou: smrt blízkého člověka, neúplná rodina, láska, slepost, pohled na svět očima dětí a dospělých, dětská naivita. Jedna z hlavních myšlenek: proč hledat štěstí jinde, když je vedle nás. Knihu by měl číst ten, komu čtení nedělá

problémy. Na samostatné čtení bych ji doporučila dětem od druhé, třetí třídy. V knize je dost textu, vyžaduje tedy soustředění a zájem o čtení.

- **DVOŘÁKOVÁ, Petra. *Julie mezi slovy*. 1. vyd. Brno: Host, 2013. ISBN 978-80-7294-966-3.**
- **FISCHEROVÁ, Daniela. *Pohoršovna*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3270-4.**
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/35135/fischerova-daniela-pohorsovna>
- **FISCHEROVÁ, Daniela. *Lenka a Nelka neboli Aha*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 1994, 196 s. ISBN 80-7176-064-1**
Příběh, který vypráví dvanáctiletá Lenka z prostředí nemocnice, ve které musí zůstat přes Vánoce spolu se svou sestrou a několika dalšími dětmi. Během svého pobytu se musí vypořádat s křivdami, které se jí dějí, s ostatními dětmi, s panem doktorem, ale hlavně sama se sebou. Knihu bych doporučila dětem od deseti let, zdatným čtenářům – má hodně stránek. A myslím si, že je vhodná spíš pro děvčata, neboť sama vypravěčka je Lenka a vše pozorujeme jejíma - dívčíma očima.
- **FISCHEROVÁ, Sylva. *Júla & Hmýza, aneb, Cesta do Juliiny země*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2006. ISBN 80-87022-03-3.**
- **HLAVINKOVÁ, Lucie. *Projekt pes*. Ilustroval Sylva FRANCOVÁ. V Praze: Albatros, 2017. ISBN 978-80-00-04782-9.**
- **HORVÁTHOVÁ, Tereza. *Max a Saša aneb zápisky z našeho domu*, Baobab o. s. 2008. ISBN 978-80-87060-12-4**
Max je nejstarší ze sourozenců a píše deník. Jako správný kluk pořádně fantazíruje, popisuje, co úžasného, nebo naopak strašného se událo v jeho životě, a seznamuje čtenáře se svou rodinou. Zajímavou vsuvku tvoří myší deník, který vypráví o rejsčím životě rodinky, která hospodáří na rodinném letním sídle u babičky. Určitě bych knihu doporučila malým klukům, nebo každému, kdo má rád cizí příběhy. Navíc je kniha psaná hovorovým jazykem, takže malým dobrodruhům se bude číst snadno.
- **JEŽKOVÁ, Alena. *Dračí polévka*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2011, 93 s. ISBN 978-80-00-02757-9.**
Příběh vietnamského chlapce žijícího v Praze, poutavě, citlivě a napínavě popisuje trochu odlišné dětské problémy, než na které jsme z knih s dětským hrdinou zvyklí. V knize je nám představen školák Long nebo také Láďa, který trochu rozporuplně bloudí mezi dvěma životy a snaží se přijít na to, ke které kultuře vlastně patří. Velice zajímavá kniha obsahující námět mezikulturních vztahů, hledání vlastní identity a vyrovnání se s ní, ale také netradiční rodinné prostředí a první lásku, která mi na poli dětské literatury přijde svými tématy a motivy ojedinělá.
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Puntíkáři: pachatelé dobrých skutků 1*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2009. ISBN 978-80-204-1973-6.**
Michal Souček a Filip Fialka nejsou jen spolužáci, jsou to nerozluční kamarádi, kteří rádi konají dobré skutky. Jakmile se jim zdá, že je někde potřeba jejich pomoc, neváhají a

okamžitě se do všeho po hlavě vrhnou. Jejich snaha se však pokaždé nějak zvrtně, a tak místo očekávaných pochval chlapeč sbírají jednu poznámku za druhou a černé puntíky se jim postupně hromadí.

Tato kniha není jen vtipným vyprávěním o dvou klucích a jejich patáliích. Je to i příběh o pravém přátelství, v němž nechybí ani notná dávka žárlivosti, a to v případě, kdy se Filip začne kamarádit i s dalším spolužákem.

- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Duchaři: pachatelé dobrých skutků 2*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2009. ISBN 978-80-204-2105-0.**
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Kouzláci: pachatelé dobrých skutků 3*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. ISBN 978-80-204-2321-4.**
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Bouráci: pachatelé dobrých skutků 4*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2011. ISBN 978-80-204-2416-7.**
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Klofáci: pachatelé dobrých skutků 5*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2011. ISBN 978-80-204-2571-3.**
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Zajatci stříbrného slunce*. 1. vyd. Stanislav Juhaňák - Triton, 2015. ISBN 978-80-7387-581-7.**
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/36115/kratochvil-milos-zajatci-stibrneho-slunce>
- **KRATOCHVÍL, Miloš. *Kočkopes Kvído*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, k.s., 2011. 176 s. ISBN: 978-80-242-2924-9**
Příběh o jedné obyčejné rodině, které se stalo něco neobyčejného. Malá Týna si moc přála zvířátko, pejska, kočičku, nebo třeba papouška. Rodiče jí ale zvířecího kamaráda zakázali, a tak si ho alespoň namalovala. Jaké to bylo překvapení, když se ze zmuchlaných obrázků vyklubal kočkopes Kvído...
Kniha není jen kouzelné dobrodružství barevného kočkopsa, ale také obrazem maloměsta se všemi jeho nešvary. Tatínek si nechce kazit pověst, maminka chce mít doma pořádek, sousedi špehují a pomlouvají a chudák kočkopes Kvído se nevejde do žádné škatulky. Knížka je vhodná pro děti na 1. stupni.
- **MÍKOVÁ, Marka. *Dům v Rugolu*. Ilustroval Štěpán ZAVŘEL, ilustroval Jindra ČAPEK. Praha: Book Dock, 2018. Fantasos. ISBN 978-80-88066-16-3.**
- **MÍKOVÁ, Marka. *J0537*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2009, 95 s. ISBN 978-80-87060-24-7.**
Kniha svým názvem vzbuzuje zájem a dost možná i smíšené pocity. Obsahem knihy je příběh zcela normálního chlapce, jehož život se potýká s klasickými problémy školáků, ovšem až do momentu, kdy jeho dědečka srazí auto. Průběh knihy se až neobvykle podobá průběhu počítačové hry, kterou Josef se svým kamarádem hraje. A dost možná mu i pomůže rozkrýt podivné okolnosti dědovy nehody.
- **MÍKOVÁ, Marka. *Knihafoss*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2007, 116 s. ISBN 978-80-87022-08-5.**

Poutavé vyprávění malé Hredky o jejím dobrodružství v zemi, do které jednoho dne prostě skočila na skejtu. Možná je to sen, možná je to realita, ale jisté je jedno. Příběh je velice poutavý a svými nečekanými zvraty pohltí nejen děti, ale i dospělé. Čtivost knihy podporuje nejen akčnost děje, ale také autentické průpovídky malé Hredky.

- **MÍKOVÁ, Marka. *Pán a vrabec: The man and the sparrow*. Ilustroval NIKKARIN, přeložil Brian KENETY. Praha: Argo, 2017. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-2273-2.**

- **MÍKOVÁ, Marka. *Škvíry*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2014. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-1311-2.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/34445/mikova-marka-skviry>

- **MRÁZKOVÁ, Daisy. *Chlapeček a Dálka*. Praha: Baobab, 2017. ISBN 978-80-7515-062-2.**

- **PILÁTOVÁ, Markéta. *Kiko a tajemství papírového motýla*. 1. vyd. Praha: Meander, 2010. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-81-4.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/27825/pilatova-marketa-kiko-a-tajemstvi-papiroveho-motyla>

- **PILÁTOVÁ, Markéta. *Jura a lama*. 1. vyd. Praha: LePress, 2012, 61 s. ISBN 978-80-904193-3-9.**

Hlavními tématy této knihy jsou: soužití dvou žen jako životních partnerů, včetně výchovy dítěte, dalším tématem je soužití národností, které je ukázáno na zvířatech. Dále pak závist, odlišnost, a to nejen jazyková. V neposlední řadě kniha ukazuje, co dokáže způsobit nepravdivá informace. Knihu bych doporučila klukům i holčákům ve věku

- **PLATZOVÁ, Magdaléna. *Toník a jeskyně snů*. 1. vyd. Praha: Meander, 2010, 58 s. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-86283-76-0.**

Kniha, která vypráví o chlapci, který stráví prázdniny u příbuzných v Paříži. Během prázdnin zažije dobrodružství. Je jen na čtenáři, jak si celé dobrodružství vysvětlí. Může být vymyšlené, nebo může jít o sen. Hlavními tématy jsou: skutečnost, sen, fantazie, rodina, prázdniny, kamarádství, doba Ludvíka XIV. Kniha není obsahově náročná, proto bych ji doporučila dětem ve věku třetí třídy. Líbit se bude chlapcům i dívkám.

- **PRCHALOVÁ, Eva. *Cesta svatým Vít-ahem*. 1. vyd. Praha: Meander, 2013, 77 s. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-32-6.**

Kniha je příběhem o dvou bratřech, kteří se jmenují Amos a Vilém. Tito dva bratři pojmenovali výtah v domě Svatý Vít a zažívali s ním spoustu legrace. Jednoho dne se Vilém, mladší z nich, odváží použít výtah sám a ten ho zaveze do jiné země. O prázdninách, které musejí trávit doma, se na koupališti skamarádí s Arnou. Ta je navštíví a zažije to samé, co Vilém. Všichni tři pak zažívají dobrodružství v jiné zemi, kam je výtah zaveze. Uvázne tam s nimi i soused, a nakonec i sousedova manželka s Arnou. Kluci se vydávají Arnou hledat, potkají spoustu nových lidí a zažijí velké dobrodružství ve výtahové zemi, které začali říkat Nový svět.

Kniha propojuje náš svět s tím fantazijním, který se ale později ukazuje jako skutečný. Příběh má hezkou myšlenku a doporučila bych ji začínajícím čtenářům i čtenářům celého prvního stupně.

- **POLÁČEK, Karel. *Bylo nás pět*. V Albatrosu 5. vyd. Praha: Albatros, 2006. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-01884-5.**
 Román, který vypráví o dobrodružství klukovské party na malém městečku. Příběh se odehrává na přelomu 19. a 20. století. Dílo se skládá z volně zařazených epizod, jako jsou válka s jinou partou kluků (Habrováci), návštěvy biografu, vybírání vosího hnízda, žebrání.... Nejdelší epizodou je nemoc hlavního hrdiny Petra Bajzy, který leží v posteli se zápallem plic a blouzní. Po celou dobu nemoci se mu zdá sen o Indii, kde se ocitne svou partou kamarádů a láskou Eliškou.
- **PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Eliáš a babička z vajíčka*. 1. vyd. v Mladé frontě. Ilustrace Markéta Vydrová. Praha: Mladá fronta, 2013. ISBN 978-80-204-2855-4.**
 Malý Eliáš nemá babičku a s rodiči se nudí. Jednoho dne však najde zlaté vajíčko, ze kterého se mu vyklubou malinká babička, která ale nic neumí a on jí musí vychovat a vše naučit. Velice hezká knížka tak trochu naopak, dospělý neučí dítě, ale dítě učí dospělého. Závěr je trochu smutný, ale přesto hezký. Knižka je doplněná mnoha ilustracemi, které krásně dokreslují příběh. Knižku bych doporučila čtenářům od třetí třídy.
- **PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Jožin jede do Afriky*. 1. vydání. Praha: Amulet, 2000. ISBN 80-86299-31-7.**
 Jožin je osmiletý chlapec, který je nemocný únavou a lékaři si nevědí rady, jak ho vyléčit. Jediný, kdo mu může pomoci, je africký šaman Azabuzi, který mu prostřednictvím pana prodavače Yaloké pošle dopis, ve kterém mu vysvětlí, co zapříčiňuje Jožinovu obrovskou únavu. Vše je způsobeno žravým bodlákem, který roste na posvátné africké hoře Bhanga a ubírá sílu Jožinově hvězdě života. Jožin se tedy vydává sám na cestu do Afriky, kde společně s Azabuzim cestuje až na posvátnou horu, kde musí bodlák zničit. Příběh skrývá také mnoho zajímavostí z života v africké vesnici. Knižka upoutá čtenáře milující dobrodružství ve věku od 10 let.
- **PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Pět minut před večeří*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1996, 47 s. ISBN 80-00-00436-4.**
 Velmi krátká kniha, která ale i v tak malém rozsahu ukáže moc krásný příběh. Tatínek vypráví v pěti minutách před večeří holčičce příběh, jak se potkali s maminkou. Ukáže se, že tatínek není jejím biologickým otcem, ale to holčičce vůbec nevadí a považuje tatínka za „nejtatínkovatějšího“. Dále také knížka ukazuje to, jak se holčička narodí slepá, ale ona si to nemyslí, protože přece vidí všechno, co chce (ve své fantazii). Když po úspěšné operaci očí dívka vidí, tak se jí zdá všechno jiné, ale stále krásné.
- **PROCHÁZKOVÁ, Iva. *Středa nám chutná*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1994, 60 s. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-00407-0.**
 Opravdu moc nádherná knížka, která je o holčičce, kterou najde ve vlaku průvodčí a dá ji do dětského domova. Cilka, jak tam holčičku pojmenují, je moc šťastná a zvědavé dítě, kterému rostou na hlavě jablíčka. Tuto zvláštnost, ale nikdo nebere jako něco špatného a z jablíček dělají vždy ve středu štrúdl, po kterém jsou všichni šťastní a zdraví. Když ale ředitelka onemocní a nahradí ji pan Jindřich Šeda, tak se vše změní a rostoucí jablíčka jsou najednou problém. Čím víc pan Šeda Cilku léčí a „pomáhá“ tím je Cilka smutnější a jablíčka přestanou růst. Naštěstí se brzy vrátí paní ředitelka Pralinka a vše dá do pořádku.

- **SOUKUPOVÁ, Petra. *Bertík a čmuchaadlo*. 1. vyd. Ilustrace Petr Korunka. Brno: Host, 2014. ISBN 978-80-7491-248-1.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/34101/soukupova-petra-bertik-a-cmuchaadlo>

- **ŠPINKOVÁ, Martina. *Anna a Anička: o životě na začátku a na konci*. 2. vyd. Praha: Cesta domů, 2015. ISBN 978-80-905809-8-5.**

Nádherná dojemná knížka o životě. Knižka má dvě hlavní postavy: Aničku (která se na začátku knihy narodí) a Annu (její babičku). Knižka popisuje, jak se z Aničky závislé na pomoci a starosti druhých stává samostatně fungující dívka a z plně fungující babičky stařenka, která potřebuje pomoc okolí. Role obou Aniček se zcela vymění. Knižka také dokonale vystihuje krásný vztah, který Anička s babičkou mají.

- **ŠRÁMKOVÁ, Jana. *Zuza v zahradách*. 1. vyd. Praha: Labyrint, 2015. ISBN 978-80-86803-33-3.**

Vyprávění o malé holčičce Zuze, která má zahradu v zahradní kolonii. Za kolonií je temná zahrada s černým psem, kde bydlí Stará Bela. Jednoho dne Zuza najde klíč a vydává se do temné zahrady. V knize je krásně ukázáno, že vše, co vypadá zle, nakonec vůbec zlé být nemusí. Kniha je doplněna krásnými ilustracemi, kolážemi a rozkládacím stránkami, které upoutají opravdu každého.

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/35713/sramkova-jana-zuza-v-zahradach>

- **ŠTORCH, Eduard. *Lovci mamutů: román z pravěku*. 20. vyd. v Albatrosu. Ilustroval Zdeněk BURIAN. V Praze: Albatros, 2010. ISBN 978-80-00-02698-5.**

- **VHRSTI. *Chci být dospělý*; 1. Vyd., Mladá fronta a.s. Praha, 2013. ISBN 978-80-204-2897-4**

Poslední díl volné trilogie od autora Vhrsti je až filosofickým příběhem o chlapci, který chce být dospělý. V návalu dětského rozčílení nad tím, jak se musí podřizovat dospělým, si přeje, aby už konečně byl taky dospělý. Ze dne na den se ale ocitá v těžké situaci - je dospělý a zjišťuje, že dospělý život asi není nic pro něj. Najednou chce být zase dítětem, hrát si s medvídkem Bartolomějem. Rád by se vrátil ke svému životu, ve kterém si je jistý sám sebou. Jako dospělého se nepoznává. Knihu bych doporučila celé rodině. Možná se obě strany zamyslí nad tím, jaké starosti a zodpovědnost každý má a navzájem se pochopí.

- **VHRSTI. *Už se nebojím tmy*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2007, 52 s. ISBN 978-80-204-1679-7.**

Kniha pojednává o fenoménu dětského strachu ze tmy. Malý Štěpán i jeho plyšový medvídek Bartoloměj mají skutečný strach ze tmy a rozhodnou se proti ní bojovat, neboť se v ní ukrývá mnoho zákeřných potvůrek, jako jsou kostlivci, chobotnice nebo zuřiví skřítki. Náhle se Štěpánova postel vznese a oba se dostanou do království Tmy. Tma jim pak vysvětlí, co ve skutečnosti oba vidí a že se nemusí bát.

9) Próza s dětským hrdinou – světoví autoři

- **ALMOND, David. *Kluk, co se koupal s piraňami*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03842-1.**

Příběh o klukovi Stanleyem, který žije se svým strýcem a tetou v rybí továrně, je knihou pro odvážné čtenáře. Stanley má totiž sen, že nechce do konce života jen pracovat pro strýčka ve smradlavé továrně. Touží po dobrodružství a vydává se na cestu. Dostává se k pouti a objevuje v sobě sílu, která z něho udělá hrdinu, který se ani nebojí plavat s piraňami. Nakonec si ale uvědomí, že jeho místo je tam, odkud přišel, a že má svou tetu a strýčka moc rád. Knihu, která je psaná poetickým jazykem, bych doporučila hlavně dětem s dobrodružnou duší, a těm, kteří věří, že si máme plnit své sny.

- **BOYNE, John. *Kromobyčejná pout' Barnabyho Brocketa*. Ilustroval Oliver JEFFERS, přeložil Petr ŠTÁDLER. Praha: Slovart, 2017. Brio. ISBN 978-80-7529-390-9.**

- **BRAT, Roman. *Můj anděl se umí prát*. 1. vyd. Brno: CPress, 2014, 95 s. ISBN 978-80-264-0367-8.**

V této knize autor popisuje život jedenáctiletého kluka, který se jmenuje Oskar. Oskar je tichý a ve škole patří spíše ke klidným, plachým a chytrým žákům. O svém životě píše deník, ve kterém popisuje své každodenní utrpení Oskarielovi, což je jeho anděl strážný. Svěřuje se mu, jak se mu ve třídě spolužáci posmívají, především Tudor a Pifka. Jednoho dne přijde do třídy nová spolužačka Zuzka a on se do ní zamiluje. Je smutný, že se nedokáže postavit spolužákům ve třídě. Oskariel mu ve snu poradí, aby začal chodit na karate a spolužákům se postavil. Kniha je vhodná pro děti od 9 let.

- **DAHL, Roald. *Danny, mistr světa*. 2. vyd. Praha: Knižní klub, 2008, 226 s. ISBN 978-80-242-2027-7**

Danny vyrůstá pouze s otcem. Mají spolu velice vřelý vztah. Otec je pro Dannyho velkým vzorem. Jejich vztah je narušen tím, když Danny zjistí, že jeho otec se pohybuje na hraně zákona. I přes tuto otcovi neřest je Danny přesvědčen, že je jeho otec hodný a laskavý člověk. V jejich hlavách se postupně začíná rodit velký plán. Knihu bych doporučila především chlapcům, jelikož hlavní postavou je chlapec Danny. Dobrodružství, které Danny s otcem prožívá, bude ale přitažlivé i pro dívky.

- **DAHL, Roald. *Čarodějnice*. 1.vyd. Praha: J. Kanzelsberger, 1993, 141 s. ISBN 80-85387-12-3.**

Věříte na čarodějnice? Tak po přečtení této knihy rozhodně budete! Kniha o malém chlapci, který po tragické autonehodě zůstal sám jenom s babičkou, která mu vypráví zdánlivě nesmyslné příběhy o čarodějnicích, vás zaručeně přesvědčí o tom, že každá žena, kterou míváte, může být čarodějnici. Chcete-li se dozvědět více, tuto knihu nesmíte vynechat.

- **DAHL, Roald. *Jakub a obří broskev*. 2. vyd. Praha: Academia, 2003. ISBN 9788020011640.**

Příběh malého Jakuba, kterému tragicky zahynou rodiče, a on je nucen žít u velmi zlých tet. Jednoho dne na zahradě potká mužíčka, který mu věnuje kouzelné krokodýlí jazýčky, které se však rozsypou a kouzelnou mocí zasáhnou broskvoň. Brzy vyroste

broskev obřích rozměrů, kterou obývají obří zvířata z hmyzí říše. Touto velikou broskví společně odcestují až do New Yorku, kde je Jakub konečně šťastný a má spoustu kamarádů.

Jde o pohádkový příběh pro děti od 6 let.

- **DAHL, Roald. *Karlík a továrna na čokoládu*. Vyd. 2., V nakladatelství Academia 1. Praha: Academia, 2002, 145 s. ISBN 80-200-1016-5.**
Pohádkový příběh pojednává o velmi chudém chlapci, kterému se splní jeho tajný sen – podívá se do slavné Wonkovy čokoládovny, která stojí ve městě, kde chlapec bydlí, spolu s dalšími čtyřmi dětmi. Sám Willy Wonka vezme děti se svým doprovodem do nejrůznějších místností čokoládovny. Ukáže jim, jak se mísí čokoláda vodopádem, předvede dětem žvýkačkový automat, televizní čokoládu i cvičené veverka. Na konci celé prohlídky čeká na jedno dítě zvláštní překvapení. Bude tím vyvoleným právě Karlík?
- **DAHL, Roald. *Matylda*. Vyd. v KK 2. Praha: Knižní klub, 2011. ISBN 978-80-242-3429-8.**
Kniha pojednává o nadané dívce mladšího školního věku, jejíž jméno kniha nese. Jmenuje se Matylda a je geniální děvče. Nic podobného se však nedá napsat o jejích rodičích ani o většině lidí z jejího okolí. Zdá se tedy, že tato chytrá mladá dívka bude muset zápolit nejen s hloupými rodiči, ale také s nepříjemnou paní ředitelkou. Naštěstí je zde ještě slečna Dobrotová. Kniha je velice výstižně ilustrována dvorním ilustrátorem autora: Quentinem Blakem. A tak je celá situace vtipných scén příjemně vykreslena, což mladému čtenáři pomůže s vytvořením představ. Myslím si, že zaujme i mladšího čtenáře, a to i přes to, že se jedná pouze o ilustraci černobilou.
- **DANZIGER, Paula. *Ambra Černá: Ambra Černá není pastelka & Ambro Černá, neštovice nejsou k jídlu!*. Praha: BB art, 1998, 102 s. ISBN 80-7257-002-1.**
Hlavní postavou je třetáčka, která má rozvedené rodiče a její nejlepší kamarád se stěhuje pryč. Ambra je svérázná děvče a odloučení rodičů i svého kamaráda snáší špatně. V druhé části knihy Ambra jede do Londýna za tetou, ale tam dostane neštovice, tak nemůže odjet za tátou do Francie. Ten jí ale navštíví v Londýně a užijí si zbytek prázdnin. Tato kniha je vhodná pro dívky v podobném věku, jako je Ambra, které třeba zažívají podobné problémy. Tato kniha by mohla pomoci dívkám, kterým se rozvádí rodiče, lépe zvládnout situaci.
- **FELLER, Pieter. *Jedno morče a dvě mámy*. 1. vyd. Praha: LePress, 2015. ISBN 978-80-903980-2-3.**
Příběh vypráví o malém Sebovi, který se přistěhoval do nového města. Seb začne chodit do nové školy. Spolužáci jsou velmi milí, sousedé také, avšak někteří lidé mají s celou rodinou problém. Tato rodina je totiž něčím zvláštní. Nemá maminku a tatínka, ale má dvě maminky. Bydlí s nimi také jeho morče Kamzík, které Sebovi často naslouchá. Knihu bych doporučila dětem od 8 let.
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/35605/feller-pieter-jedno-morce-a-dve-mamy>
- **FRIEDRICH, Joachim. *Čtyři a půl kamaráda*. 3. vyd. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-351-2.**
+ další díly

- **FRIEDRICH, Joachim. *Čtyři a půl kamaráda a stopa zapomenuté ponožky*. 1. vyd. Praha: BB/art, 2006, 142 s. ISBN 80-7341-829-0.**

Knihy vypráví příběh o partě kamarádů (z nich jeden je pes), kteří jedou tábořit k moři společně se svým třídním učitelem Hardym. Přesto je čeká mnoho detektivních dobrodružství. Najdou jantarovou figurku, která náhle zmizí. Vzal ji učitel? Nebo muž, který vypadá jako z legendy, která v okolí putuje? Unesl Zdendu? Nebo je to všechno jinak? Že by si figurku vzal pan Macháček, aby jeho žena mohla klidně spát? Třeba na tom něco bude. Příběh, který vypráví Štefka je velmi čtivý a dobrodružný, vhodný pro čtenáře kolem deseti let.

- **FRIEDRICH, Joachim. *Čtyři a půl kamaráda a štěkající třída*. 1. vyd. Praha: BB/art, 2009, 151 s. ISBN 978-80-7381-486-1.**

Tématem této knihy je pátrání po tom, kdo pomaloval školu nápisy. Čtyři děti spolu se dvěma psy se snaží vypátrat pachatele, ale nedaří se jim to. Nakonec všemu přijde na kloub pes Sedmikrásek. Celý příběh je psán z pohledu psa Sedmikráška, což dodává knize na komičnosti a originalnosti.

Knihu bych doporučila milovníkům zvířat, záhad a komických situací. Knížka zaujme dívky i chlapce od osmi let.

- **GAIMAN, Neil. *Naštěstí (ne)máme mléko*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04042-4.**

Co se může stát a koho můžeš potkat, když dojde mléko a ty pro něj musíš do obchodu? Myslíš, že nic zvláštního? Tak to jsem ještě nepotkal tatínka, který zažil nevšední dobrodružství, když svým dětem šel pro mléko. V této knize najdeš mnoho světů a mnoho příběhů, které se tatínkovi staly. Ukazuje, že cesta pro mléko může být i velice zajímavá. Tato kniha stojí určitě za přečtení, přináší veselé příběhy, které mohou být třeba i pravda. ☺

- **GAARDER, Jostein. *Jako v zrcadle, jen v hádance*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1999, 139 s. ISBN 80-00-00706-1**

Dojemný příběh o vážně nemocné dívce, které se zjevuje anděl, aby jí ulehčil od trápení. Objevuje se mnoho filozofických myšlenek, častým tématem rozhovorů holčičky a anděla je podstata lidství, co dělá člověka člověkem a jaký je rozdíl mezi ním a anděly. Text je někdy poněkud složitý a obtížný na pochopení, proto bych doporučila knihu spíše starším a zkušenějším čtenářům. I téma je těžké a vážné. Je dobré číst knihu společně s dětmi, o obsahu se bavit, přemýšlet o jeho významu.

- **GAARDER, Jostein. *Haló! Je tu někdo?*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1998, 73 s. ISBN 80-00-00617-0.**

Knihy je o Jáchymovi, který se těší na sourozence. Během čekání na něj, se mu zdá sen, ve kterém pozná Mima. Mimovi vysvětluje vznik světa, vývoj lidstva, princip fungování vesmíru, ale i obyčejné věci a jevy našeho života. Knihu bych doporučila dětem v páté třídě, a to nejen z toho důvodu, že v knize jsou rozebírány obtížné jevy, ale také proto, že je kniha obtížná také stylisticky. Primárně bych ji doporučila chlapcům.

- **GAARDER, Jostein. *Kouzelný kalendář: podivuhodné putování do Betléma.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002, 241 s. ISBN 80-7192-682-5.**

Na začátku knihy získá Jáchym starý kalendář, který někdo nechal v knihovně. Po otevření prvního políčka zjistí, že v každém je kromě obrázku i papírek s příběhem. Postupem času to zjistí i maminka a tatínek. Celá rodina prožívá napětí a dobrodružství s tímto kalendářem a společně odhalí tajemství, které autor kalendáře chtěl zjistit. Vše dobře skončí. Kniha má vánoční atmosféru (putování skupinky lidí, andělů, králů, ovcí atd. do Betléma).

- **GEISLER, Dagmar. *Vandiny tajné zápisky.* 1. vyd. Praha: Thovt, c2006. ISBN 80-86969-12-6.**

Příběh o Vandě je určený dívkám, které prožívají trable mezi kamarády, nebo s rodiči, a rádi si zapisují, co se jim přihodilo. Vanda si píše deník, do kterého zaznamenává, kdo se nastěhoval do sousedství a komplikuje jí život, co provádí její rozvedená maminka a tatínek. Zpočátku pesimistické ladění knížky dojde k dětsky hravému a šťastnému závěru. Vanda má nového kamaráda, maminka má přítele, kterého má Vanda ráda. Knihu bych doporučila hlavně dospívajícím dívkám, nebo školákům.

- **GEISLER, Dagmar. *Vanda - přísně tajné!* 1. vyd. Praha: Thovt, c2006. ISBN 80-86969-13-4.**

Druhá kniha v sérii Vandiných deníkových příběhů. Vanda je dívka čtvrté třídy, která si do svého deníku zapisuje své momentální problémy, jak závažné, tak mnohdy velice úsměvné a banální. Nejvíce ji trápí narození nového sourozence. Vše by bylo v pořádku, sourozence si přála, ale to by jej nesměl její otec čekat s jeho novou přítelkyní. Kniha nastiňuje rozpoložení dívky ve Vandině věku, kdy jí zkrátka většina věcí, jež dospělí dělají, připadá trapná. Autentičnost Vandině deníku dodávají růžovo-černé ilustrace, které odpovídají náčrtům a poznámkám dívky.

- **DE GOLDI, Kate. *Frankieho otázky před spaním.* Vydání první. Překlad Milena Pellarová. Praha: Ikar, 2015. ISBN 978-80-249-2714-5.**

- **GOLDSAITO, Katrina. *Jak zní ticho.* Ilustroval Julia KUO, přeložil Marie VLACHOVÁ. Praha: Malvern, 2018. ISBN 978-80-7530-119-2.**

- **GOSCINNY, René; SÝKOROVÁ, Tamara. *Mikulášovy prázdniny.* 1. vyd. Praha: Albatros, 1981, 244, [4] s. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-86070-33-6**

Mikulášovy prázdniny je humorná knížka pojednávající o tom, jak si malý chlapec Mikuláš užívá prázdniny. Hlavními motivy jsou moře, tábor a chlapecké nevinné rvačky. Knížka je psána z pohledu malého Mikuláše, což čtenáři umožňuje vidět, co si o daných věcech Mikuláš myslí. Mnohdy je jeho pohled na věc velmi úsměvný.

Kniha by mohla zaujmout především malé chlapce, kteří se v této knize mohou najít. Pobaví to ale určitě i starší čtenáře, kteří si zavzpomínají na dětství.

- **GOSCINNY, René. *Nové Mikulášovy průšvihy: Polívka nemá rád zmrzlinu.* 1. vyd. Praha: Albatros, 2008, 149 s. ISBN 978-80-00-02042-6.**

Tato kniha je jednou ze série Mikulášových patálií, která popisuje průšvihy, lumpárny a dobrodružství, která zažívá malý Mikuláš spolu se svými kamarády ve škole i mimo ni. Svou roli mají v příběhu však i rodiče a sousedi.

Jelikož je kniha poměrně stará, myslím, že dětem poskytne pohled na to, jak prožívaly dětství děti před vývojem technologií. Některé situace pro ně budou jistě nepochopitelné a komické (např. když kluci pozorují světélko v lednici).

Jde o krátké příběhy s dětským hrdinou vhodné pro děti od 8 let.

- **HEIDE, Florence Parry. *Jak se Trivoy smrskl*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. Nos. ISBN 978-80-00-03973-2.**
- **KUIJER, Guus. *Všehokniha*. Ilustroval Nanako ISHIDA. V Praze: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03340-2.**

Kniha vypráví o malém Tomášovi, jehož největším přáním je být šťastný. Žije v poválečném Holandsku v domě se svými rodiči a starší sestrou. Tomášův tatínek je silně křesťansky založený a věří, že k víře musí vést celou svou rodinu a to jakýmkoliv prostředky. Tomáš se tak často setkává se situacemi, kdy tatínek uhodí jeho i jeho maminku. Před takovou skutečností často utíká do svých představ, kde si povídá s Ježíšem. Hned na začátku knihy se od dospělého Tomáše, který příběh vypráví, čtenář dozvídá, že jeho přání být šťastný se splnilo.
- **KERR, Judith. *Jak Hitler ukradl růžového králíčka*. Přeložil Dominika KŘEŠŤANOVÁ. Praha: Argo, 2018. ISBN 978-80-257-2200-8.**
- **LINDGREN, Astrid. *Bratři Lví srdce*. 4., upr. vyd. Překlad Jarka Vrbová. Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03157-6.**

Dobrodružný fantastický příběh o dvou brátrách a jejich neutuchající oddanosti. Dva charakterově čistí bratři se po smrti dostávají do fiktivní země, která je ale v nesnázích. Jonatán se okamžitě stává hlavním bojovníkem za spravedlnost a Karel se přidává a hledá vlastní způsob jak dokázat, že i on je hoden úcty. Příběh je velmi poutavý, čte se doslova jedním dechem. Knižku bych doporučila dětem od 10 let.
- **LINDGREN, Astrid. *Děti z Bullerbynu*. 11. vyd. Praha: Albatros, 2002, 215 s. ISBN 80-00-01011-9.**

Kniha vypráví o partě dětí, kteří žijí ve švédském Bullerbynu. Bullerbyn se skládá jen ze tří osamocených statků, ve kterých žijí tři rodiny a všechny děti se proto velmi dobře znají. Vypravěčkou je Lisa, která má dva zlobivé bratry Bosseho a Lasseho. Vedle nich žijí sestry Anna a Britta a v posledním statku Olle, jehož sestřička je zatím velmi malá. Kluci a holky se mezi sebou často škádlí, nakonec však všechna dobrodružství zažívají společně.

Myslím, že i přesto, že je kniha poměrně stará, pro dnešní děti má stále smysl. Ukazuje jim, jaký je život na samotě v jiné zemi. Kniha je vhodná pro děti od 6 let. Je psána velkým písmem s opakujícími se frázemi a velmi jednoduchými větami.
- **LINDGREN, Astrid. *Mio, můj Mio*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1996, 108 s. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-00464-x.**

V této knize je ústředním tématem vztah mezi dítětem, které nikdy ve svém životě nebylo milováno, a jeho nově nalezeným otcem. Druhou důležitou rovinou je boj proti zlu, které se šíří z daleké Země na konci světa a které může přemoci jen toto dítě, chlapec Mio. Bez pomoci věrných přátel a důvěry a lásky svého otce by to ale nikdy nemohl dokázat. Autorka předkládá čtenáři napínavé momenty, v nichž všechny dobré lidské vlastnosti hrají zásadní roli. Zároveň ukazuje, že s královským titulem a životem v hojnosti přichází i zodpovědnost za všechny poddané. Doporučila bych ji už do 1. třídy, třeba i k poslechu.

- **LINDGREN, Astrid. *Pipi Dlouhá punčocha*. 7., rozš. vyd. Praha: Albatros, 2005. Klub mladých čtenářů (Albatros). ISBN 80-00-01476-9.**

Praštěné příhody ze života Pipi, která sama hospodaří ve vile Vilekule se svou opičkou panem Nelsonem, svým koněm, a neustále něco bláznivého provádí; to je kniha pro děti, které nemají rádi nudu. Pipin tatínek je kapitánem lodi, která se vydala na cestu kolem světa, a která ho v bouři zanechala oceánu. Maminku Pipi nestihla poznat. Pipi je dívka, která pořád něco provádí a neustále fantazíruje o všem, co ji napadne. V sousedství se seznamuje s Tomym a Anikou, které občas strhne celou svou osobností, a společně si užívají dětská dobrodružství.

Příběh získává na atraktivnosti nejen tím, jak je napsaná, a jak netypicky se projevuje hlavní postava Pipi, ale v druhé půlce čtenáře může strhnout i vůně dalek, kam se Pipi společně s kamarády vydává. Didaktičnost knížky je občas trochu neúplná - Pipi nemusí chodit do školy, žije sama, nicméně dětem a jejich vlastnímu světu, je tato knížka psaná na míru. V knize nechybí ani napětí, které je důležité pro udržení dětské pozornosti při čtení.

- **LINDGREN, Astrid. *Ronja, dcera loupežníka*. 3. vyd. Praha: Albatros, 2012. ISBN 13-857-KMČ-007.**

Knížka vypráví příběh loupežnické dcerky Ronji, která se v lese seznámí se stejně starým chlapcem Birkem, pocházejícím z rivalské loupežnické bandy. Díky tuhé zimě a mnoha dalším okolnostem se přátelství mezi Ronjou a Birkem upevní na život a na smrt. Jejich dětská bezprostřednost, čistá mysl a náruživost pomohou vyřešit i mnohaletý svár mezi jejich otci - náčelníky band. Mnoho pohádkových bytostí a krásných ilustrací výborně dokresluje celý příběh. Knížka je vhodná pro zdatné čtenáře od 9 let.

- **LINDO, Elvira. *Chudák Manolito*. Praha: Dobrovský s.r.o., 2015. Omega (Dobrovský). ISBN 978-80-7390-118-9.**

- **LOWRY, Lois. *Spočítej hvězdy*. Praha: Argo, 2015. ISBN 978-80-257-1361-7.**

Příběh se odehrává v Dánsku za druhé světové války. Podle různých událostí, které se opravdu udály, je zaznamenán příběh, který nám má připomenout hrdinství dánských občanů, kteří nasadili vlastní život a zachránili přes 7000 židovských obyvatel. Celý příběh se točí okolo dvou hlavních hrdinek, z nichž je právě jedna Židovkou. Kniha dětem přiblíží druhou světovou válku velice napínavým příběhem, který má naštěstí dobrý konec.

- **DAVIS, Mandy. *Superstar*. Přeložil Jana JAŠOVÁ. V Praze: CooBoo, 2018. ISBN 978-80-7544-591-9.**

- **MCDONALD, Megan. *Nálady Nely Náladové*. 1. vyd. Praha: Brio, 2012, 159 s. ISBN 978-80-7391-600-8.**

Milá knížečka o holčičce Nele ze třetí třídy, která prožívá různá trápení, ale i radosti. Autorka podává příhody velmi vtipnou formou. Nela je velmi živé dítě. Ve škole musí sedět v první lavici, protože neustále vykřikuje a dělá, co nemá. Jednou by chtěla být doktorkou, takže sbírá náplasti a všechny bolístky řeší právě jimi. Milé čtení i pro dospělého čtenáře.
- **MCEWAN, Ian. *Snílek*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 1998, 92 s. ISBN 80-7207-188-2**

Ústřední postavou knihy je desetiletý chlapec Petr. Petr se liší od ostatních dětí tím, že velmi rád snů a do svých snů a představ se velmi vžívá. V povídkách sledujeme výplody jeho fantazie a můžeme tak proniknout do Petrovy mysli, protože věci, které ve svých představách prožívá, souvisí s tím, jak se zrovna cítí. Skrze příběhy otevírá svoje problémy ve škole nebo vztahy v rodině. Knihu bych doporučila čtenářům od deseti let, mohou se s hlavním hrdinou ztotožnit, jeho problémy jim mohou být blízké.
- **NAYLOR, Phyllis Reynolds. *Můj kamarád Shiloh*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1999. Duha (Albatros). ISBN 80-00-00695-2.**

Můj kamarád Shiloh je kniha, kterou bych doporučila dětem ve věku kolem 10 let. Četla bych ji ve čtvrté nebo v páté třídě. Kniha vypráví o velkém přátelství mezi chlapcem a psem. Ukazuje, že snaha se cení, že kdo vydrží, vyhraje. Také zde můžeme pozorovat, že věci nemusí být takové, jaké se nám zdají, že není dobré někoho nebo něco ihned odsoudit. Různé činy a dění mohou mít totiž různé příčiny, které nám nemusejí být na první pohled zřejmé.
- **NESBØ, Jo. *Doktor Proktor a prdicí prášek*. 1. vyd. Brno: Jota, 2012, 196 s. ISBN 978-80-7462-011-9.**

Líza na začátku příběhu není nadšená, že se místo její kamarádky nastěhuje do domu někdo jiný. Brzy se však s novým sousedem, malým klukem jménem Bulík skamarádí. Spolu navštíví podivného vynálezce, doktora Proktora, který právě vynalezl prdicí prášek. Po nějaké době je napadne, že by mohl být prášek vyráběn v silnější podobě a chtějí ho představit lidem z NASA. Cestu jim však překříží zlý sousedé Tránovi, kteří chtějí prášek ukradnout. Kniha je velmi vtipně napsaná, místy je napínavá a popisuje důležitost přátelství a dětskou vynalézavost. Knihu bych doporučila spíše chlapcům, pobavit se můžou i dívky. Věkově je knížka vhodná pro děti od 5. třídy, ale zaujme i starší čtenáře.
- **NESBØ, Jo. *Doktor Proktor a konec světa. Možná--*. Vyd. 1. Brno: Jota, 2013. ISBN 978-80-7462-307-3.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/31397/nesb248-jo-doktor-proktor-a-konec-sveta-mozna>
- **NESBØ, Jo. *Doktor Proktor a vana času*. Vyd. 1. Ilustrace Per Dybvig. V Brně: Jota, 2012. ISBN 978-80-7462-149-9.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/30685/nesb248-jo-doktor-proktor-a-vana-casu>
- **NESBØ, Jo. *Doktor Proktor a velká loupež zlata*. 1. vyd. Ilustrace Per Dybvig. Brno: Jota, 2013. ISBN 978-80-7462-423-0.**

Z norské banky byl ukraden zlatý poklad a každoroční inspekce se blíží. Aby v Norsku nezavládl chaos a chudoba, musí být poklad takřka okamžitě navrácen zpět do trezoru. Pro tento úkol se nehodí nikdo více než doktor Proktor, který je se svými přáteli Lízou a Bulíkem opět povolán do služby. Tato trojice se tedy vydá poklad hledat. Stopy je zavedou až do Londýna, kde si nad ukradeným pokladem mne ruce banda strašlivých lotrů, vedená ďábelskou mámou, která je nejobávanější ze všech ničemů, s kterými kdy měla naše trojice dočinění. Podaří se doktorovi vymyslet nějaký šílený vynález, díky němuž by bylo možné poklad navrátit do Norska?

- **ORTHS, Markus. *Zebra pod postelí*. Přeložil Radek MALÝ, ilustroval Dora DUTKOVÁ. V Praze: LePress, 2017. ISBN 978-80-903980-4-7.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/39105/orths-markus-zebra-pod-posteli>

- **PALACIOVÁ, R. J. *(Ne)obyčejný kluk*. Praha: Knížní klub, 2013. ISBN 978-80-242-4035-0.**

Tato kniha vypráví o chlapci jménem August. August je obyčejný kluk, který bohužel vypadá od narození velmi neobyčejně. Dlouho mu to nevadilo, až teď když se společně se svými rodiči dohodne, že začne chodit na základní školu, jako ostatní děti v jeho věku. Ve škole si najde přátele, ale také pozná, jaké to je mít nepřátele. Velmi dojemný příběh mladého chlapce, který bych rozhodně doporučila všem dětem od 10 let.

- **PARVELA, Timo. *Ella ve škole*. Ilustroval Magda HRNČÍŘOVÁ, přeložil Alžběta ŠTOLLOVÁ. Praha: Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1204-1.**

- **PATERSON, Katherine. *Most do země Terabithia*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-80-00-02048-8.**

Příběh o chudém chlapci, který žije se svými rodiči a čtyřmi sestrami na venkově a má oproti ostatním dětem nemalé povinnosti. Jednoho dne se poblíž jeho domu nastěhuje dívka Leslie s rodiči. Zpočátku nebyla pro Jesse nijak zajímavá, ale postupem času se stali nerozlučnou dvojkou, která měla fantazii na rozdávání. Jednoho dne si vymyslí svou zem Therabithii a stanou se králem a královnou této země. Vše vypadá tak skvěle, ale znenadání se stane nešťastná nehoda, kterou Less nedokáže pochopit.

- **PENNAC, Daniel. *Kamo a já*. 1. vyd. Praha: Meander, 2012. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-10-4.**

- **PENNAC, Daniel. *Kamo: agentura Babylon*. 1. vyd. Praha: Meander, 2013. ISBN 978-80-87596-30-2.**

Kamova matka ovláda mnoho jazyků, ale její syn dostane na vysvědčení z anglického jazyka čtyřku. Kamova matka se hodně rozzlobí a přikáže Kamovi, že se naučí perfektně anglicky za tři měsíce. K tomu mu má pomoci „anglická kamarádka“. Kdo je ona kamarádka a proč je tak zvláštní, se zde dozvíte po přečtení knihy. Je to velice napínavý příběh, od kterého se člověk jen tak nedokáže odtrhnout. Tuto knihu bych doporučila dětem od 9 let.

- **PENNAC, Daniel. *Kamo: Kamův útěk*. 1. vyd. Praha: Modrý slon, 2014. ISBN 978-80-87596-38-8**

Tato kniha je o chlapci, který se jmenuje, Kamo. Kamo, žije u rodinných přátel, protože jeho matka musela odjet. Tento chlapec je (jako většina kluků jeho věku) nebojácný. I když nemá z ničeho strach, tak je tu jedna věc, ze které má ohromný strach. Tou věcí je kolo. Kamo se jednoho dne odhodlá jet na kole, ale to neměl dělat.... V této knize Kamo také zjišťuje, proč dostal tak zvláštní jméno a odkud vlastně pochází. Knihu bych doporučila dětem, které mají rády napínavé příběhy.

- **PENNAC, Daniel. *Kamo: nápad století*. 1. vyd. Praha: Meander, 2012. ISBN 978-80-87596-09-8.**

Zajímavý příběh z prostředí školy o přátelství a soudržnosti spolužáků a o typických školních problémech zasazený v netypickém příběhu., který empaticky vystihuje dětské myšlení. O přestupu na druhý stupeň, z páté do šesté třídy, a o tom, jak se i „nápad století“ může vymknout z rukou. Velice barvitě psaný text, používající jazykové hříčky a krátké věty, které rychle a čtivě posouvají děj. Knihu bych doporučila čtenáři, který rád čte zajímavé školní příběhy, ve kterých se nemoralizuje.

- **SMELAND, Kari. *Rodina Vraniboudova: kýchání u sousedů*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03878-0.**

- **SNICKET, Lemony. *Řada nešťastných příhod: zlý začátek*. 1. vyd. Praha: Egmont ČR, 2001. ISBN 80-7186-600-8.**

Sourozenci Baudelairovi (Violet, Klaus a Sunny) se hned na začátku příběhu stanou nečekaně sirotky. Od této chvíle je jejich život naplněn mnoha smutnými až hororovými situacemi. Dle rozhodnutí banky jsou sourozenci svěřeni vzdálenému strýci, odpornému a zákeřnému hraběti Olafovi, jehož jediným cílem je jakýmkoliv způsobem získat obrovský majetek Baudelairových. Spolu se svými kumpány hrabě Olaf vymýšlí ďábelské plány, jak děti podvést. I přes tyto tragické události a zla se sourozenci nikdy nevzdávají a vždy dokáží přelstít a překazit Olafovy plány. Knížka je psána černým humorem s prvky hororu, vhodná pro děti od 10 let s dobrou čtenářskou gramotností.

+ další díly

STEWNER, Tanya. *Lili Větroplaška: Se slony se nemluví!* Ilustroval Eva SCHÖFFMANN-DAVIDOV, přeložil Alena BEZDĚKOVÁ. Praha: Knižní klub, 2016. ISBN 978-80-242-5166-0.

STEWNER, Tanya. *Lili Větroplaška: Tygřice do lvů nezamilovávají!* Ilustroval Eva SCHÖFFMANN-DAVIDOV, přeložil Alena BEZDĚKOVÁ. Praha: Euromedia, 2017. Pikola (Euromedia). ISBN 978-80-7549-417-7.

STEWNER, Tanya. *Lili Větroplaška: Delfíni v ohrožení!* Ilustroval Eva SCHÖFFMANN-DAVIDOV, přeložil Alena BEZDĚKOVÁ. Praha: Euromedia, 2018. Pikola (Euromedia). ISBN 978-80-7549-881-6.

- **TWAIN, Mark. *Dobrodružství Toma Sawyera*. 6. vyd. Praha: Albatros, 1970. ISBN 80-00-01472-6**

Tom Sawyer musí žít u své tety Polly, která ho často trestá, protože tropí spoustu lumpáren. Tom se kamarádí s Joem Harperem a Huckleberry Finnem, se kterým se nikdo neá kamarádit, protože nechodí do školy ani kostela. S nimi zažívá spousta dobrodružství. Jednoho večera jsou na hřbitově svědky vraždy, ze které je následně obviněn nevinný člověk. Tom s Finnem se však bojí cokoli říct a raději odjíždějí žít na nedaleký ostrov. Celé město si myslí, že jsou oba chlapci mrtví. Když se to Tom dozví rozhodně se vrátit domů. Potom vystoupí u soudu jako svědek vraždy. Pravý vrah uteče a Tom na něho později znovu narazí. Tom s Finnem stopují vraha, který nakonec zemře a Finn se dostane do opatrovnictví bohaté vdovy a začlení se do společnosti.

U knihy je vidět, že je napsána před delší dobou. Děj je sice zajímavý, ale knížka je moc zdlouhavá a čtenář dlouho čeká, než se něco začne dít. Knihu bych doporučila chlapcům, kteří budou pokročilí čtenáři, a hlavně je bude čtení bavit. Průměrného čtenáře by mohla tato kniha od čtení odradit.

- **ULIČIANSKY, Ján. *Analfabeta Negramotná*. 1. vyd. Praha: Práh, 2013, 93 s. ISBN 978-80-7252-432-7.**

Analfabeta negramotná je dívka, která nikdy nečetla žádnou knihu. Den před Vánoci se nechá zamknout v knihovně a prožívá s hrdiny známých knih různá dobrodružství. Mimo jiné se díky detektivům z knihy „Tři pátrači“ dozví, jak se jmenuje její otec, kterého nikdy neviděla. Na konci knihy dojde ke šťastnému shledání s otcem. Na této knize se dá dobře ukázat vývoj hlavní postavy. Dívka postupně mění svůj náhled na čtení.

Analfabetu bych doporučila čtenářům od osmi let, kteří neradi čtou. Tato knížka děti může dobře motivovat, aby se začetly do nějaké další knihy, a nenásilnou formou jim přímo předkládá nabídku dalších dobrých titulů.

- **WALLACE, Danny. *Hamish a světokazi*. Ilustroval Jamie LITTLER, přeložil Jiří POPEL. Praha: Argo, 2017. ISBN 978-80-257-1924-4.**
- **WATTIN, Danny. *Kluk na větvi*. Přeložil Helena MATOCHOVÁ. V Praze: Albatros, 2016. ISBN 978-80-00-04206-0.**
- **WILSON, Jacqueline. *Lízinka*. 1. vyd. v českém jazyce. Ilustrace Nick Sharratt. Praha: BB/art, 2014. ISBN 978-80-7461-483-5.**
- **WILSON, Jacqueline; FELTOVÁ, Daniela. *Ilustrovaná máma*. 2. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2011, 213 s. ISBN 978-80-7381-964-4.**

Tato kniha ve mně vyvolala silné emoce. V průběhu mého čtení se ve mně rodily silné antipatie k mámě, Amarylis, ačkoliv v každém může vyvolat jiné pocity a postoje. V knize se seznámíme s rodinou, jejíž situace není lehká, čekají nás rodinné i osobní zvraty hrdinů této knihy. Pokud má čtenář zájem přečíst si knihu, která ho překvapí nejen svým příběhem, ale hlavně svým nikým nečekaným koncem, pak *Ilustrovaná máma* je tou správnou volbou. Knihu bych doporučila pro staršího a pokročilého čtenáře, neboť kniha je vcelku obsáhlá, s výrazným množstvím textu a minimálním počtem ilustrací. Také knihu doporučuji těm čtenářům, kteří se cítí osamělí, neboť v knize najdou dvě skvělá děvčata, která jim mohou zpříjemnit chvíle čtení této velmi napínavé knihy. Knihu doporučuji pro pokročilé čtenáře, 4. – 5. třída.

- WALLIAMS, David. *Ďábelská zubařka*. 1. vyd. Praha: Argo, 2014. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-1304-4.
- WALLIAMS, David. *Dědečkův velký útek*. Ilustroval Tony ROSS, přeložil Veronika VOLHEJNOVÁ. Praha: Argo, 2016. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-1818-6
- WALLIAMS, David. *Kluk v sukních*. 1. vyd. Praha: Argo, 2013. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-0839-2.
- WALLIAMS, David. *Krysburger*. 1. vyd. Praha: Argo, 2014. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-1108-8.
- WALLIAMS, David. *Malý miliardář*. 1. vyd. Praha: Argo, 2013. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-0858-3.
- WALLIAMS, David. *Příšerná teta*. 1. vyd. Praha: Argo, 2015. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-1562-8.

- WALLIAMS, David. *Babička drsňačka*. 1. vyd. Praha: Argo, 2012. Ahoj! (Argo). ISBN 978-80-257-0713-5.

Malý hrdina je unuděný z rodičů a dokonce ze svojí babičky. Vždycky se hrozí, když k ní musí jet, protože babička se libuje v kapustě. Ale nakonec se zjistí, že babička je mezinárodní zlodějka šperků a našeho hrdinu to začne bavit a vymýšlejí, jak sebrat korunovační klenoty. Velice jsem se u knížky bavila a na konci jsem byla smutná, ale stejně knížka měla hezký konec. Doporučuji pro čtenáře od třetí třídy.

- WALLIAMS, David. *Pan Smrad'och*. 1. vyd. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0754-8.

Humorná knížka o malé holčičce, co si připadá jiná a nemá se s kým bavit. Žije ve vyšší třídě, kde má velice přísnou matku a sestru, které jí vůbec nerozumějí, ale ona potká Pana Smrad'ocha, který je bezdomovec, ale začne malé holčičce rozumět. Když její matka kandiduje, tak chce, aby všichni bezdomovci byli vyhnáni, malá hrdinka se zalekne, že o kamaráda přijde, a tak ho ubytuje u sebe doma. Velice vtipná knížka. Doporučuji dětem od třetí třídy.

10) Naučné knihy pro děti

- **BŘEZINOVÁ, Ivona. *Lední medvídek*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2009. Já a moje rodina. ISBN 978-80-242-2297-4.
+ další díly**
- **BÖHM, David; BUDDEUS, Ondřej. *Hlava v hlavě*. 1. vyd. V Praze: Labyrint, 2013. ISBN 978-80-86803-24-1.**

Hlava v hlavě je uměleckým počinem, ve kterém se prolínají různé literární formy. Plno obrázků, zajímavostí, komiksů, příběhů. Ondřej Buddeus vydal atlas lidského těla, který bude děti bavit, a který přečtou za jeden večer. Dospělí se ale taky pobaví, a proto bych knihu doporučila jako odpolední víkendové čtení pro rodiče s dětmi.
- **COURTNEY-TICKLE, Jessica. *Příběh ukrytý v notách: čtvero ročních dob v jediném dni*. Přeložil Lucie KELLNEROVÁ KALVACHOVÁ. Praha: Euromedia Group, 2018. Pikola (Euromedia). ISBN 978-80-7549-711-6.**
- **CZESANY DVOŘÁKOVÁ, Tereza. *Jak vznikl film: výlet do světa filmové archeologie pro malé i velké*. Ilustroval NIKKARIN. Praha: Argo, 2017. ISBN 978-80-257-2281-7.**
- **ČERNÝ, Jiří; VEIS, Jaroslav. *Obrázky z československých dějin 1918-1945*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-80-00-02244-4.**

Knížka přináší komiksovou formou dětem vhled do československých dějin od 1. světové války až po konec 2. světové války a osvobození země. Popisuje, jak se naše země měnila ve válečné a poválečné době včetně Slovenska a Podkarpatské Rusi. Kniha také současně představuje nejvýznamnější osobnosti určité doby – např. Masaryk, Beneš, Baťa, Čapek a jsou zde zmínky i o dalších, kterým není věnována samostatná kapitola (např. Ema Destinová). Kniha je vhodná pro děti ve věku 8-12 let. Děti získají základní přehled nejdůležitějších historických okamžiků a lidí.
- **ČERNÝ, Jiří. *Obrázky z moderních československých dějin: 1945-1989*. Ilustroval Lukáš FIBRICH. Praha: Knižní klub, 2016. ISBN 978-80-242-5575-0.**

Další z povedených knih Jiřího Černého s propracovanými ilustracemi ukazuje klíčové momenty dějin nedávných. V jednotlivých kapitolách se čtenář seznámí s dějinami a jejich dopadem pro politickou situaci (únor 1948, normalizace, revoluce), pro společnost (vyhoštění německého obyvatelstva, důsledky měnové reformy) i pro jednotlivé významné osoby (Emil Zátopek, bratři Mašínové, Jiří Suchý, Václav Havel). Přišlo mi zajímavé, že všechny negativní postavy byly ztvárněny s cigaretou, červeným pozadím a jejich kůže byla skoro až zelená. Myslím, že autorův záměr je jednoznačně i ten, aby se čtenář učil na základě dějin nedávných předcházet špatným rozhodnutím v politickém životě a uměl se lépe orientovat v novodobých dějinách.
- **DRIJVEROVÁ, Martina. *České dějiny očima Psa: co bylo, to bylo*. 2. vyd. Praha: Albatros, 2013. ISBN 978-80-00-03117-0.**

Autorka knihy vychází z toho, že pes provázel kroky člověka odjakživa, a tak i v této knize ho věrně doprovází na cestě českými dějinami. Zprvu pes při opouštění vlasti následuje kroky praotce Čecha a závěrem vidí upálení mistra Jana Husa a sleduje stavbu města Tábor. Kniha je psána vtipně a je v ní mnoho historických faktů. Její úskalí však trochu tkví v tom, jak autorka sama dodává, že je na dějiny nahlíženo očima psa. Jde tedy trochu o zkreslené dějiny místy dobarvené, což knize dodává na vtipnosti, ale při výuce může trochu mást. Knihu bych doporučila dětem, které již některé znalosti z dějepisu mají a dokážou samy třídit informace.

- **DVOŘÁK, Jiří. *Havětník*. Praha: Baobab, 2015. ISBN 978-80-7515-019-6.**
- **DVOŘÁK, Jiří. *Rostlinopis: podivuhodné pravdy a výmysly ze zeleného světa*. Praha: Baobab, 2012, 68 s. ISBN 978-80-87060-62-9.**

Naučná kniha pro děti. Originálním a svérázným způsobem seznamuje čtenáře s říší rostlin, jejími známými i méně známými zástupci a předkládá dětem spoustu zajímavostí a překvapivých informací, čímž rozvíjí přirozenou dětskou zvědavost. Na některých místech střídá prozaický styl několik veršů poezie. Jazyk knihy je pro dětského čtenáře velice podnětný (občas se zde vyskytne cizí nebo méně užívané slovo, jehož význam plyne z kontextu). Kniha je plná barevných i černobílých ilustrací, které jsou svým stylem vlastní dětské výtvarné tvorbě velice blízké.
- **ŠTUMPFOVÁ, Marie a Jiří DVOŘÁK. *Jak zvířata spí*. Praha: Baobab, 2014, [32] s. ISBN 978-80-87060-87-2.**

Kniha, ve které se čtenář dozví nejen to, jak zvířata spí, jak dlouho spí, ale také jak žijí. Texty v knize jsou stručné, jazyk je dětskému čtenáři srozumitelný, avšak trošku poetický. Kniha je doplněna o zajímavé ilustrace, které zachycují zvířata ve spánku. Doporučila bych ji všem, bez rozdílu pohlaví, kteří se zajímají o zvířata, ale také těm, kteří se chtějí dozvědět, jak spí zvířata kolem nás. Dítě nemusí mít žádné předchozí zkušenosti se zvířaty. U knížky bych si představila žáky ve věku od druhé třídy.
- **DVOŘÁK, Jiří a Tereza HORVÁTHOVÁ. *Stromovka, aneb, Abeceda vzácných či všelijak nádherných stromů*. Praha: Baobab, 2009. ISBN 978-80-87060-23-0.**

Stromovku bych doporučila všem milovníkům flóry a milovníkům nezávislého umění. Pro dětské čtenáře bude hlavní zajímavostí to, že všechny hlavní ilustrace jsou pracemi dětí z bechyňské ZUŠ. Kniha poučí o zajímavých plodinách a stromech z celého světa netypickou neencykloedickou formou. Autoři k některým rostlinám přidružují i zajímavosti a úryvky z knih, ve kterých tyto rostliny mají nějakou úlohu, nebo je spojují s příběhy, které se tradují už řadu let.
- **ECKERTOVÁ, Lenka. *Hustej internet*. Ilustrace Lucie Seifertová. Praha: Petr Prchal, 2014. ISBN 978-80-87003-39-8.**

Autorka této knihy působí v oblasti marketingu a komunikace na internetu. Není tedy divu, že se rozhodla vydat tuto publikaci, která na českém knižním trhu ještě chyběla. Kniha děti seznamuje formou jím blízkou s nástrahami virtuálního světa, ukazuje také ale jeho výhody a užitečnost. Seznamuje čtenáře s kyberšikanou, víry, se sociálními sítěmi, závislostí na elektronice či PC hrách, s vsudypřítomnými reklamami a s nepravdivými zdroji informací. Knihu bych doporučila dětem již na prvním stupni a rodičům jako pomocníka při komunikaci s dětmi ohledně bezpečí na internetu.

- **EKELAND, Ivar. *Kočka v zemi čísel*. 1. vyd. Příbram: KANT, 2013. ISBN 978-80-7437-111-0.**
Knížka skrývá veselý příběh o Hotelu Nekonečno, který patří manželům Hilbertovým. V hotelu bydlí Čísla. Všichni zde žijí spokojeně, až do doby, dokud se neobjeví další zájemci o pokoje - Nula, Písmena a Zlomky. Po menších problémech s ubytováním nakonec opravdu každý dostane svůj vlastní pokoj se správným číslem na dveřích. Po chodbách Hotelu Nekonečno se také toulá Kočka, které všechno vrtá hlavou a nemůže pochopit, jak je možné, že je Hotel Nekonečno opravdu nekonečný. Podaří se jí tuto záhadu vyřešit? Knížka podává hravým a nenuceným způsobem základní principy a vlastnosti jednotlivých čísel, které jsou dokresleny četnými ilustracemi.
- **FUČÍKOVÁ, Renáta. *Tomáš Garrigue Masaryk*. 1. vyd. Praha: Práh, 2006. *Největší Češi*. ISBN 80-7252-152-7.**
Naučná kniha, která popisuje dopodrobna život prvního československého prezidenta. Poukazuje na jeho životní události, které nejsou příliš známé, ale samozřejmě nevynechá ani ty podstatné. Kniha může sloužit i jako doplněk pro hodinu vlastivědy.
- **FUČÍKOVÁ, Renáta. *Antonín Dvořák*. 1. vyd. Praha: Práh, 2012, [54] s. *Největší Češi*. ISBN 978-80-7252-409-9.**
Životopisné dílo, které popisuje život Antonína Dvořáka od jeho narození. Obsahuje spíše stručná fakta z Dvořákova života než souvislý text. Najdeme zde mnoho obrázků, které podtrhují Dvořákův život a udržují pozornost dětí. Doporučila bych knihu dětem od osmi do deseti let. Dílo bude zajímavé pro děti, ale i dospělé, kteří mají zájem o historii nebo hudbu. Učitelům bych ji zase doporučila jako zpestření hudební výchovy.
- **FUČÍKOVÁ, Renáta. *Jan Amos Komenský - Comenius: his life in pictures = Leben in Bildern*. 1. vyd. Praha: Práh, 2008. *Největší Češi*. ISBN 978-80-7252-219-4.**
Kniha představuje jednoho z největších Čechů: Jana Amose Komenského. Kniha plná nádherných ilustrací, včetně dobových map, textů a popisků o jeho životě, či vtipných komentářů a hovorů. Jedná se o nádherně zpracované dílo ve třech jazycích: češtině, angličtině a němčině. Tím připomíná Komenského slavnou knihu: Brána jazyků otevřená. Kniha patří mezi naučné, vyskytuje se v ní mnoho citátů, čtenář se musí orientovat v tehdejší složité politické a náboženské situaci. Kniha dále slouží k rozvoji cizích jazyků a slovní zásoby. Je docela složitá na čtení, tudíž bych jí doporučila spíše starším žákům okolo 12 - 15 let, studentům či dospělým, kteří si chtějí oživit paměť a něčemu novému se přiučit.
- **FUČÍKOVÁ, Renata: *Hus a Chelčický, příběh jejich doby*, 1. vyd. Praha: Práh, 2014, 98 s. ISBN 978-80-7252-506-5**
Kdo to byl Jan Hus, Petr Chelčický, Jeroným Pražský a co se vlastně v té době dělo za nepokoje? I na tyto otázky nám kniha formou příběhu odpovídá a ukazuje, jak se myšlenky, které ovlivnily svět na další staletí, rodily a formulovaly. Kniha je obohacena o bohaté ilustrace, text je srozumitelný, doporučuji pro čtenáře od 11 let.
- **HOLASOVÁ, Aneta Františka. *Lumír včelaří, aneb, Medový slabikář*. 1. vyd. V Praze: Raketa v produkci nakl. Labyrint, 2013, 78 s. ISBN 978-80-86803-25-8.**
Naučná kniha o tom, jak se starat o včely od jara do zimy. Hlavními tématy jsou: anatomie včel, jejich rozmnožování, včelí život, stáčení medu a péče o včely. Knihu bych doporučila dětem na druhém stupni, které se zajímají o včelaření. Také dětem, které mají

rády zvířata a zajímají se o ně. Mladší čtenáři by knížku museli číst s rodiči, protože je náročná na porozumění. Bez vysvětlení by si z knížky nebyli schopni cokoli odnést a čtení by je přestalo po pár stránkách bavit.

- **HORÁK, Ondřej. *Proč obrazy nepotřebují názvy*. 1. vyd. Ilustrace Jiří Franta. V Praze: Labyrint, 2014. ISBN 978-80-86803-28-9.**

Jedna z nejpěknějších didaktických knih, kterou jsem kdy četla. Velmi zajímavě zpracována graficky (komiksy, zvětšení obrazu, plynulý text i obraz, textové vložky k obrazům) i textově (text na celou stranu, část strany). Díky několika postavám (dva dětští hrdinové ve věku čtenářů, jejich blízcí příbuzní, zločinec s prostitutkou, profesor) a prolínajícím se ději bude kniha pro děti velmi atraktivní. Není psána formou vyprávění, ale formou zážitku, akce- návštěvy muzea. Dědeček a babička, dobře rozumějící umění, si povídají s dětmi na výstavě a mluví s nimi hovorovým jazykem. Kniha je podle mě určena žákům na druhém stupni, ale mohli by s ní být obeznámeni zájemci o umění i v pátém ročníku.

- **JEŽKOVÁ, Alena: *České nebe*, 1. vyd. Praha: Práh, 2012, 93 s. ISBN 978-80-7252-362-7**

Kniha nás seznamuje s českými světcí – s těmi nejznámějšími, jako jsou svatí Cyril a Metoděj nebo svatý Václav, ale i s těmi méně známými, např. svatý Klement Maria Hofbauer nebo svatý Jan Sarkander. Kniha je obohacena o ilustrace i tematické fotografie, je napsána napínavým a čtivým způsobem, ovšem vyskytuje se zde mnoho textu, kde se dítě může potýkat místy i se slovy, kterým nemusí rozumět. Z toho důvodu doporučuji pro čtenáře od 12 let, možná četba s rodiči/dospělou osobou pro osvětlení cizích slov a nesrozumitelných pojmů.

- **JEŽKOVÁ, Alena. *Karel IV*. 1. vyd. Praha: Práh, 2005, 40 s. ISBN 80-7252-127-6**

Naučná kniha o životě Karla IV. Seznamuje čtenáře s Karlovým dětstvím, s jeho rodinou a vzděláním, a jeho celým životem jako vladaře. Kniha je psána jako příběh, nezahluje čtenáře s příliš složitými fakty a informace, které v ní jsou, jsou podány velmi srozumitelně. Díky tomu, že na stránkách převládají nad textem ilustrace, neodradí představou velkého rozsahu textu. Doporučila bych tuto knihu žákům prvního stupně, bude vhodným doplňkem k výuce vlastivědy

- **FUČÍKOVÁ, Renáta; KROLUPEROVÁ, Daniela. *Historie Evropy: obrazové putování*. 1. vyd. Praha: Práh, 2011. ISBN 978-80-7252-339-9.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/28981/fucikova-renata-historie-evropy-obrazove-putovani>

- **KUKAL, Zdeněk. *Geologická abeceda: tajemství Země v rýmech a obrázcích*. 1. vyd. Praha: Česká geologická služba, 2011, 95 s. ISBN 978-80-204-2450-1.**

Kniha je velmi příjemně zpracovanou učebnicí geologie pro děti. Její obsah je využitelný na prvním i druhém stupni základní školy. Ke každému písmenku tu najdeme minimálně jedno slovo popisující přírodní jev, horninu, sloučeninu či jinou věc související s naší Zemí. Ačkoliv je zde mnoho cizích výrazů, jsou všechny v textu vysvětlené a k pochopení velice dobře pomáhají i verše, které u každého písmenka vystihují podstatu toho, co se pod daným písmenem popsáno. Kniha je vhodná pro zkušenější čtenáře, právě

pro velké množství cizích slov. Jistě velice zaujme všechny děti, které zajímá, proč vybuchují sopky, kde se vzalo uhlí nebo prostě jen milují přírodu a zajímá je vše kolem ní.

- **LAŠTOVIČKA, Jan. *Abeceda (z) měst*. 1. vyd. V Praze: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-03837-7.**

Krátké, komiksové podání nás přivede k městům známým i méně známým po celém světě. Autor postupuje podle abecedy a hledá místa začínající na dané písmeno. Oceňuji výtvarné zpracování knihy, které je zajímavé jak výběrem barev, tak různými detaily, které si čtenář během čtení musí objevit sám. Autor zařazuje i vlastní zážitky a postoje, kniha proto nepůsobí jako encyklopedie, ale spíše jako cestovní deník. Doporučila bych ji i mladším žákům, kteří se zajímají o nová místa a zvyky.

- **LASOCKI, Wiesław Antoni. *Medvěd Wojtek od Monte Cassina*. Vydání: první. Přeložil Lucie ZAKOPALOVÁ. Praha: Baobab, 2016. ISBN 978-80-7515-024-0.**

Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/36811/lasocki-wiesaw-antoni-medved-wojtek-od-monte-cassina>

- **LIPUS, Radovan. *O smutné továrně*. Ilustroval Veronika PODZIMKOVÁ, ilustroval David VÁVRA. Praha: Meander, 2013. Modrý slon (Meander). ISBN 978-80-87596-20-3.**

Knihy vypráví příběh jedné továrny na látky. Ukazuje osud židovské rodiny, která tuto továrnu vlastnila. Její vzlety i pády, které jí připravil čas, zejména válka a události před ní a po ní. Krásně ilustrovaná kniha, která z obyčejné továrny udělala něco výjimečného. Kniha je velmi poutavě napsaná a ilustrovaná, příběh chytí každého za srdce. Knihu doporučuji staršímu čtenáři, který knihu bude číst za pomoci rodičů, nebo jako knihu pro společné čtení ve třídě. Dětský čtenář si z ní mnohé odnese, ale bude při tom potřebovat podporu dospělého.

- **MARKOVÁ, Jiřina a Anna NOVOTNÁ. *Opera nás baví*. 3. vyd. Praha: Práh, 2011. ISBN 978-80-7252-601-7.**

Tato kniha vznikla na základě spolupráce dvou žen. Jedna z nich se dlouhodobě žije jako operní pěvkyně, druhá se věnuje publicistické činnosti. Své zkušenosti navzájem spojily dohromady a vznikla kniha, která má motivovat čtenáře k zájmu o hudbu a operu především. Seznámí čtenáře s nejslavnějšími českými a světovými operami, informuje o ději, skladatelích, postavách či zajímavostech s operou spojených. Kniha je doplněna pestře barevnými ilustracemi, které charakterizují děj.

- **MIZIELIŇSKA, Aleksandra a Daniel MIZIELIŇSKI. *Pod zemí: Pod vodou*. Přeložil Michael ALEXA. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-114-8.**

- **NASSAR, Daniel. *Zvířecí architekti: jak se staví v přírodě*. Ilustroval Julio BLASCO, přeložil Jiří MÁNEK. Brno: CPress, 2018. ISBN 978-80-264-1905-1.**

- **NOVOTNÁ, Anna. *Divadlo nás baví*. 1. vyd. Praha: Práh, 2008, 193 s. ISBN 978-80-7252-237-8.**

Tricet známých světových divadelních her se představuje čtenáři v této knize. U každé hry se čtenář seznámí s dramatikem, který danou hru napsal a je zde stručně nastíněn její děj. Najdete tu i slovníček základních divadelních pojmů a dozvíte se o nejslavnějších

divadelních budovách a festivalech. Knížka je přehledně členěna a je doprovázena výraznými obrázky vykreslujícími základní dějovou linku hry.

Knížku bych doporučila všem milovníkům divadla od devíti let. S chutí se do ní začtou nejen děti, ale i dospělí, jelikož výběr dramát je široký a každý si zde něco najde, co ho zajímá.

- **NOVOTNÁ, Anna. *Balet nás baví: první kniha o baletu pro děti i rodiče*. 1. vyd. Praha: Práh, 2010. ISBN 978-80-7252-315-3.**

Knihy je určena k porozumění tomu, co je balet.

Skládá se z krátkých shrnutí dvaceti baletních představení. U každého je na dvě až 6 stran shrnut děj. Objevují se zde nejnámější baletní představení jako je například Labutí jezero, Louskáček, Romeo a Julie, ale také i méně známá baletní představení, například Coppélie, Dafnis a Chloe, Princ ze země pagod. U každého baletního představení je krátká zmínka o autorovi a údaj, kdy mělo představení premiéru. U každé baletní inscenace jsou cizí slova, která se používají v baletní/divadelní terminologii. Každé slovo je vysvětleno, aby mu děti porozuměly. Například Laterna magika, choreograf, galapředstavení, gavota a podobně. Na konci každého představení je metodika baletních pozic. Vždy je uveden popis daného pohybu i obrázek daného pohybu. Postupuje se od základních, jednoduchých baletních pozic, ke složitějším. Například základní baletní pozice nohou, základní baletní pozice rukou, plié, port de bras, assemblé, changement de pieds.

- **PILÁTOVÁ, Markéta a Marek ŽDÁNSKÝ. *Gorilí táta*. 1. vyd. Praha: Novela bohemia, 2013. ISBN 978-80-87683-06-4.**

- **PROCHÁZKOVÁ, Maria. *Slovíčka*. 1. vyd. Praha: Česká televize, 2013. Edice České televize. ISBN 978-80-7404-111-2.**

Knihy obsahuje 45 cizích slov, která jsou běžně používaná, ale malé děti je neznají a neumí je vysvětlit. Každému z nich je věnována samostatná kapitola. Knihou nás provází sourozenci Vojta a Anička svými rozhovory, kdy se Anička chce dozvědět, co cizí slovo znamená, a Vojta se jí to snaží vysvětlit. Slovo je často opakováno, vysvětlováno na příkladu, přiblíženo pomocí spousty doprovodných obrázků a úkolů, které pomáhají osvojené slovo zautomatizovat. Velice se mi tento nápad se slovníkem cizích slov pro děti líbí.

- **ŘÍČANOVÁ, Tereza. *Velikonoční knížka*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2012, [46] s. ISBN 978-80-87060-56-8.**

Velikonoční knížka popisuje tradiční český předvelikonoční čas. Vysvětluje, co znamenají jaké dny (neděle a středy), co je to půst, proč se drží, vyhazování Morany do řeky a další velikonoční pojmy. Vše doprovází ilustrace.

Knihy je hezky udělaná a mohla by fungovat jako „učebnice“ toho, jak se u nás slavily Velikonoce dříve nebo teď na nějakých vesnicích. Díky ilustraci je vhodná i pro děti předškolního věku.

- **ŘÍČANOVÁ, Tereza. *Kozí knížka*. 2. vyd. Praha: Baobab, 2011, [44] s. ISBN 978-80-87060-48-3**

Knížka nás seznamuje s životem na vesnici, a hlavně s životem, jehož součástí a členem rodiny je koza. Poučné vyprávění o tom, jak se chová koza, čím se živí, kde bydlí a jak zasahuje do běžného života lidem. Knížku bych doporučila zejména městským

dětem, které nemají o životě na vesnici ani tušení, a pro které je možná koza zvířetem, které vidají jenom v ZOO. Prostřednictvím veselého vyprávění se se vším mile seznámí.

- **ŘÍČANOVÁ, Tereza. *Psí knížka*. Praha: Baobab, 2014. ISBN 978-80-87060-89-6.**
Psí knížka, která vypráví o dětech z jedné rodiny, kteří mají rádi psy. Jsou zde popsána různá plemena, jejich rodiny a zvyky psů. Řekla bych, že knihu můžeme řadit mezi naučné knihy. Kdy se děti zábavnou formou dočtou, že se psy se nedá jen mazlit, ale že jsou to živí tvorové, kteří mají své potřeby.
- **SEIFERTOVÁ, Lucie. *Dějiny českého udatného národa a pár bezvýznamných světových událostí*. 1. vyd. Praha: Petr Prchal, 2003. ISBN 80-242-1042-8.**
Jedná se o netradičně, humorně zpracovanou komiksovou knihu českých dějin, kterou lze rozložit jako devítimetrové lepoprelo. Začíná v době lovců mamutů a dovede čtenáře napříč dějinami až do 80. let 20. století. Kniha je vtipně ilustrována a doplněna o humorný text v komiksových bublinách. Knihu bych doporučila dětskému i dospělému čtenáři a určitě jako doplnění do školních lavic, při hodinách dějepisu.
- **SÍS, Petr. *Strom života*. 1. vyd. Praha: Labyrint, 2004. ISBN 80-86803-02-3.**
Přeložená kniha z anglického originálu, v níž jsou vynalézavě zpracovány deníkové záznamy z plavby na lodi Beagle. Tyto poznámky si dělal přírodovědec, geolog a myslitel Charles Darwin, jehož životní příběh kniha vypráví. Čtenáře hned po otevření zaujme kompozice knihy a její bohatá, pro Petra Síse typická ilustrace. Knihu bych doporučila pokročilejšímu čtenáři, ale pro potěchu také dospělému, zvědavému člověku.
- **SÍS, Petr. *Tibet: tajemství červené krabičky*. 1. vyd. Praha: Labyrint, 2005. ISBN 80-86803-03-1**
Tuto knihu bych doporučila všem těm, kteří rádi putují dějinami, paměti druhých lidí, nebo se rádi noří do mystické atmosféry. Příběh malého Petra a především jeho tatínka vypráví o zajímavé cestě do Tibetu. Čtenář se seznámí s kulturou, dokáže si představit, jaký svět čeká za moří na tatínka, a co asi zažil. Knihu doprovází krásné meditativní ilustrace. Bez nich by kniha neměla takovou váhu jako s nimi. Kniha je vzdáním holdu syna otci a vlastně i otce synovi (viz věnování).
- **SÍS, Petr. *Hrej, Mozarte, hrej*. 1. české vyd. Praha: Labyrint, 2006, [30] s. ISBN 80-86803-07-4.**
Kniha je zajímavá především výtvarným provedením. Textu v ní mnoho není, ale stačí to k pochopení toho, co chtěl autor říci. Na konci je stránkové shrnutí o Mozartově životě.
Kniha je vhodná pro děti předškolního věku i děti prvostupňové.
- **SKALA, Martina. *Strado & Varius: ve škole Johanna Sebastiana Bacha*. Praha: Brio, 2004. ISBN 80-86113-67-1.**
Tato knížka nás při putování dvou hlavních hrdinů seznámí s místem působení Johanna Sebastiana Bacha. V kostele sv. Tomáše nás čeká překvapení ukryté ve sklepení. Knížku bych doporučila všem milovníkům hudby. Jedná se o knížku s naučnou tematikou, která se nám snaží zábavnou formou předložit život jednoho hudebního velikána. Text knížky je doplněn krásnými obrázky, které jsou obsažené buď přímo v textu, nebo ve větším formátu ilustrují probíhající situaci. Na konci knihy nás také čeká stručný popis

Bachova života, ze kterého můžeme zjistit, kdo představoval zlého pavouka, nebo malé poslušné noty.

- **SCHWABIKOVÁ, Kateřina. *Cesty dětí do staletí, aneb, Jak Běla a Kuba poznávali naši historii*. 1. české vyd. Praha: Slovart, c2013. ISBN 978-80-7391-749-4.**

Kniha je literárním zpracováním naší historie v kostce. Sourozenci Běla a Kuba zažívají různá dobrodružství v naší historii, kam se dostanou díky stroji času v muzeu. Kniha je rozdělena do kapitol podle období, ve kterém se ocitnou. Text je provázen krásnými ilustracemi, příběhy dětí jsou komiksového charakteru, ale přitom je naučná složka bohatě zastoupena dobovými příběhy a různými vsuvkami. Knihu bych doporučila všem věkovým kategoriím, které mají zájem o historii i jiným způsobem než z učebnic dějepisu, ale i ostatním k rozšíření jejich znalostí.

- **SOCHA, Piotr a Wojciech GRAJKOWSKI. *Včely*. Přeložil Marta HARASIMOWICZ. Praha: Slovart, 2017. ISBN 978-80-7529-333-6.**

- **ŠAŠEK, Miroslav; HORVÁTH, Juraj (ed.). *To je Paříž*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2013, 60 s. *To je--*. ISBN 978-80-87060-70-4.**

Dalo by se říci, že se nejedná o knihu, ale spíše o průvodce Paříží. Autor čtenářům ve své knize představuje Paříž tak, jak ji vnímá člověk, cestovatel. Popisuje čtenářům dopravu, významné památky, lidi, ale učí je i francouzsky. Dotýká se témat: cestování, historie města a v neposlední řadě francouzského jazyka. Knihu bych doporučila jak začínajícím čtenářům, tak i těm, kteří se chtějí o městě Paříž něco dozvědět. Text knihy není těžký a není ho tam mnoho, proto je knížka vhodná i pro začínající čtenáře.

- **ŠAŠEK, Miroslav, HORVÁTH, Juraj (ed.). *To je Londýn*. 1. vyd. Praha: Baobab, 2013. *To je--*. ISBN 978-80-87060-74-2.**

Naučná kniha o cestování po Londýně. Velmi hezký průvodce městem, který je nejen skvělý pro děti, ale i pro dospělé. Autor využil svých znalostí tohoto města a popisuje zajímavou formou dětem, co všechno v Londýně můžeme navštívit a vidět. Knihu doprovázejí krásné ilustrace, které nahrazují fotografie. Kniha obsahuje docela dost anglických slov a také pro děti dost neznámých slov, ale autor na konci své knihy část z těchto slov dětem vysvětluje. Kvůli využití anglických slov bych tuto knihu doporučovala až do 3. – 4. třídy, aby děti těmito slovy uměly porozumět.

- **ŠAŠEK, Miroslav. *To je Řím*. 1. vydání. Praha: Baobab, 2014. 64 s. ISBN: 978-80-87060-92-6**

Obrázková knížka ukazuje Řím v celé jeho kráse. Dává známé památky do historického kontextu a přenáší z papíru na čtenáře atmosféru města všech měst, včetně jeho jižanského chaosu a neuspořádanosti. Textu je málo, a proto je knížka vhodná pro děti předškolního a mladšího školního věku.

+ další díly z této série

- **ŠRÁMKOVÁ, Jana. *Dům číslo 226*. Ilustroval Andrea TACHEZYOVÁ. Praha: Běžilíška, [2017]. ISBN 978-80-906467-8-0.**

- **WALLIMAN, Dominic. *Profesor Astrokocour: hranice vesmíru*. I. české vydání. Ilustroval Ben NEWMAN, přeložil Richard PODANÝ. V Praze: Labyrint, 2017. ISBN 978-80-86803-42-5.**

Recenze:<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39161/walliman-dominic-newman-ben-profesor-astrokocour-hranice-vesmiru>

11) Fantasy a sci-fi

- **ENDE, Michael. *Příběh, který nikdy neskončí*. 1. vyd. Praha: Albatros, 1987, 377 s.**
Povídání o neoblíbeném chlapci, který se pomocí kouzelné knihy dostane do nekonečného fantazijního příběhu, obsahuje spousty cenných myšlenek. Knihu bych doporučila dětem od páté třídy, ale klidně by si ji mohli přečíst i dospělí. Knížka je vhodná pro pokročilé čtenáře, jelikož se v ní objevuje složitá větná výstavba a kniha předpokládá širokou slovní zásobu a dobrou schopnost imaginace. V knize je zásadní vývoj hlavní postavy a myšlenka, že si máme vážit svých předností a nebrat je jako samozřejmost.
- **FUNKE, Cornelia a Annette SWOBODA. *Měsíční drak*. 1. vydání. Přeložil Zuzana NEUBAUEROVÁ. Brno: CPress, 2016. ISBN 978-80-264-0993-9.**
Za tajemného úplňku obživnou postavy z oblíbené knihy malého Filipa. Z knihy položené vedle postele vyskočí dráček a za ním uhání rytíř na koni. Proti postavčkám byl Filip jako obr, ale jakmile se dotkl rytíře, rázem se zmenšil. S dráčkem se ukrývali před rytířem a snažili se vymyslet, jak nad ním vyvrát. Jak to všechno dopadne? Knihu bych doporučila od 7 let.
- **GAIMAN, Neil. *Koralina*. 3. vyd. Frenštát p.R. [i.e. pod Radhoštěm]: Polaris, 2009. ISBN 978-80-7332-138-3.**
Koralina se s rodiči přestěhuje do nového domu. Maminka s tatínkem na ni nemají čas, a tak prozkoumává celý byt i zahradu. Jedno je ale pro ni záhadou, jedny dveře jsou zamčené a za nimi cihlová zeď. Cihlová zeď ale z ničeho nic zmizí a Koralína se ocitá v jiném domě, kde poznává druhou matku a druhého otce s knoflíky místo očí. Koralina musí zachránit rodiče, duše 3 lidí. A hlavně si musí vybojovat návrat zpět do svého světa. Knihu bych doporučila dětem od 4. – 5. třídy. Kniha je poutavá, v některých místech strašidelná a myslím, že by ji klidně mohli číst i starší.
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/24591/gaiman-neil-craig-russell-p-koralina>
- **HUGHES, Ted. *Železný muž*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2014. Nos. ISBN 978-80-00-03392-1.**
Příběh o zradě, přátelství, strachu a nedorozumění. Železný muž se náhle objeví v anglické vesnici, kde začne pojídat železné věci a tím ničí vesnické farmy. Po několika pokusech se podaří občanům vesnice muže zahrabat do velké jámy. Po pár letech se ale opět dostane na povrch a spřátelí se s místním chlapcem. Od této chvíle železný muž žije na místní skládce, kde je šťastný a už nikomu nepřekáží. On však není jediný zvláštní tvor na planetě. Krátce nato se objeví monstrózní drak, který zavalí celou Austrálii. Nikdo si s drakem neví rady, až na železného muže, který draka porazí svou chytrostí a zachrání tak celý svět.
Recenze: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/35571/hughes-ted-zelezny-muz>
- **HUNTER, Erin. *Volání divočiny*. Přeložil Milada KADLECOVÁ. V Praze: Albatros, 2018. ISBN 978-80-00-05173-4.**

- + další díly
- **HUNTER, Erin. *Zákon smečky*. V Praze: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03462-1.**
+ dalších 6 dílů
- **LEWIS, C. *Letopisy Narnie*. 3. vyd. Praha: Fragment, 2012. ISBN 978-80-253-1614-6.**
Letopisy Narnie nám odkrývají několikadílnou sérii o světech mimo ten náš a pouští nás do dobrodružství plných nadpřirozených bytostí, tajemných sil a soupeření dobra se zlem. Jazyk je srozumitelný a blízký starším dětem. Autor vychází ze skutečných situací a přidává paralely a metafory, které nám otevírají cestu i k pochopení našeho světa. Poutavě a živě vypráví příběhy, jejichž postavy vám přirostou k srdci.
- **FLANAGAN, John. *Hraničářův učeň*. 3. vyd. Praha: Egmont Publishing, 2015. ISBN 978-80-252-3542-3.**
1. – 10. díl
- **PACOVSKÁ, Ilka. *Sedmý smysl*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2015. ISBN 978-80-00-04101-8.**
1. – 10. Díl
- **PRATCHETT, Terry. *Kobercové*. 2., rozš. vyd. Praha: Talpress, 2015. ISBN 978-80-7197-551-9.**
Otevírá se nám tajemný svět ukrytý ve vlasech Koberce. Sledujeme příběh kmene, který se po zničení vlastní osady vydá hledat lepší místo pro život. Během cesty je ohrožují smečky pelichánů, kteří chtějí ovládnout celý Koberec. Příběh o odvaze, rozhodnutích a budoucnosti. Doporučuji všem, kdo chtějí zažít dobrodružství. Spíše pro starší čtenáře, jazyk je sofistikovanější a kniha je bez ilustrací.
- **RIORDAN, Rick. *Percy Jackson*. 2. vyd. Praha: Fragment, 2013. Percy Jackson. ISBN 978-80-253-1976-5.**
+ další díly
- **TOLKIEN, J. *Hobit, aneb, Cesta tam a zase zpátky*. 7. vyd. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0741-8.**
Hobita bych doporučila nejen čtenářům 4. -5. třídy, ale i starším čtenářům, kteří se čtením dostávají z pohádkového světa do světa fantaskního. Jedním z autorových záměrů bylo vyprovokovat mladé k akci, k nesezení doma a ke konání odvážných činů, i když si myslí, že klid domova, dostatek jídla ve spíži a rutinní dny člověka uspokojí. Na stranách knihy bylo tolik akce a životních hodnot i odlišných charakterů, že bylo těžké se od četby odtrhnout.

12) Komiksy a obrazové knihy

- **BLEXBOLEX. *Prázdniny*. Praha: Baobab, 2017. ISBN 978-80-7515-057-8.**
- **ČECH, Pavel. *Dědečkové*. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2017. ISBN 978-80-87595-59-6.**
- **ČECH, Pavel. *Dobrodružství Rychlé Veverky*. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2013. ISBN 978-80-87595-15-2.**
- **ČECH, Pavel. *Tajemství ostrova za prkennou ohradou*. Vyd. 2. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2013. ISBN 978-80-87595-16-9.**
- **ČECH, Pavel. *Velká knižní záhada*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Petrkov, 2014. ISBN 978-80-87595-35-0.**

Komiksový příběh, který vás provádí tajuplným světem knih, kde každá postava může být v knize, ve které si přeje. Pozor jen na to, v jaké knize se postava ocitne, může se pak stát velké neštěstí. Leckdo se v knihách může zapomenout, nebo se tam i ztratit, a o tom, jak se tohle vše může stát, vypráví tato kniha plná zajímavých ilustrací.
- **ČERNÝ, Jiří, Pavel ZÁTKA a Zdeněk ADLA. *Obrázky z českých dějin a pověstí*. 9. vyd. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03686-1.**

Komiksové zpracování českých dějin a pověstí od příchodu praotce Čecha na horu Říp až do roku 1918. Knihu ilustroval Jiří Kalousek. Doporučila bych jim čtenářům na prvním stupni a každému, kdo si chce oživit některé pověsti z českých dějin. Hodila by se jako zpestření do hodiny dějepisu či jako motivace k dané látce. Příběhy jsou krátké, většinou je jeden na dvou stranách, tudíž se rychle přečtou. V hodinách dějepisu však budou potřebovat hlubší doplnění.
- **DAUVILLIER, Loïc a Marc LIZANO. *Dítě s hvězdičkou*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-03038-8.**

Tematicky zcela neobvyklý komiks, který na pár stranách vyobrazí velice hluboký příběh z Francie za druhé světové války a čtenáři jej podá očima malé holčičky Duňi, dítěte s šerifskou hvězdičkou. Příběh jsem přečetla skoro jedním dechem, jak jsem byla obsahem knihy zaskočena. Myslím si, že komiksový příběh si získá dospělé i dětské čtenáře. Avšak dětský čtenář bude pravděpodobně potřebovat doplnění ze strany dospělého.
- **GRAHAME, Kenneth. *Žabákova dobrodružství*. Praha: XYZ, 2011. ISBN 978-80-7388-435-2.**
- **HEITZ, Bruno. *Lojzička, krtčí babička: šupito presto*. 1. vyd. Praha: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-03036-4.**

Opravdu velice veselý příběh o tom, jak se krtčí babička Lojzička vydává za svým přítelem Ferdinandem. Ilustrace jsou hodně barevné a svou veselostí ještě více poukazují na komický příběh. Knihu bych doporučila pro začínající čtenáře, kteří si při čtení užijí mnoho zábavy.
- **HENCL, Milan. *Ezopovy bajky*. Náchod: Milan Hencl, 2012. ISBN 978-80-260-2098-1.**

- **CHLUD, Tomáš. *Kája & Filip: komiks*. 1. vyd. Praha: Sýpka, 2008. ISBN 978-80-904234-0-4.**
Kniha v podobě komiksu vypráví o sourozencích Káje a Filipovi. Čtenář se sourozenci prožívá různá dobrodružství a seznamuje se s typickým sourozeneckým vztahem. Kája s Filipem se totiž jako většina sourozenců buď perou, nebo by se naopak samou láskou snědli. Děti, které mají sourozence, by mohly při čtení knihy získat pocit, že je to vlastně o nich, protože takhle přesně se se sourozencem také chovají.
- **JANSSON, Tove. *Muminek: kompletní kreslené stripy Tove Janssonové*. 1. vyd Praha: Argo, 2011. ISBN 978-80-257-0402-8.**
Komiksy Tove Janssonové nepostrádají důvtip ani chytrost na pozadí krátkých stripů a na první pohled jednoduchých postav. Kvůli náročnějším tématům - jako jsou vychladnutí lásky a poblouznění pro novou, ženská malichernost a mužská nadutost, marnivost a návrat domů - bych tuto knihu doporučila starším čtenářům (4. -5. třída), kteří by mohli tato témata mezi řádky nacházet. Ovšem i mladší čtenáři v nich najdou zalíbení díky milým postavám.
- **KALOUSEK, Jiří a Jiří LAPÁČEK. *Otazníky detektiva Štíky*. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02858-3.**
Detektivní komiks, který vycházel v časopisu Ohníček. Jedná se o samostatné díly. V každém díle je napsáno odhalení/řešení předešlého případu. Detektiv Štika řeší především krádeže, různá nedorozumění nebo pojištění. Kniha určitě zaujme i dospělou osobu, ne všechny případy se dají objasnit během pár sekund.
- **LOMOVÁ, Lucie a Ivana LOMOVÁ. *Anča a Pepík*. Praha: Práh, 2016-. ISBN 978-80-7252-613-0.**
jeden z 5 dílů
- **NORDSTRÖM, Jockum. *Námořník & Pekka*. Praha: Baobab, 2015. ISBN 978-80-7515-006-6.**
- **PEARSON, Luke. *Hilda a ptačí slavnost: Hilda a černý pes*. Přeložil Martina KNÁPKOVÁ. V Praze: Paseka, 2016. ISBN 978-80-7432-741-4.**
- **PEARSON, Luke. *Hilda a troll: Hilda a půlnoční obr*. Přeložil Martina KNÁPKOVÁ. V Praze: Paseka, 2016. ISBN 978-80-7432-671-4.**
Recenze na <http://www.iliteratura.cz/Clanek/36423/pearson-luke-hilda>
- **PEARSON, Luke. *Hilda a kamenný les*. Přeložil Martina KNÁPKOVÁ. Praha: Paseka, 2017. ISBN 978-80-7432-853-4.**
- **PETERSEN, David. *Myší hlídka: podzim 1152*. První české vydání. Přeložil Jan KANTŮREK. Praha: Martin Trojan - 3-Jan, 2016. ISBN 978-80-88152-08-8.**

- **CRANE, Luke a David PETERSEN. *Myší hlídka: hra na hrdiny*. Přeložil Ondřej ŠTÍPEK, přeložil Alexandra NIKLÍČKOVÁ, přeložil Jan KANTŮREK. Praha: Martin Trojan - 3-Jan, [2018]. ISBN 978-80-88152-51-4.**

+ další knihy o myší hlídce

- **SFAR, Joann. *Malý Upírek jde do školy 1. vyd.* V Praze: Coobook, 2010. ISBN 978-80-7447-023-3.**

Komiksový příběh Malého upírka nás zavede do fantastického světa a seznámí nás s různými druhy strašidel a živých upírů, kteří společně žijí v jednom opuštěném domě. Velkým přáním Malého upírka je mít kamaráda. Ale všechny tyto bytosti mají zakázané se seznamovat nebo se jen ukazovat živým lidem. Upírek tyto zákazy i přesto poruší, protože jeho touhy jsou velmi silné. Seznámí se tedy Michelem, se kterým bude zažívat spousty legrace a dobrodružství.

- **SFAR, Joann. *Malý Upírek (2). 1.* Praze: Coobook, 2011. ISBN 978-80-7447-078-3.**

Druhý díl komiksového příběhu Malého upírka nás opět zavede do fantastického světa různých strašidel a živých upírů, kteří společně žijí v jednom opuštěném domě. Společně se svým kamarádem Michelem, prožívají opět různá dobrodružství. Nejprve se společně vydají na záchranu týraných psů, kteří jsou využíváni ke kosmetickým testům v utajené laboratoři. Druhý příběh vypráví o tom, že Upírek objeví neobydlený dům, který působí normálně, ale uvnitř se setká s tajemnou bytostí, se kterou podnikne průzkum do světa pod povrchem země, kde ho budou čekat různá úskalí.

- **SÍS, Petr. *Robinson*. V Praze: Labyrint, 2017. ISBN 978-80-86803-43-2.**

- **SKÁLA, František. *Velké putování Vlase a Brady*. Praha: Arbor vitae, 2007. ISBN 978-80-86300-88-7.**

Komiksový příběh dvou kamarádů, kteří spolu prožívají záhadná dobrodružství, plná napětí a tajemna. Potkávají se se záhadnými bytostmi, které jim radí při dobrodružstvích. Vlas oplývá schopností, která jim oběma mnohokrát zachránila život. Knihu bych doporučila dětem, které čtou rádi komiksy a je jim od 9 let výš. Záhady jsou někdy strašidelné a obrázky častokrát potemnělé. Kromě toho je na nich mnoho detailů, které by menší děti mohly přehlédnout a těžko se orientovat.

- **SKÁLA, František. *Skutečný příběh Cílka a Lídy*. Praha: Arbor vitae, 2007, 110 s. ISBN 9788086300863.**

Komiksová kniha, ve které je jedinečným způsobem zachycen příběh na mnoha fotografiích s popisky. Hlavní postavou je Cílek, který si jednou vyšel navštívit svou přítelkyni poustevnici Lídu. Avšak netušil, co ho po cestě potká za dobrodružství. Každý čtenář jistě ocení, že fotografie jsou pořízeny v reálném prostředí a všechny věci jsou vyrobeny speciálně pro tento příběh- autíčka, domečky aj. Kniha je také o detailech a kráse přírody. Líbí se mi, protože má krásný přebal a originální myšlenku příběhu.

- **TODD-STANTON, Joe. *Artur a zlaté lano: bájná pokladnice profesora Brownstona*. Přeložil Nad'a ŠPETLÁKOVÁ. V Praze: Paseka, 2018. ISBN 978-80-7432-904-3.**

KRITÉRIA PRO VÝBĚR KNIH

Zbýlých **30 knih** (deset z **celkového počtu 40** již máte načteno z letního semestru) prosím vybírejte dle tohoto klíče:

- 1) **24 knih** volte ze **seznamu**: Z každé z **12 oblastí v seznamu** zvolíte **minimálně 2 díla (to je 24 děl)**.
- 2) **6 knih** volte **dle svých preferencí**: mělo by jít o knihy pro **děti 1. stupně**, **3** z nich by měly být **poprvé vydané v ČR po roce 2000**, zbylé **3** mohou být i **staršího data** (v obou případech se může jednat o knihy z české i světové produkce), knihy mohou samozřejmě pocházet i ze seznamu (ten je rozšířen o několik nejaktuálnějších titulů – **označeny zeleně**).
- 3) **Od 1 autora** můžete v seznamu uplatnit maximálně **2 knihy**.